



REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA NARODNOSTI

Gregorčičeva ulica 27, 1000 Ljubljana

T: 01 400 11 80

E: gp.un@gov.si

www.gov.si

Osnutek 1. 9. 2023

**POROČILO O IZVEDBI NAČRTA UKREPOV
VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
O IZVRŠEVANJU PREDPISOV NA PODROČJU URESNIČEVANJA
PRAVIC ITALIJANSKE IN MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI V
REPUBLIKI SLOVENIJI 2021–2025 ZA LETO 2022**

Poročilo pripravila:

Delovna skupina vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja

UVOD

Vlada Republike Slovenije je na seji 14. 5. 2020 sprejela sklep o ustanovitvi Delovne skupine vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja (v nadaljnjem besedilu: delovna skupina vlade).

Delovno skupino vlade sestavljajo predstavniki Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za pravosodje, Ministrstva za kulturo, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Urada Vlade Republike Slovenije za narodnosti. Pri delu delovne skupine vlade sodelujeta tudi predstavnika obeh narodnih skupnosti.

Naloga delovne skupine vlade je bila priprava predloga Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvrševanje predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2021–2025.

Delovna skupina vlade je predlog Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvrševanje predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2021–2025 pripravila v sodelovanju s predstavnikom narodnih skupnosti in resornimi ministrstvi.

Vlada Republike Slovenije je na seji 18. 8. 2021 sprejela Načrt ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025 in ga posredovala Komisij Državnega zbora za narodni skupnosti. Pristojna ministrstva in vladne službe, ki so navedeni kot nosilci ukrepov, je zadolžila, da ukrepe izvedejo v predvidenih rokih.

Delovna skupina vlade, ki je zadolžena tudi za spremljanje njegovega izvajanja, je tako na podlagi poročil pristojnih resorjev pripravila predlog Poročila o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025 za leto 2021. Vlada Republike Slovenije ga je sprejela na seji 1. 12. 2022.

Predlog Poročila o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025 za leto 2022 je delovna skupina vlade prav tako pripravila na podlagi poročil pristojnih resorjev, ki so v skladu s sklepom Vlade Republike Slovenije zadolženi za izvedbo ukrepov. Pripravo poročila je koordiniral Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti, ki zagotavlja administrativno-tehnično podporo za delo delovne skupine vlade.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE DOSEDANJEGA STANJA¹

Ukrep: -1

Izvedba nadzorov na podlagi prejetih pobud in prijav

Obrazložitev:

Spremljanje izvajanja dvojezičnosti v okviru nadzorov, izvedenih na podlagi prejetih pobud in prijav o morebitnih nepravilnostih; notranji nadzor nad izvajanjem določb ZJU (17. člen), ZSPJS (28. člen), ZUP (62. člen), Uredbe o upravnem poslovanju (5. člen).

Nosilec: MJU, Inšpektorat za javni sektor.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt MJU.

Ukrep: -2

Proučitev pravilnosti sistemizacij, zasedbe delovnih mest in izplačevanje dodatka za dvojezičnost

Obrazložitev:

Proučitev pravilnosti aktov o sistemizaciji delovnih mest v organih, pravilne zasedbe delovnih mest ter določitev in izplačevanje dodatka za dvojezičnost, upošteva 17. člen ZJU in 28. člen ZSPJS. Za pripravo in pregled sistemizacij delovnih mest v organu so odgovorni predstojniki organov oziroma poslovodni ali drugi pristojni organ subjekta javnega sektorja. Predstojnik je tudi tisti, ki mora presoditi, ali javni uslužbenec izpolnjuje pogoje za konkretno delovno mesto, na katerem se zahteva znanje jezika narodne skupnosti. Samo predstojnik oziroma poslovodni organ lahko glede na vsebino nalog tudi oceni, kakšna raven znanja jezika narodne skupnosti je za opravljanje nalog na določenem delovnem

¹ Vir: Načrt ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025, sprejet na seji Vlade Republike Slovenije, 18. 8. 2021.

mestu potrebna, v nadaljevanju pa se glede na zahtevano raven znanja jezika narodne skupnosti določi tudi višina dodatka za dvojezičnost.

Nosilec: vsi organi javne uprave.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.
Finančni vir: finančni načrt posameznega organa javne uprave.

Ukrep: -3

Strokovni nadzor skladnosti občinskih splošnih aktov s področno zakonodajo sistema lokalne samouprave

Obrazložitev:

V skladu z 88.a členom ZLS ministrstva na svojem področju izvršujejo nadzorstvo nad zakonitostjo splošnih in posamičnih aktov. MJU, Služba za lokalno samoupravo, bo redno izvajala nadzor nad skladnostjo splošnih občinskih aktov v skladu z 39. členom ZLS.

Nosilec: MJU, Direktorat za lokalno samoupravo, nevladne organizacije in politični sistem, Sektor za lokalno samoupravo.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: redna sredstva.
Finančni vir: finančni načrt MJU.

Ukrep: -4

Izvedba tečajev jezikov narodnih skupnosti

Obrazložitev:

Izvajanje tečajev italijanskega in madžarskega jezika za potrebe javnih uslužbencev, zaposlenih v organih javne uprave na območju občin, v katerih živi italijanska ali madžarska narodna skupnost. Organi, ki delujejo na narodnostno mešanih območjih, za svoje zaposlene periodično organizirajo tečaje jezika narodne skupnosti, tako tečaje pogovornega jezika kakor tudi tečaje s poudarkom na strokovnem področju. Prav tako upravni organi na obeh narodnostno mešanih območjih ugotavljajo potrebe po tečajih obeh jezikov in jih sporočijo MJU – Upravni akademiji, ki organizira tečaje italijanskega oziroma madžarskega jezika na način, da izvede izbor izvajalcev izmed ponudnikov tečajev, ki jih predlagajo organi na narodnostno mešanih območjih ter tudi zagotovijo udeležbo in financiranje (tečaji se izvajajo na podlagi kotizacij).

Nosilec: organi, ki delujejo na obeh narodnostno mešanih območjih, MJU, Upravna akademija.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.
Finančni vir: finančni načrt posameznega organa.

Ukrep: -5

Prevajanje obrazcev v jezik narodne skupnosti

Obrazložitev:

Prevajanje oziroma zagotavljanje vseh obrazcev (predpisani – priloga predpisom, nepredpisani – pomoč uporabnikom upravnih storitev) v slovensko-italijanski in slovensko-madžarski različici je naloga posameznega resornega ministrstva.

Nosilec: resorna ministrstva.
Rok izvedbe: trajna naloga.
Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.
Finančni vir: finančni načrt posameznega resornega ministrstva.

Ukrep: -6

Zagotavljanje e-storitev na portalu eUprava

Obrazložitev:

Upravljalci portala eUprava zagotavljajo zanesljivo in varno delovanje portala in prevod osnovnih statičnih vsebin o portalu ter skupnih funkcionalnosti (kot na primer oglasna deska, javni vpogledi, osebni vpogled ...). Pristojni organi (njihovi uredniki) pripravijo ažurne vsebine in storitve s pripadajočimi obrazci, poskrbijo za prevod in jih objavijo na portalu eUprava.

Nosilec: MJU in pristojni organi.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: v načrtu prenove portala eUprava so predvidena finančna sredstva za vzpostavitev tehničnih možnosti za večjezičnost portala ter realizacijo prevoda statičnih osnovnih vsebin in skupnih funkcionalnosti v jezika avtohtonih narodnih skupnosti.
Finančni vir: finančni načrt MJU.

Ukrep: -7

Zagotavljanje e-storitev na portalu SPOT

Obrazložitev:

Upravljalci portala SPOT zagotavljajo zanesljivo in varno delovanje portala. Ob prenovi portala, ki bo potekala do konca leta 2022, zagotovijo možnost večjezičnosti tako na informativnem kot na postopkovnem delu portala. Pristojni organi (njihovi uredniki) pripravijo vsebine in storitve s pripadajočimi e-vlogami, poskrbijo za prevod in jih posredujejo urednikom na MJU, ki jih objavijo na portalu SPOT.

Nosilec: MJU.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: v načrtu prenove portala SPOT so predvidena finančna sredstva za vzpostavitev tehničnih možnosti za večjezičnost tako informativnega kot postopkovnega dela portala SPOT.

Finančni vir: finančni načrt MJU.

Ukrep: -8

Zagotavljanje storitve SI-PASS za spletno prijavo in e-podpis

Obrazložitev:

Upravljalci storitve SI-PASS zagotavljajo zanesljivo in varno delovanje storitve. Ob njeni prenovi, ki bo potekala do konca leta 2022, zagotovijo možnost večjezičnosti tako na področju spletne prijave kot na področju e-podpisa.

Nosilec: MJU.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: v načrtu prenove storitve SI-PASS so predvidena finančna sredstva za nadgradnje in izboljšave storitve, kar vključuje tudi podporo za večjezičnost.

Finančni vir: finančni načrt MJU.

Ukrep: -9

Proučitev možnosti umestitve funkcionarjev samoupravnih narodnih skupnosti v plačni sistem (ZSPJS)

Predsednik sveta narodne skupnosti je funkcionar v pomenu ZSNS in statuta narodne skupnosti. Upošteva se 3. točka 2. člena ZSPJS pa nima hkrati tudi statusa funkcionarja v pomenu tega zakona, saj ni izvoljen ali imenovan na način, kot je določen z zadevnim zakonom. MJU v zadnjem času prejema številne predloge povišanja plač različnih skupin zaposlenih, ki opozarjajo predvsem na porušena razmerja med posameznimi skupinami znotraj plačnega sistema kot posledico višjih uvrstitev delovnih mest javnih uslužbencev v letih 2017 in 2018, na podlagi stavkovnih sporazumov in dogovora s sindikati javnega sektorja. MJU bo kot skrbnik sistema plač v javnem sektorju skupaj z drugimi prejetimi predlogi ob pripravi sprememb ZSPJS proučilo tudi možnost umestitve funkcionarjev samoupravnih narodnih skupnosti v plačni sistem (ZSPJS).

Nosilec: MJU.

Rok za izvedbo: 2021–2025.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt MJU.

Ukrep: -10

Priprava sprememb ZS

Obrazložitev:

Z naslednjimi spremembami ZS se bo upoštevalo, da se slovenščina kot uradni jezik uporablja na vsem območju države, medtem ko je na območjih občin, v katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina ali madžarščina, predlagala sprememba veljavne določbe ZS, ki določa splošni temelj za poslovanje sodišč (tudi) v jezikih narodne skupnosti (izvedba navedene določbe je materija procesnih predpisov), in sledilo 11. členu URS, ki območja narodnih skupnosti veže na občine kot teritorialne enote in ki pravico uporabe jezika narodne skupnosti ne omejuje glede na osebne okoliščine, torej le na pripadnike narodne skupnosti, ki živijo na tem območju (kot to izhaja iz veljavne ureditve), temveč navedeno pravico daje vsem strankam, ki na teh območjih želijo uveljaviti pravico do uporabe italijanskega ali madžarskega jezika v postopku (enako tudi v 4. členu ZDU). Tem spremembam dodatno pritrjuje tudi novejša praksa Sodišča EU (glej primer Grauel Ruffer št. C-322/13, 27. marca 2014), kjer je sodišče razsodilo, da je člena 18 in 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije treba razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki pravico do uporabe jezika, ki ni uradni državni jezik države članice, v civilnih postopkih, ki potekajo pred sodišči te države, ki imajo sedež v določeni ozemelski enoti navedene države, priznavajo le njenim državljanom, ki prebivajo v tej ozemelski enoti. Predmetna sodba Sodišča EU od države članice zahteva, da če država članica na nekaterih sodiščih zagotavlja pripadnikom narodnih manjšin uporabo svojega jezika v postopkih, se mora ta pravica do uporabe (tega) jezika v postopku zagotavljati vsem državljanom držav članic EU, ki govorijo ta jezik, ne glede na njihovo prebivališče.

Nosilec: MP.

Rok za izvedbo: 1. 1. 2022 in nato trajna naloga.
Potrebna sredstva: v okviru letnega proračuna ministrstva.
Finančni vir: finančni načrt MP.

Ukrep: -11

Priprava sprememb Sodnega reda

Obrazložitev:

Priprava sprememb Sodnega reda se nanaša na del, ki določa izdajo uradnih izkaznic tako, da se na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost in sodišča poslujejo tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku, izda dvojezična uradna izkaznica za sodnike in sodno osebje.

Nosilec: MP.

Rok za izvedbo: leto 2021 in nato trajna naloga.

Potrebna sredstva: v okviru letnega proračuna ministrstva.

Finančni vir: finančni načrt MP.

Ukrep: -12

Izvedba delavnic pravne terminologije za madžarski in italijanski jezik

Obrazložitev:

Vsako leto so v program dela Centra za izobraževanje v pravosodju uvrščene tudi delavnice pravne terminologije za madžarski in italijanski jezik za pravosodne funkcionarje (sodnike, državne tožilce in državne odvetnike) in osebje, ki je zaposleno v teh organih. Center vsako leto izvede od dve do tri delavnice pravne terminologije za italijanski jezik ter od dve do tri delavnice za madžarski jezik, ki so ločene za pravosodne funkcionarje in pravosodno osebje, saj so vsebine prilagojene vsakokratni ciljni skupini. Na delavnicah, ki so namenjene pravosodnim funkcionarjem, je obravnavana italijanska oziroma madžarska pravna terminologija s poudarkom na terminologiji s področja civilnega in kazenskega prava, pri čemer je posebna pozornost namenjena institutom civilnega in kazenskega prava, ki se v pravnih redih ne prekrivajo popolnoma in je lahko njihovo prenašanje v drug jezik problematično. Na delavnicah, ki so namenjene pravosodnemu osebju, je obravnavana izbrana italijanska oziroma madžarska pravna terminologija prilagojena potrebam pravosodnega osebja, praktični primeri pa prilagojeni potrebam pravosodnega osebja. V obdobju 2021–2025 bosta obseg delavnic pravne terminologije jezikov manjšin in predvidena finančna sredstva ostala vsaj enaka kot v preteklem obdobju. Obseg in s tem finančna sredstva se lahko tudi povečajo, če bi se v zadevnem obdobju izkazalo, da so potrebe pravosodnih organov večje. Delavnice jezikov manjšin se financirajo iz evropskih sredstev. MP meni, da bodo delavnicam na leto namenjena finančna sredstva v višini 1000 evrov.

Nosilec: Center za izobraževanje v pravosodju.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: okvirno 1000 evrov na delavnico.

Finančni vir: finančni načrt Centra za izobraževanje v pravosodju.

Ukrep: -13

Spremembe ZDT-1

Obrazložitev:

S predvidenimi spremembami ZDT-1 se bo upoštevalo, da se slovenščina kot uradni jezik uporablja na vsem območju države, medtem ko je na območjih občin, v katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina ali madžarščina, predlagala sprememba veljavne določbe 15. člena ZDT-1, ki določa splošni temelj za poslovanje državnega tožilstva (tudi v jezikih narodne skupnosti (izvedba navedene določbe je materija procesnih predpisov), in sledilo 11. členu URS, ki območja narodnih skupnosti veže na občine kot teritorialne enote in ki pravico uporabe jezika narodne skupnosti ne omejuje glede na osebne okoliščine, torej le na pripadnike narodne skupnosti, ki živijo na tem območju (kot to izhaja iz veljavne ureditve), temveč navedeno pravico daje vsem strankam, ki na teh območjih želijo uveljaviti pravico do uporabe italijanskega ali madžarskega jezika v postopku (enako tudi v 4. členu ZDU). Tem spremembam dodatno pritrjuje tudi novejša praksa Sodišča EU (glej primer Grauel Ruffer št. C-322/13, 27. marca 2014), kjer je sodišče razsodilo, da je člena 18 in 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije treba razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki pravico do uporabe jezika, ki ni uradni državni jezik države članice, v civilnih postopkih, ki potekajo pred sodišči te države, ki imajo sedež v določeni ozemelski enoti navedene države, priznavajo le njenim državljanom, ki prebivajo v tej ozemelski enoti. Predmetna sodba Sodišča EU od države članice zahteva, da če država članica na nekaterih sodiščih zagotavlja pripadnikom narodnih manjšin uporabo svojega jezika v postopkih, se mora ta pravica do uporabe (tega) jezika v postopku zagotavljati vsem državljanom držav članic EU, ki govorijo ta jezik, ne glede na njihovo prebivališče.

Nosilec: MP.

Rok za izvedbo: 1. 1. 2022 in nato trajna naloga.

Potrebna sredstva: v okviru letnega proračuna ministrstva.

Ukrep: -14

Razširitev nabora vsebin v imeniku poravnalcev s podatki o znanju jezika narodne skupnosti

Obrazložitev:

Razširil se bo nabor vsebin v imeniku poravnalcev, ki opravljajo naloge poravnavanja v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, s podatki o naslovu prostorov, kjer poravnalec opravlja naloge poravnavanja, o znanju jezika italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ter naslovu stalnega ali začasnega prebivališča. Zlasti podatek o znanju jezika italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti in naslovu stalnega ali začasnega prebivališča sta pomembna tudi za poslovanje državnih tožilstev pri določanju poravnalcev za obravnavo konkretne zadeve.

Nosilec: MP.

Rok za izvedbo: leto 2022 in nato trajna naloga.

Potrebna sredstva: v okviru letnega proračuna ministrstva.

Finančni vir: finančni načrt MP.

Ukrep: -15

Spremembe ZDOdv

Obrazložitev:

Z naslednjimi spremembami ZDOdv se bo upoštevalo, da se slovenščina kot uradni jezik uporablja na vsem območju države, medtem ko je na območjih občin, v katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina ali madžarščina, predlagala sprememba veljavne določbe 6. člena ZDOdv, ki določa splošni temelj za poslovanje državnega odvetništva (tudi) v jezikih narodne skupnosti (izvedba navedene določbe je materija procesnih predpisov), in sledilo 11. členu URS, ki območja narodnih skupnosti veže na občine kot teritorialne enote in ki pravico uporabe jezika narodne skupnosti ne omejuje glede na osebne okoliščine, torej le na pripadnike narodne skupnosti, ki živijo na tem območju (kot to izhaja iz veljavne ureditve), temveč navedeno pravico daje vsem strankam, ki na teh območjih želijo uveljaviti pravico do uporabe italijanskega ali madžarskega jezika v postopku (enako tudi v 4. členu Zakona o državni upravi). Tem spremembam dodatno pritrjuje tudi novejša praksa Sodišča EU (glej primer Grauel Ruffer št. C-322/13, 27. marca 2014), kjer je sodišče razsodilo, da je člena 18 in 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije treba razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki pravico do uporabe jezika, ki ni uradni državni jezik države članice, v civilnih postopkih, ki potekajo pred sodišči te države, ki imajo sedež v določeni ozemeljski enoti navedene države, priznavajo le njenim državljanom, ki prebivajo v tej ozemeljski enoti. Predmetna sodba Sodišča EU od države članice zahteva, da če država članica na nekaterih sodiščih zagotavlja pripadnikom narodnih manjšin uporabo svojega jezika v postopkih, se mora ta pravica do uporabe (tega) jezika v postopku zagotavljati vsem državljanom držav članic EU, ki govorijo ta jezik, ne glede na njihovo prebivališče.

Nosilec: MP.

Rok za izvedbo: leto 2021 in nato trajna naloga.

Potrebna sredstva: v okviru letnega proračuna ministrstva.

Finančni vir: finančni načrt MP.

Ukrep: -16

Posodobitev spletnih strani Državnega odvetništva Republike Slovenije

Obrazložitev:

Državno odvetništvo Republike Slovenije vodi ter na svoji spletni strani javno objavlja in redno posodablja podatke o izvajanju nalog, ki jih opravlja v okviru svojih pristojnosti. Posodobile se bodo spletne strani Državnega odvetništva Republike Slovenije z vsebinami, ki so tudi v madžarskem in italijanskem jeziku, kar je pomembno predvsem za poslovanje Zunanjih oddelkov Državnega odvetništva Republike Slovenije v Kopru in Murski Soboti.

Nosilec: Državno odvetništvo Republike Slovenije.

Rok za izvedbo: leto 2022 in nato trajna naloga.

Potrebna sredstva: v okviru letnega proračuna Državnega odvetništva Republike Slovenije.

Finančni vir: finančni načrt Državnega odvetništva Republike Slovenije.

Ukrep: -17

Spremembe Pravilnika o službeni izkaznici državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika

Obrazložitev:

Pravilnik o službeni izkaznici državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika se bo nadgradil z določbami, da se na območjih, kjer državno odvetništvo posluje tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, izda službena izkaznica z besedilom v slovenskem in italijanskem oziroma madžarskem jeziku.

Nosilec: MP.

Rok za izvedbo: leto 2022 in nato trajna naloga.

Potrebna sredstva: sredstva v okviru letnega proračuna ministrstva.

Finančni vir: finančni načrt MP.

Ukrep: -18

Prevod dokumentov probacijskih zadev v jezik narodne skupnosti

Obrazložitev:

Če bo probacijska enota prejela v izvrševanje probacijsko nalogo za osebo, ki je pripadnik narodne skupnosti, bo treba pozive ali vabila na zglasitev na probacijsko enoto, seznanitev z njenimi pravicami in obveznostmi ter osebni načrt, ki se ga sprejme zaradi izvrševanja probacijske naloge, prevesti v jezik narodne skupnosti.

Nosilec: Uprava Republike Slovenije za probacijo.

Rok za izvedbo: sredina leta 2021, nato trajna naloga.

Potrebna sredstva: sredstva v okviru letnega proračuna Uprave Republike Slovenije za probacijo.

Finančni vir: finančni načrt Uprave Republike Slovenije za probacijo.

Ukrep: -19

Prevajanje razgovorov med osebo, vključeno v probacijo, in svetovalcem probacijske enote

Obrazložitev:

Če bo probacijska enota prejela v izvrševanje probacijsko nalogo za osebo, ki je pripadnik narodne skupnosti, ji bo treba zagotoviti razgovore s svetovalcem v jeziku skupnosti.

Nosilec: Uprava Republike Slovenije za probacijo.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: sredstva v okviru letnega proračuna Uprave Republike Slovenije za probacijo, okvirno 13.824 evrov.

Finančni vir: finančni načrt Uprave Republike Slovenije za probacijo.

Ukrep: -20

Prevod dokumentov, vezanih na izvrševanje pripora in izvrševanje kazenskih sankcij, v jezik italijanske narodne skupnosti

Obrazložitev:

Če bo zavod za prestajanje kazni zapora sprejel na izvrševanje pripora ali prestajanja kazni zapora osebo, ki je pripadnik italijanske narodne skupnosti, bo treba vse dokumente – hišne rede, dnevne rede, seznanitev z njenimi pravicami in obveznostmi ter osebni načrt, ki se ga sprejme med prestajanjem kazni zapora, prevesti v jezik italijanske narodne skupnosti.

Nosilec: Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: sredstva v okviru letnega proračuna Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Finančni vir: finančni načrt Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Ukrep: -21

Prevajanje razgovorov med zaprto osebo italijanske narodne skupnosti in delavci Zavoda za prestajanje kazni zapora Koper potekajo v jeziku narodne skupnosti

Obrazložitev:

Če Zavod za prestajanje kazni zapora Koper sprejme v pripor ali v zapor osebo, ki je pripadnik italijanske narodne skupnosti, ji je treba zagotoviti razgovore s svetovalcem v jeziku italijanske narodne skupnosti.

Nosilec: Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: sredstva v okviru letnega proračuna Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Finančni vir: finančni načrt Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Ukrep: -22

Zagotavljanje prevoda zdravstveno vzgojnih vsebin

Obrazložitev ukrepa:

Pripadnikom italijanske in madžarske narodne skupnosti dostikrat niso na voljo prevodi vsebin, ki se nanašajo na preventivno ravnanje in skrb za zdravje.

Nosilec: MZ.

Rok za izvedbo: trajno.

Potrebna sredstva: 1500 evrov.

Finančni vir: finančni načrt MZ.

Ukrep: -23

Nadaljevanje financiranja kulturnih programov narodnih skupnosti

Obrazložitev:

MK bo tako kot do sedaj še nadalje financiralo kulturna programa italijanske in madžarske narodne skupnosti, ki vključujeta program dela kulturnih zavodov, ki sta ju ustanovili italijanska in madžarska narodna skupnost, ter dejavnosti drugih izvajalcev, ki jih osrednji organizaciji izbereta na podlagi javnih razpisov/pozivov in s tem zadovoljujejo svoje kulturne potrebe ter uresničujejo svoje posebne kulturne pravice. Kulturni program narodnih skupnosti bosta osrednji organizaciji prijavili na podlagi neposrednih pozivov, ki jih bo ministrstvo posredovalo do konca oktobra za naslednje koledarsko leto. Sredstva bodo razpoložljiva na postavki Kulturna dejavnost italijanske in madžarske narodne skupnosti v proračunih oziroma rebalansih proračuna Republike Slovenije.

Potrebna sredstva: sredstva, ki so zagotovljena v sprejetih vsakoletnih proračunih oziroma rebalansih proračunov na postavki Kulturna dejavnost italijanske in madžarske narodne skupnosti, za leto 2021 – 808.488 evrov in za leto 2022 – 808.488 evrov.

Ukrep: -24

Spodbujanje novih vsebin v zavodih narodnih skupnosti

Obrazložitev:

V rebalansu proračuna 2021 in 2022 se poviša znesek, namenjen kulturnim programom italijanske in madžarske narodne skupnosti, in sicer 60.000 evrov za namen novih vsebin v **Zavodu za kulturo madžarske narodne skupnosti, Zavodu za informativno dejavnost madžarske narodnosti** ter **RTV – Studio madžarskih programov Lendava** ter **60.000** evrov za razvoj kulturnih dejavnosti in znanstvenega raziskovanja v italijanskem centru Carlo Combi. Eden izmed ciljev kulturnih programov je tudi spodbujati kulturni razvoj narodnih skupnosti, ki ga pripadniki narodnih skupnosti uresničujejo s svojimi dejavnostmi ter s tem zadovoljujejo svoje kulturne potrebe in uresničujejo svoje posebne kulturne pravice. Za leto 2022 sta namen in znesek enaka kot v letu 2021.

Rok za izvedbo: do konca leta 2022.

Potrebna sredstva: 60.000 evrov za leto 2021 in 60.000 evrov za leto 2022.

Ukrep: -25

Nadgradnja in aktualizacija spletnih jezikovnih portalov (Jezikovna Slovenija)

Obrazložitev:

Spletni jezikovni portali so pomembno e-okolje, ki spodbuja razvoj sporazumevalne zmožnosti ter pozitiven odnos do jezika oziroma jezikov in jezikovne kulture, in to na vseh ravneh in za vse ciljne oziroma starostne skupine. Taki portali zagotavljajo spletno dostopnost do čim več obstoječih podatkov o slovenskem jeziku in drugih jezikih, sodobnih priročnikov, učbenikov, slovarjev in monografij, jezikovnih podatkovnih baz, jezikovnih virov in tehnologij, digitaliziranih del literarne dediščine, strokovnega svetovanja in zanesljivih informacij pri jezikovnih vprašanjih ter relevantnih dokumentov. MK je na podlagi Javnega razpisa za (so)financiranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika ter njegovi promociji v letih 2020 in 2021, za sofinanciranje med drugimi projekti izbralo tudi projekt Nadgradnja spletnega portala Jezikovna Slovenija (izvajalec: Univerza v Ljubljani). Portal je bil leta 2014 vzpostavljen z namenom, da čim širši javnosti, tako strokovni kot laični, na enem mestu ponudi zanesljive in razumljive informacije o aktualnih jezikovnih razmerah v Republiki Sloveniji in njeni jezikovni politiki ter spodbudi k jezikovnopolitičnemu dialogu. Nadaljujejo se posodabljanje (tudi video) vsebin in ažurno delovanje jezikovnopolitične svetovalnice ter ozaveščanje vseh govorcev o jezikovnih pravicah (in dolžnostih), jezikovnih izbirah, jezikovnem izobraževanju, jezikovni opremljenosti in podobnem. Znotraj teh vsebinskih tem (skladne so tudi s področji v resoluciji o nacionalnem programu za jezikovno politiko) imajo svoje pomembno mesto tudi pripadniki obeh narodnih skupnosti, zlasti kar zadeva status in stanje italijanskega in madžarskega jezika, in sicer v vsej Sloveniji, ne samo na dvojezičnem območju.

Ukrep: -26

Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jezikih manjšin v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih zavodih v Prekmurju in Porabju

Obrazložitev:

Izkazana je potreba po dodatnem usposabljanju pedagoških delavcev v okviru specifičnih potreb v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Nosilec: MIZŠ.

Rok za izvedbo: od leta 2021 do leta 2022.

Potrebna sredstva: ESS 2016–2020 (podaljšanje).

Finančni vir: finančni načrt MIZŠ.

Ukrep: -27

Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jezikih manjšin v šolah z italijanskim učnim jezikom v Sloveniji in šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji

Obrazložitev:

Izkazana je potreba po dodatnem usposabljanju pedagoških delavcev v okviru specifičnih potreb v manjšinskih vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Nosilec: MIZŠ.

Rok za izvedbo: od leta 2021 do leta 2022.

Potrebna sredstva: ESS 2016–2020 (podaljšanje).

Finančni vir: finančni načrt MIZŠ.

Ukrep: -28

Pravilnik o preizkusu znanja jezika narodne skupnosti za področje vzgoje in izobraževanja na narodnostno mešanih območjih, Pravilnik o znanju italijanskega jezika v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom ter Pravilnik o znanju madžarskega jezika v dvojezičnih vrtcih in šolah

Obrazložitev:

Zadnja sprememba ZPIMVI² je na področju vzgoje in izobraževanja italijanske in madžarske narodne skupnosti prinesla nekaj bistvenih sprememb glede pogojev za zaposlene v vrtcih in šolah z italijanskim jezikom in v dvojezičnih vrtcih in šolah.

Predlog sprememb in dopolnitev pravilnikov tako obsegata:

- ureditev preizkusa znanja tako za strokovne delavce kot za administrativno-tehnične delavce, ki morajo ustrezno jezikovno kompetenco dokazovati z ustreznim certifikatom (Pravilnik o preizkusu znanja jezika narodne skupnosti za področje vzgoje in izobraževanja na narodnostno mešanih območjih),
- na podlagi ZPIMVI natančneje določene jezikovne kompetence madžarskega jezika za strokovne delavce in za administrativno-tehnične delavce (Pravilnik o znanju madžarskega jezika v dvojezičnih vrtcih in šolah),
- za izvrševanje ZPIMVI natančneje določene jezikovne kompetence italijanskega jezika za strokovne delavce in za administrativno-tehnične delavce (Pravilnik o znanju italijanskega jezika v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom).

Nosilec: MIZŠ.

Rok za izvedbo: leto 2021.

Potrebna sredstva: tekoča naloga.

Finančni vir: finančni načrt MIZŠ.

Ukrep: -29

**Program Predšolska vzgoja na Dvojezični srednji šoli Lendava
PROGRAM JE UVEDEN**

Obrazložitev:

Čez nekaj let se bo v dvojezičnih vrtcih v Prekmurju nekaj vzgojiteljic upokojilo, v Sloveniji pa izobraževanje v srednješolskem programu Predšolska vzgoja poteka zgolj v slovenskem jeziku, zato bodoči vzgojitelji v svojem izobraževalnem programu nimajo madžarskega jezika kot maternega jezika, kar pa je za izvajanje vzgojno-izobraževalnega procesa v prekmurskih vrtcih na dvojezičnem območju nujno.

Nosilec: MIZŠ.

Rok za izvedbo: v šolskem letu 2021/2022.

Potrebna sredstva: tekoča naloga.

Finančni vir: finančni načrt MIZŠ.

Ukrep: -30

Slovenščina in italijanščina kot drugi jezik na nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli

Obrazložitev:

Slovenščina/italijanščina kot drugi jezik na narodno mešanih območjih sta edina predmeta, ki še nista bila izbrana na nacionalnem preverjanju znanja v 9. razredu osnovne šole. Posledično nimamo vpogleda v jezikovne kompetence dvojezičnih otrok, ki so vključeni v slovenske šole na narodnostno mešanem področju slovenske Istre, prav tako pa nimamo vpogleda v dosežene standarde pri teh predmetih. Državni izpitni center je v letu 2019 pripravil strokovna izhodišča in podlage za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja iz obeh jezikov, iz česar sledi, da mora MIZŠ v prvem koraku urediti pravne podlage (spremembo Zakona o osnovni šoli ter posledično spremembo Pravilnika o nacionalnem

² Uradni list RS, št. 35/01, 102/07 – ZOsn-F in 11/18.

preverjanju znanja v osnovni šoli) ter nato zagotoviti druge pogoje za izvedbo preverjanja znanja iz italijanščine in slovenščine na NPZ v osnovni šoli.

Nosilec: MIZŠ.
Rok za izvedbo: leto 2022.
Potrebna sredstva: tekoča naloga.
Finančni vir: finančni načrt MIZŠ.

Ukrep: -31

Priprava izhodišč za merjenje jezikovnih kompetenc v madžarščini kot drugem jeziku v dvojezičnih šolah

Obrazložitev:

Madžarščina je v dvojezičnih osnovnih šolah na narodno mešanem območju Prekmurja in v programih Dvojezične srednje šole Lendava s slovenščino enakopraven učni jezik. Kot predmet se ga učenci oziroma dijaki učijo na ravni materinščine ali drugega jezika. O tem, na kateri ravni se jo bo posamezni učenec učil, odločajo starši ob vpisu otroka v osnovno šolo, s tem, da je prehod med ravnema možen tudi pozneje. Znanje iz madžarščine kot materinščine se vsako leto preverja na nacionalnem preverjanju znanja (NPZ), na splošni maturi (SM), poklicni maturi (PM) in zaključnem izpitu (ZI). **V nasprotju s tem se znanje madžarščine kot drugega jezika na NPZ, na PM in ZI ne preverja, lahko pa svoje znanje iz tega predmeta preverijo kandidati v izbirnem delu SM. Izvajalec naloge je Zavod Republike Slovenije za šolstvo.**

Nosilec: MIZŠ.
Rok za izvedbo: leto 2022.
Potrebna sredstva: tekoča naloga.
Finančni vir: finančni načrt MIZŠ.

Ukrep: -32

Načrt razvojnih programov 2020–2023, projekt 3330-20-0020 Subvencioniranje priprave učbenikov 2020–2021

Obrazložitev:

Država zagotavlja sredstva iz državnega proračuna za subvencioniranje cene učbenikov in učnih gradiv za šolstvo narodnosti v skladu z 81. členom ZOFVI, 26. členom ZPIMVI, Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije ter letnim načrtom ministrstva za področje učbenikov in s proračunskimi zmožnostmi. Ministrstvo načrtuje za pripravo, prilagoditve, prevode in izdajanje dvojezičnih učbenikov, delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za učence v šolstvu narodnosti: za dvojezične šole na narodnostno mešanem območju v Prekmurju štirinajst (14) novih naslovov (devet (9) naslovov v letu 2020, pet (5) naslovov v letu 2021); za izdajanje italijanskih prevodov slovenskih učbenikov, recenzij in nakup italijanskih učbenikov šole z italijanskim učnim jezikom v slovenski Istri deset (10) novih naslovov (pet (5) naslovov v letu 2020, pet (5) naslovov v letu 2021). Poleg novih naslovov je treba vsako leto zagotoviti tudi ponatise učbenikov in učnih gradiv po seznamu, ki ga pripravijo na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo.

Nosilec: MIZŠ.
Rok za izvedbo: leto 2020 in leto 2021.
Sredstva: 800.000 evrov.
Finančni vir: finančni načrt MIZŠ.

Ukrep: -33

Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice

Obrazložitev:

Republika Slovenija bo v letih 2020–2024 za štipendije za deficitarne poklice zagotavljala tudi sredstva za štipendiranje dijakov, ki se vpisujejo na izobraževalne programe na področjih, ki jih kot deficitarna opredeli italijanska ali madžarska narodna skupnost.

Nosilec: MDDSZ.
Rok za izvedbo: 2020–2024.
Sredstva: kvota pripadnikov madžarske in italijanske narodne skupnosti ni posebej določena, ampak je zajeta v sredstva javnega razpisa, ki se ga objavi vsako leto (sredstva se dodelijo vlagatelju v obliki štipendije, če ta izpolnjuje pogoje javnega razpisa in je izbran v postopku).
Finančni vir: finančni načrt proračunskega sklada MDDSZ.

Ukrep: -34

Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024

Obrazložitev ukrepa:

V skladu s 14. členom Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja se finančne spodbude za ustvarjanje gospodarske osnove avtohtone madžarske narodne skupnosti iz državnega proračuna dodelijo na podlagi programa

spodbujanja gospodarske osnove avtohtone madžarske narodne skupnosti, ki ga za programsko obdobje pripravi narodna skupnost v sodelovanju z regionalno razvojno agencijo, UN in ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo. Program spodbujanja gospodarske osnove avtohtone narodne skupnosti sprejme Vlada Republike Slovenije in je pripravljen za obdobje 2021–2024. Program je namenjen razvoju gospodarske osnove območja, kjer živijo pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti, kar podrobneje pomeni ustvarjanje novih delovnih mest in ohranjanje že obstoječih, vzpostavljanje nove infrastrukture in posodobitev že obstoječe ter povečanje privlačnosti območja. Namenjen je vsem upravičencem, ki svojo dejavnost opravljajo na območju, kjer živijo pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti, in ki bodo z izvedbo svojih projektov pripomogli k uresničitvi njegovih ciljev. Program obsega naslednje ukrepe: spodbujanje naložb v gospodarstvu na programskem območju, spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov, promocija programskega območja in podpora pri izvajanju programa.

Nosilec: MGRT.
Rok za izvedbo: 2021–2024.
Potrebna sredstva: 2.800.000 evrov.
Finančni vir: finančni načrt MGRT.

Ukrep: -35

Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2021–2024

Obrazložitev ukrepa:

V skladu s 14. členom Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja se finančne spodbude za ustvarjanje gospodarske osnove avtohtone italijanske narodne skupnosti iz državnega proračuna dodelijo na podlagi programa spodbujanja gospodarske osnove avtohtone italijanske narodne skupnosti, ki ga za programsko obdobje pripravi narodna skupnost v sodelovanju z regionalno razvojno agencijo, UN in ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo. Program spodbujanja gospodarske osnove avtohtone narodne skupnosti sprejme Vlada Republike Slovenije. Program je pripravljen za obdobje 2021–2024. S štiriletnim programom se želi kar se da najbolj učinkovito vplivati na hitrejši razvoj območja avtohtone italijanske narodne skupnosti. Narodnostno mešana območja, kjer avtohtono živijo pripadniki italijanske narodne skupnosti, so:

- v občini Ankaran območje naselja Ankaran/Ancarano,
- v občini Izola območja krajev: Izola/Isola, Dobrava pri Izoli/Dobrava presso Isola, Jagodje,
- v Mestni občini Koper območja naslednjih krajev: Barizoni/Barisoni, Bertoki/Bertocchi, Bošamarin/Bossamarino, Cerej/Cerei, Hrvatini/Crevatini, Kampel/Campel, Kolomban/Colombano, Koper/Capodistria, Prade, Premančan/Premanzano, del naselja Spodnje Škofije (Valmarin), Šalara/Salara in Škocjan/San Canziano,
- v občini Piran območja krajev: Piran/Pirano, Portorož/Portorose, Lucija/Lucia, Strunjan/Strugnano, Seča/Sezza, Sečovlje/Siccirole, Parecag/Parezzago in Dragonja/Dragogna.

V teh naseljih imajo upravičenci pravico izvajati projekte. Program je sestavljen iz štirih ukrepov: spodbujanje novih gospodarskih projektov, spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov italijanske narodne skupnosti, sofinanciranje projektov z odobrenimi evropskimi sredstvi in promocija regije ter podpora pri izvajanju programa in projektov.

Nosilec: MGRT.
Rok za izvedbo: 2021–2024.
Potrebna sredstva: 1.400.000 evrov. Finančni vir: finančni načrt MGRT.

Ukrep: -36

Zagotavljanje delovanja PMSNS in OSSIN

Obrazložitev ukrepa:

V skladu z ZSNS ustanovijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti za uresničevanje posebnih pravic, ki jih zagotavlja URS, za uveljavljanje svojih potreb in interesov in za organizirano sodelovanje pri javnih zadevah na območjih, kjer avtohtono živijo, samoupravne narodne skupnosti. Naloge samoupravnih narodnih skupnosti so, da v skladu z ustavo in zakonom samostojno odločajo o vseh vprašanjih iz svoje pristojnosti, v skladu z zakonom dajejo soglasje k zadevam, ki se nanašajo na varstvo posebnih pravic narodnih skupnosti, o katerih odločajo skupaj z organi samoupravnih lokalnih skupnosti, obravnavajo in proučujejo vprašanja, ki zadevajo položaj narodnih skupnosti, sprejemajo stališča in dajejo predloge ter pobude pristojnim organom in spodbujajo ter organizirajo dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju narodne identitete pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti. Naloge uresničujejo s tem, da spodbujajo in organizirajo kulturne, raziskovalne, informativne, založniške in gospodarske dejavnosti za razvoj narodnih skupnosti, ustanovljajo organizacije in javne zavode, spremljajo in spodbujajo razvoj vzgoje in izobraževanja za pripadnike narodnih skupnosti in v skladu z zakonom sodelujejo pri načrtovanju in organiziranju vzgojno-izobraževalnega dela ter pri pripravi vzgojno-izobraževalnih programov, razvijajo stike z matičnim narodom, pripadniki narodnih skupnosti v drugih državah in z mednarodnimi organizacijami, v skladu z zakonom opravljajo naloge iz državne pristojnosti ter opravljajo druge naloge v skladu s statutom. Sredstva za delovanje italijanske (OSSIN) oziroma

madžarske (PMSNS) samoupravne narodne skupnosti se v skladu z 18. členom ZSNS zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

Nosilec: UN.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.
Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -37

Sofinanciranje dvojezičnosti in uresničevanje ustavnih pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti

Obrazložitev ukrepa:

ZFO-1 v prvem odstavku 20. člena določa, da se občinam, v katerih živi italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, iz državnega proračuna zagotovijo sredstva za sofinanciranje dvojezičnosti in uresničevanje pravic avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Financiranje dejavnosti in programov občinskih samoupravnih narodnih skupnosti je lahko neposredno ali posredno. V drugem odstavku 20. člena ZFO-1 določa, da se neposredno financiranje občinske samoupravne narodne skupnosti iz državnega proračuna izvaja na podlagi zahteve občinske samoupravne narodne skupnosti, ki jo ta poda najpozneje do 30. junija tekočega leta za naslednje proračunsko leto pri državnem organu, pristojnem za narodnosti, in na podlagi soglasja občine za neposredno financiranje. Občinska samoupravna narodna skupnost, ki ne poda zahteve za neposredno financiranje, se financira posredno iz občinskega proračuna. ZFO-1 v tretjem odstavku 20. člena določa, da se sredstva iz prvega odstavka 20. člena navedenim občinam oziroma občinskim samoupravnim narodnim skupnostim za vsako proračunsko leto zagotovijo v višini 0,15 % skupne primerne porabe občin.

Nosilec: UN.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: za vsako proračunsko leto v višini 0,15 % skupne primerne porabe občin.
Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -38

Sofinanciranje radijskih in televizijskih programov za italijansko in madžarsko narodno skupnost

Obrazložitev ukrepa:

V okviru Javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija ustvarjajo, pripravljajo, arhivirajo in oddajajo za avtohtono italijansko in madžarsko narodno skupnost po en radijski in televizijski program (v nadaljnjem besedilu: narodnostni program). V programih Radiotelevizija Slovenija zagotavlja uresničevanje ustavnih pravic madžarske in italijanske narodne skupnosti na področju radijskega in televizijskega javnega obveščanja ter spodbuja povezovanje narodnih skupnosti z matičnim narodom in vključevanje kulturnih ter drugih dosežkov italijanskega oziroma madžarskega naroda v narodnostne programe. Radijski in televizijski program za italijansko narodno skupnost se pripravlja v okviru Regionalnega RTV-centra Koper - Capodistria. Radijski in televizijski program za madžarsko narodno skupnost se pripravlja v okviru Regionalnega RTV-centra Maribor, in sicer Studia madžarskih programov Lendava. Na podlagi določbe 30. člena ZRTVS-1 se programi obeh narodnih skupnosti dodatno sofinancirajo iz državnega proračuna.

Nosilec: UN.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.
Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -39

Sofinanciranje delovanja Zavoda za informativno dejavnost madžarske narodnosti

Obrazložitev ukrepa:

Zavod za informativno dejavnost madžarske narodnosti je leta 1993 ustanovila krovna organizacija madžarske narodne skupnosti v Sloveniji PMSNS ob soglasju UN in drugih resornih organov. Zavod izvaja širokovrstno dejavnost na področju tiskanega javnega informiranja v madžarskem jeziku. V največji možni meri skrbi in vzpodbuja zaščito in jezikovnokulturni razvoj madžarskega jezika ter nacionalno identiteto madžarske narodne skupnosti v Sloveniji in v širši regiji. Z izdajanjem tednika Népszerűség kot edinega tiskanega medija v madžarskem jeziku v Republiki Sloveniji in drugih publikacij pomembno vpliva na ohranjanje identitete in razvoj madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. Sredstva za delovanje zavoda se na podlagi zakona med drugim zagotavljajo tudi iz državnega proračuna.

Nosilec: UN.
Rok za izvedbo: trajna naloga.
Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.
Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -40

Sofinanciranje delovanja časopisno-založniške ustanove EDIT

Obrazložitev ukrepa:

Na podlagi ustnih dogovorov med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo iz leta 1972 Republika Slovenija sofinancira dejavnosti ustanov italijanske narodnosti, ki imajo sedež v Republiki Hrvaški in so skupnega pomena za italijansko narodno skupnost v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Republika Slovenija na podlagi navedenih dogovorov zagotavlja sredstva v obsegu 20–30 % potrebnih sredstev za njihovo delovanje. K nadaljnjemu sofinanciranju dejavnosti ustanov, med katere je uvrščena tudi časopisno-založniška ustanova EDIT, se je Vlada Republike Slovenije zavezala 6. decembra 2012 s sprejetjem sklepa št. 41010-8/2012/3. Republika Slovenija zagotavlja sredstva za pripravo in izdajo dnevnika La Voce del Popolo, dvotednika Panorama, mesečnika Arcobaleno, tromesečnika La Battana ter šolskih knjig in delovnih zvezkov v italijanskem jeziku za potrebe učencev italijanske narodne skupnosti v osnovnih in srednjih šolah.

Nosilec: UN.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -41

Sofinanciranje delovanja A.I.A. Jadranske informativne agencije

Obrazložitev ukrepa:

Na podlagi ustnih dogovorov med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo iz leta 1972 Republika Slovenija sofinancira dejavnosti ustanov italijanske narodnosti, ki imajo sedež v Republiki Hrvaški in so skupnega pomena za italijansko narodno skupnost v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Republika Slovenija na podlagi navedenih dogovorov zagotavlja sredstva v obsegu 20–30 % potrebnih sredstev za njihovo delovanje. K nadaljnjemu sofinanciranju dejavnosti ustanov, med katere je uvrščena tudi A.I.A. Jadransko informativna agencija, se je Vlada Republike Slovenije zavezala 6. decembra 2012 s sprejetjem sklepa št. 41010-8/2012/3. Republika Slovenija zagotavlja sredstva za pripravo prispevkov iz Slovenije za dnevnik La Voce del Popolo in druge publikacije.

Nosilec: UN.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -42

Sofinanciranje dejavnosti Italijanske drame

Obrazložitev ukrepa:

Na podlagi ustnih dogovorov med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo iz leta 1972 Republika Slovenija sofinancira dejavnosti ustanov italijanske narodnosti, ki imajo sedež v Republiki Hrvaški in so skupnega pomena za italijansko narodno skupnost v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Republika Slovenija na podlagi navedenih dogovorov zagotavlja sredstva v obsegu 20–30 % potrebnih sredstev za njihovo delovanje. K nadaljnjemu sofinanciranju dejavnosti ustanov, med katere je uvrščena tudi Italijanska drama, se je Vlada Republike Slovenije zavezala 6. decembra 2012 s sprejetjem sklepa št. 41010-8/2012/3. Republika Slovenija zagotavlja sredstva za pripravo in izvedbo gledaliških predstav.

Nosilec: UN.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -43

Sofinanciranje delovanja Središča za zgodovinska raziskovanja Rovinj

Obrazložitev ukrepa:

Na podlagi ustnih dogovorov med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo iz leta 1972 Republika Slovenija sofinancira dejavnosti ustanov italijanske narodnosti, ki imajo sedež v Republiki Hrvaški in so skupnega pomena za italijansko narodno skupnost v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Republika Slovenija na podlagi navedenih dogovorov zagotavlja sredstva v obsegu 20–30 % potrebnih sredstev za njihovo delovanje. K nadaljnjemu sofinanciranju dejavnosti ustanov, med katere je uvrščeno tudi Središče za zgodovinska raziskovanja Rovinj, se je Vlada Republike Slovenije zavezala 6. decembra 2012 s sprejetjem sklepa št. 41010-8/2012/3. Republika Slovenija zagotavlja sredstva za znanstvenoraziskovalne, arhivske, založniške in knjižnične dejavnosti.

Nosilec: UN.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Ukrep: -44

Sofinanciranje delovanja Italijanske unije

Obrazložitev ukrepa:

Na podlagi ustnih dogovorov med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo iz leta 1972 Republika Slovenija sofinancira dejavnosti ustanov italijanske narodnosti, ki imajo sedež v Republiki Hrvaški in so skupnega pomena za italijansko narodno skupnost v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Republika Slovenija na podlagi navedenih dogovorov zagotavlja sredstva v obsegu 20–30 % potrebnih sredstev za njihovo delovanje. K nadaljnjemu sofinanciranju dejavnosti ustanov, med katere je uvrščena tudi Italijanska Unija, se je Vlada Republike Slovenije zavezala 6. decembra 2012 s sprejetjem sklepa št. 41010-8/2012/3. Italijanska unija s sedežem na Reki je krovna organizacija pripadnikov italijanske narodne skupnosti na Hrvaškem. V Sloveniji ima Italijanska unija s sedežem v Kopru status društva. Primarni cilji delovanja Italijanske unije v Kopru so izvajanje funkcije povezovanja z matično državo z namenom ohranjanja identitete italijanske narodne skupnosti, sodelovanja s sorodnimi ustanovami italijanske narodne skupnosti ali javnih služb, ki imajo sedež v Sloveniji in ponujajo storitve, namenjene vsej italijanski narodni skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem, skrb za določanje strategije na področju kulturne (informiranje, znanstveno raziskovanje, založništvo), športne in gospodarske dejavnosti italijanske narodne skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem.

Nosilec: UN.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -45

Delovanje Komisije Vlade Republike Slovenije za narodni skupnosti

Obrazložitev ukrepa:

Pri Vladi Republike Slovenije deluje Komisija za narodni skupnosti, ki obravnava vsa pomembna vprašanja, ki se tičejo položaja italijanske in madžarske narodne skupnosti. Njeni člani so predstavniki pomembnejših ministrstev, samoupravnih lokalnih skupnosti ter obeh krovnih organizacij italijanske in madžarske narodne skupnosti. UN opravlja strokovne, organizacijske in administrativne naloge.

Nosilec: UN, ministrstva, samoupravne lokalne skupnosti, PMSNS, OSSIN.

Rok za izvedbo: trajna naloga.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt UN.

Ukrep: -46

Delovanje Delovne skupine vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja.

Obrazložitev ukrepa:

Vlada Republike Slovenije je na seji 14. maja 2020 sprejela sklep o ustanovitvi Delovne skupine vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja. Naloga delovne skupine je priprava predloga Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvajanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2021–2025 in spremljanje njegovega izvajanja (priprava letnih poročil). Administrativno-tehnično podporo za delo delovne skupine zagotavlja UN.

Nosilec: Delovna skupina vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja.

Rok za izvedbo: 14. 5. 2020–30. 10. 2026.

Potrebna sredstva: letno v okviru proračunskih sredstev.

Finančni vir: finančni načrt UN.

POROČILO O IZVAJANJU UKREPOV

Ukrep: 1

Izvedba nadzorov na podlagi prejetih pobud in prijav

MJU poroča, da so v okviru Inšpektorata za javni sektor v letu 2022 delovale Upravna inšpekcija, Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem ter Inšpekcija za informacijsko družbo.

Upravna inšpekcija izvaja nadzor nad izvajanjem določb Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) in Uredbe o upravnem poslovanju, pri čemer pri vsakem nadzoru pazi na spoštovanje pravil upravnega postopka in upravnega poslovanja, ki se nanašajo na poslovanje v jeziku narodne skupnosti. V letu 2022 ni zaznala nepravilnosti glede poslovanja v jeziku narodne skupnosti.

Je pa Upravna inšpekcija v letu 2022 izvedla inšpekcijski nadzor Samoupravne skupnosti italijanske narodnosti Koper (v nadaljevanju: SSIN). Inšpekcijski nadzor je bil opravljen na podlagi prejete pobude za uvedbo nadzora zaradi domnevnih nepravilnosti pri obravnavi zahtev za priznanje posebne volilne pravice. V nadzoru se je na podlagi prejete pobude preverjalo, ali SSIN pri obravnavi zahtev za priznanje posebne volilne pravice na podlagi Zakona o evidenci volilne pravice (Z EVP-2) spoštuje minimalne procesne standarde pravil ZUP. Konkretnije so bili v inšpekcijskem nadzoru preverjeni očitki, da postopki priznanja volilne pravice pripadnikom italijanske narodne skupnosti v Sloveniji niso bili izvedeni v skladu s pravili ZUP in brez prisotnosti Komisije; da Komisija sploh ni bila imenovana v skladu z 11. členom Z EVP-2; da člani komisije nimajo izpita iz splošnega upravnega postopka. Podan je bil tudi sum, da člani niso bili obveščeni o možnosti pridobitve posebne volilne pravice.

Podatki o volilni pravici državljanov Republike Slovenije, pripadnikov avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti (v nadaljevanju: posebna volilna pravica) se obdelujejo v evidenci volilne pravice. Na podlagi teh podatkov se izvaja uradna objava števila volilnih upravičencev, sestavijo pa se tudi volilni imeniki in izdajajo volilne karte, ki omogočajo glasovanje na državnozborskih in lokalnih volitvah skladno s sistemskima predpisoma, ki urejata volilno pravico poslancev manjšin oziroma predstavnikov lokalnih organov, na tem področju. Glede na navedeno je izredno pomembno komu, pod kakšnimi pogoji in na kakšen način se posebna volilna pravica prizna.

Z EVP-2 v šestem odstavku 12. člena izrecno določa, da Komisija obstoj posebne volilne pravice ugotavlja na podlagi meril in ob uporabi določb zakona, ki urejajo splošni upravni postopek. Če Komisija državljanu posebno volilno pravico prizna, zahteva, da jo upravna enota vpiše v evidenco volilne pravice. Če pogoji za priznanje posebne volilne pravice niso izpolnjeni, pa komisija o tem izda odločbo (osmi odstavek), zoper katero je zagotovljeno sodno varstvo (deveti odstavek).

Samoupravna narodna skupnost je oseba javnega prava, ki jo v skladu z ZSNS ustanovijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti na območjih, kjer avtohtono živijo, za uresničevanje posebnih pravic, ki jih zagotavlja URS, za uveljavljanje svojih potreb in interesov in za organizirano sodelovanje pri javnih zadevah. Najvišji organ samoupravne narodne skupnosti je svet samoupravne narodne skupnosti. Svet SSIN sestavlja 9 članov. Naloga sveta je (med drugim) tudi imenovanje komisije za pripravo posebnega volilnega imenika državljanov pripadnikov italijanske narodne skupnosti, kar izhaja tudi iz Statuta samoupravne narodne skupnosti, ki ga sprejme Svet.

V inšpekcijskem nadzoru je bilo ugotovljeno, da Komisije (ki ugotavlja obstoj posebne volilne pravice) ni imenoval Svet SSIN, kot to določa 11. člen Z EVP-2 in 12. člen Statuta, ampak iz Akta izhaja, da jo je ustanovil in imenoval kar predsednik SSIN sam. Prav tako je bilo ugotovljena kršitev določb 12. člena Z EVP-2 in prvega odstavka 29. člena ZUP, saj je bilo ugotovljeno, da vlog za vpis v volilni imenik ne obravnava Komisija oziroma kolegijski organ ne odloča v sestavi kot je predpisana z veljavnimi predpisi.

Upravna inšpektorica je na podlagi ugotovljenih nepravilnosti predsedniku SSIN na podlagi 307.f člena ZUP odredila, da z ugotovitvami inšpekcijskega nadzora in vsebino izdanega zapisnika seznani pristojne osebe SSIN in Svet samoupravne narodne skupnosti ter da Inšpektoratu za javni sektor pošlje poročilo o sprejetih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti glede:

- imenovanja Komisije za ugotavljanje posebne volilne pravice s strani pristojnega organa,
- pristojnosti za obravnavo vlog za pridobitev posebne volilne pravice,
- spoštovanja minimalnih procesnih standardov ZUP pri odločanju o (ne)priznanju posebne volilne pravice,
- preglednosti poslovanja.

Dne 1. 12. 2022 je Inšpektorat prejel odziv na ukrepe z dokazili. Upravna inšpektorica je na podlagi preučitve dokumentacije ugotovila, da je bila Volilna komisija imenovana dne 26. 8. 2022 s sklepom Predsedstva SSIN Koper za petletni mandat. Imenovana Komisija za ugotavljanje posebne volilne pravice SSIN Koper obravnava vloge za pridobitev posebne volilne pravice na podlagi Z EVP-2 in Uredbe sprejete in odobrene s strani Predsedstva SSIN Koper dne

7. 11. 2022. Na podlagi preučitve odziva z dokazili je upravna inšpektorica ugotovila, da je predsednik SSIN sprejel ukrepe, zaradi katerih naj v bodoče ne bi prihajalo do ugotovljenih nepravilnosti, zato je nadzor zaključila.

Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev in plačni sistem izvaja nadzor nad izvajanjem Zakona o javnih uslužbencih in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju ter v tem delu nadzira tudi pravilnost sistemizacij delovnih mest z vidika zagotavljanja dvojezičnega poslovanja in dodatka za dvojezičnost. V letu 2022 ni zaznala nepravilnosti s področja izvrševanja predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Inšpekcija za informacijsko družbo v letu 2022 ni zabeležila aktivnosti oziroma ukrepov s področja izvrševanja predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Aktivnosti Inšpektorata za javni sektor v zvezi z opravljenim nadzorom so bile izvedene v okviru sredstev finančnega načrta za izvajanje rednega dela.

Ukrep: -2

Proučitev pravilnosti sistemizacij, zasedbe delovnih mest in izplačevanje dodatka za dvojezičnost

MJU pojasnjuje, da je izvedba tega ukrepa v pristojnosti vsakega predstojnika organa javne uprave.

MJU je pristojno za sistemsko urejanje oziroma zagotavljanje normativnih pogojev za ureditev poslovanja organov in javnih uslužbencev na dvojezičnem območju. Ti normativni pogoji so zagotovljeni v Zakonu o javnih uslužbencih in Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju, ki sledita določbam URS (11., 61. in 62. člen). V okviru svojih pristojnosti MJU ves čas izvaja ustrezne aktivnosti na tem področju.

V letu 2022 je ministrstvo prejelo vprašanja različnih subjektov v zvezi z zagotavljanjem pravic narodnih skupnosti glede dvojezičnega poslovanja. V odgovorih na prejeta vprašanja je ministrstvo opozarjalo oziroma podalo pojasnila za pravilno poslovanje v jeziku narodne skupnosti, na pravilno določanje znanja jezika narodne skupnosti kot posebnega pogoja za zasedbo delovnega mesta in na pravilno določanje dodatka za dvojezičnost.

Na spletnem portalu GOV.SI je zaradi preglednosti in lažjega izvajanja v praksi objavljeno tudi gradivo »Normativna ureditev dvojezičnega poslovanja«. Z gradivom MJU opozarja na pravilno in dosledno izvajanje predpisov glede zagotavljanja dvojezičnega poslovanja, hkrati pa je v pomoč delodajalcem oziroma predstojnikom pri izvajanju dvojezičnega poslovanja v praksi.

Služba za upravne enote ministrstva, pristojnega za javno upravo, spremlja delo upravnih enot, ki delujejo na dvojezičnem območju, tudi na področju zagotavljanja dvojezičnega poslovanja. Od upravnih enot je pridobila pojasnila o njihovih aktivnostih v okviru ukrepa »Proučitev pravilnosti sistemizacij, zasedbe delovnih mest in izplačevanje dodatka za dvojezičnost« v letu 2022:

Upravna enota Izola:

Na dan 31. 12. 2022 je bilo sistemiziranih 32 delovnih mest (23 uradniških, 9 strokovno tehničnih), zasedenih 30 delovnih mest (21 uradniških, 9 strokovno tehničnih). Vsi zaposleni izpolnjujejo pogoje za zasedbo le-teh. Dodatek za dvojezičnost je prejelo: 3 % dodatek 7 uslužbencev, 4 % je prejel 1 uslužbenec in 6 % je prejelo 22 uslužbencev.

Izplačani dodatki v letu 2022: 26.959,50 evra (bruto 1) oziroma 31.271,22 evra (bruto 2).

Upravna enota Koper:

Upravna enota Koper skrbi, da je na pretežnem delu delovnih mest v sistemizaciji določen pogoj izpolnjevanje znanja jezika italijanske narodne skupnosti na višji ali osnovni ravni. Zaposleni, ki zasedajo posamezno delovno mesto, izpolnjujejo pogoje ter se jim na tej podlagi izplačuje dodatek za znanje italijanskega jezika v višini 6 % oziroma 3 %.

Zaposlenih na dan 31. 12. 2022 je bilo 61 uslužbencev. 50 uradnikov prejema dodatek v višini 6 %, načelnica prejema dodatek v višini 4 %, 2 pa prejmeta dodatek v višini 3 %. 6 strokovno-tehničnih uslužbencev prejema dodatek v višini 6 %.

Izplačani dodatki v letu 2022: 50.441,74 evra (bruto 1) oziroma 58.361,98 evra (bruto 2).

Upravna enota Piran:

Od sistemiziranih 28 delovnih mest jih 27 javnih uslužbencev prejema dodatek za dvojezičnost v višini 6 %. 1 uslužbenec prejema dodatek za dvojezičnost v višini 4 %.

22 uradnikov prejema dodatek v višini 6 % in 1 uradnik v višini 4 %. Od strokovno tehničnih uslužbencev jih 5 prejema dodatek v višini 6 %.

Izplačani dodatki v letu 2022: 24.916,95 evra (bruto 1) oziroma 28.844,15 evra (bruto 2).

Upravna enota Lendava:

Sistemiziranih delovnih mest, kjer se izplačuje dodatek za dvojezičnost, je 25. Dodatek v višini 6 % prejema 12 uradnikov. Dodatek v višini 3 % pa prejema 9 uradnikov. 4 strokovno tehnični uslužbenci prejema dodatek v višini 6 %.

Izplačani dodatki v letu 2022: 19.624,05 evra (bruto 1) oziroma 22.783,52 evra (bruto 2).

Upravna enota Murska Sobota:

UE ima sistemizirano in za nedoločen čas zasedeno strokovno-tehnično delovno mesto: prevajalec VII/1. Uslužbenka, ki zaseda to delovno mesto, dodatka za dvojezičnost ne prejema.

Na UE prejemajo dodatek za dvojezičnost 4 uslužbenci: 2 uslužbenca dodatek v višini 6 % osnovne plače in 2 uslužbenca v višini 3 % osnovne plače.

Izplačani dodatki v letu 2022: 2.480,40 evra (bruto 1) oziroma 2.879,75 evra (bruto 2).

MF poroča, da ima FURS na obeh finančnih uradih, ki delujeta na območju, kjer živijo pripadniki narodne skupnosti, v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest na vseh delovnih mestih, kjer je to zaradi izvajanja nalog potrebno, določeno kot pogoj za zasedbo delovnega mesta tudi osnovno oziroma višjo raven znanja jezika narodne skupnosti. Ob vsaki spremembi sistemizacije posebno pozornost namenijo določanju tega pogoja. Skladno z določitvijo pogoja so ta delovna mesta zasedena in se dodatek uslužbencem izplačuje v ustrezni višini. Tudi v letu 2022 so te aktivnosti izvajali na enak način.

MGTS poroča, da je imel TIRS v letu 2022 sistemiziranih 6 delovnih mest, ki kot pogoj za zasedbo zahtevajo znanje jezika narodne skupnosti, pri čemer so bila od teh delovnih mest zasedena 4 mesta, in sicer: - v območni enoti Koper-Postojna eno (1) delovno mesto, ki kot pogoj za zasedbo zahteva osnovno znanje jezika narodne skupnosti, ter dve (2) delovni mesti, ki kot pogoj zahtevata višji nivo znanja jezika narodne skupnosti, to je na tem območju italijanskega jezika; - v območni enoti Murska Sobota eno (1) delovno mesto, ki kot pogoj zahteva višji nivo znanja jezika narodne skupnosti, to je na tem območju madžarskega jezika.

MZI pojasnjuje, da ima URSP skladno s 17. členom Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo in spremembe) v Aktu o sistemizaciji delovnih mest opredeljena delovna mesta, kjer je kot poseben pogoj za zasedbo posameznega delovnega mesta določeno znanje italijanskega jezika. Kot poseben pogoj za zasedbo delovnega mesta je znanje italijanščine določeno pri vseh delovnih mestih, kjer se posluje s strankami oziroma drugimi osebami. V odvisnosti od zahtevane stopnje znanja jezika narodne skupnosti ter uporabe tega jezika pri opravljanju dela delovnega mesta je določen dodatek za dvojezičnost v višini 3 %, 4 % ali 6 % od osnovne plače. Navedeni dodatek je opredeljen v 28. členu Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo in nadaljnje spremembe).

Pri tem je treba poudariti, da gre tu predvsem za uresničevanje pravice narodne skupnosti do opravljanja izpitov v jeziku narodne skupnosti - italijanščini, v upravnih postopkih - podajanje splošnih informacij, izpolnjevanje obrazcev, ustne komunikacije med postopkom, v postopkih nadzora nad varnostjo prometa na morju itd.

Na URSP je bilo na dan 31. 12. 2022 zaposlenih 59 javnih uslužbencev: 41 zaposlenih je prejelo dodatek v višini 6 %, 1 zaposlen je prejemal dodatek v višini 4 %, 10 javnih uslužbencev je prejelo dodatek v višini 3 %. Glede na vse večjo večopravilnost javnih uslužbencev se ocenjuje, da je popolnitev teh delovnih mest še ustrezna. URSP je v letu 2022 izplačala javnim uslužbencem dodatek za dvojezičnost v višini 59.874,83 evra (bruto).

MZI nadalje pojasnjuje, da je bilo na Inšpektoratu Republike Slovenije za infrastrukturo v letu 2022 5 zaposlenih javnih uslužbencev, ki so prejemali dodatek za dvojezičnost.

Supni znesek sredstev, ki je bil porabljen za izvedbo aktivnosti v okviru navedenega ukrepa, je znašal 3.403,84 evra bruto I oziroma 3.531,21 evra bruto II.

Konkretna aktivnost, ki je bila izvedena za navedeni ukrep, je preverjanje izpolnjevanja pogoja –osnovna raven znanja jezika narodne skupnosti – italijanski jezik, kot enega izmed pogojev za zaposlitev oziroma premestitev javnega uslužbenca na delovno mesto na območju, kjer je prisotna italijanska narodna skupnost.

MKGP pojasnjuje, da na ožjem ministrstvu nimajo sistemiziranih delovnih mest z zahtevo s posebnim znanjem italijanščine oziroma madžarščine, saj se do zdaj še ni pokazala potreba po takšni sistemizaciji, prav tako ne vodijo postopkov v katerem od navedenih jezikov.

V okviru MKGP na področju narodnih skupnosti delujeta dva organa v sestavi, in sicer Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo in Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Predstojnica Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo je v letu 2022 presodila, ali javni uslužbenec izpolnjuje pogoje za konkretno delovno mesto, na katerem se zahteva znanje jezika narodne skupnosti. Glede na vsebino nalog se je ocenilo, kakšna raven znanja jezika narodne skupnosti je za opravljanje nalog na določenem delovnem mestu potrebna, v nadaljevanju pa se je glede na zahtevano raven znanja jezika narodne skupnosti določila tudi višina dodatka za dvojezičnost.

Inšpektorji inšpektorata, ki so zaposleni na delovnih mestih, pri katerih je po sistematizaciji delovnih mest predvideno znanje jezika narodne skupnosti, dosledno uporabljajo jezik, ki ga zavezanec razume. V preteklem letu so v tajništvu Območne enote Koper zaposlili novo sodelavko, ki tekoče komunicira v italijanskem jeziku. Slednje je dodatno

priпомoglo k temu, da stranke, ki pripadajo avtohtoni italijanski narodni skupnosti, tako po telefonu kot osebno lahko pridobijo informacije in odgovore na zastavljena vprašanja v jeziku, ki ga razumejo.

Inšpektorat v letu 2022 na nobenem inšpekcijskem področju ni zabeležil pripomb strank v zvezi z rabo jezika.

Inšpektorat je v letu 2022 izplačeval dodatek za dvojezičnost 5 javnim uslužbencem, pri čemer se je 4 javnim uslužbencem izplačeval dodatek za dvojezičnost na območju italijanske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, 1 javnem uslužbencu pa na območju madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji. Sredstva so bila zagotovljena v okviru proračunskih sredstev za leto 2022. Znesek sredstev, ki jih je Inšpektorat v letu 2022 porabil za izvedbo aktivnosti v okviru tega ukrepa, je znašal 6.497,36 evra.

Podatki UVHVVR:

- madžarski jezik

UVHVVR ima sistemizirana tri (3) delovna mesta s pogojem znanja jezika madžarske narodne skupnosti. Sistemizirana delovna mesta pokrivajo vsa področja dela UVHVVR, in sicer uradni veterinar, fitosanitarni inšpektor in inšpektor za hrano. Zaposlitve na teh delovnih mestih niso realizirane, ker ni kandidatov ali zaposlenih, ki bi izpolnjevali formalne pogoje za zasedbo delovnega mesta (dokazilo o znanju jezika). V letu 2022 ni bilo nobenega primera, kjer bi bilo za vodenje postopka potrebno znanje madžarskega jezika.

- italijanski jezik

Na UVHVVR uporabo italijanščine na območju avtohtone italijanske narodne skupnosti zagotavljajo javni uslužbenci z znanjem italijanščine. Na UVHVVR je sistemiziranih 27 delovnih mest s posebnim pogojem znanja italijanščine, in sicer 16 na Območnem uradu Koper, sedem (7) v Kontrolnem središču Luka Koper in štiri (4) na Mejni veterinarski postaji Koper. Od teh je 25 delovnih mest zasedenih, tako da 16 uslužbencev prejema dodatek za dvojezičnost na osnovni ravni (3 %) in 9 (prve pol leta pa 10, potem upokojitev JU) uslužbencev dodatek za znanje jezika narodne skupnosti na višji ravni (6 %). Strošek dodatka za dvojezičnost v letu 2022 v višini 24.544,55 evra se je kril s proračunske postavke 130043 Plače.

MOPE pojasnjuje, da ugotavlja, da ta ukrep za ministrstvo ni relevanten in na tem področju v letu 2022 z delovnega področja Direktorata za okolje, Direktorata za energijo in Direktorata za prometno politiko ni bilo izvedenih aktivnosti.

MNZ pojasnjuje, da Zakon o organiziranosti in delu v policiji³ v prvem odstavku 80. člena določa, da je na območjih občin, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, poslovanje policije dvojezično ter da delovna mesta, kjer je v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih⁴ potrebno znanje jezika narodnih skupnosti⁵, in raven znanja jezika narodnih skupnosti, ob predhodnem soglasju narodnih skupnosti, določi minister za notranje zadeve.⁶ V drugem odstavku pa 80. člen ZODPol določa še, da za navedena delovna mesta Policija zagotavlja usposabljanje za pridobitev znanja jezika narodnih skupnosti.

Zaradi opravljanja nalog na narodnostno mešanih območjih policijskih uprav Koper in Murska Sobota, kjer je uradni jezik tudi italijanski ali madžarski jezik, se na določenih delovnih mestih zahteva znanje jezika narodne skupnosti. V Policiji je zaradi opravljanja nalog na narodnostno mešanih območjih sistemiziranih 422 delovnih mest, za zasedbo katerih se kot pogoj zahteva znanje jezika narodne skupnosti. Od tega jih je 366 sistemiziranih v Policijski upravi Koper, 56 pa v Policijski upravi Murska Sobota. Trenutno je zasedenih 295 delovnih mest, od tega 256 v PU Koper (80 – 3 % dodatek, 176 – 6 % dodatek) in 39 v PU Murska Sobota (12 – 3 % dodatek, 27 – 6 % dodatek).

Policija je organ v sestavi MNZ. Sistemizacijo Policije določi minister za notranje zadeve na predlog generalnega direktorja policije kot predstojnika organa v sestavi.⁷ K sistemizaciji je treba pridobiti soglasje Vlade Republike Slovenije. Kadar gre za manjše spremembe sistemizacije, pa soglasje Vlade Republike Slovenije ni potrebno.

Pristojna strokovna služba MNZ⁸ pregleda vse predloge generalnega direktorja policije za spremembo sistemizacije Policije oziroma akta, ki ureja notranjo organizacijo, sistemizacijo, delovna mesta in nazive v Policiji (v nadaljevanju: predlog sprememb akta), in jih nato posreduje v potrditev ministru za notranje zadeve. Ker se za spremembo

³ Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP in 141/22; v nadaljevanju: ZODPol.

⁴ Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZJU).

⁵ 17. člen ZJU določa, da se za delovna mesta javnih uslužbencev, ki morajo na podlagi zakona kot uradni jezik uporabljati tudi jezik narodne skupnosti, kot pogoj določi tudi znanje tega jezika.

⁶ Drugi odstavek 79. člena ZJU določa še, da se za uradniška delovna mesta v organih, ki morajo po zakonu uporabljati kot uradni jezik tudi jezik narodne skupnosti, kot pogoj določi tudi znanje tega jezika. V skladu s četrtrim odstavkom tega člena se merila za določanje pogojev za delovna mesta za organe državne uprave, druge državne organe, pravosodne organe in uprave lokalnih skupnosti določijo v aktih iz drugega in tretjega odstavka 78. člena tega zakona (uredba oziroma splošni akt delodajalca).

⁷ Prvi odstavek 21. člena ZJU.

⁸ Na podlagi 3. člena ZODPol Ministrstvo za notranje zadeve v razmerju do Policije med drugim določa razvojne, organizacijske, kadrovske in druge temeljne usmeritve za delo policije ter izvaja strokovne naloge na področju upravljanja kadrovskih, finančno-računovodskih in logistično-podpornih virov za policijo.

sistemizacije delovnih mest, kjer je v skladu z ZJU potrebno znanje jezika narodnih skupnosti, zahteva soglasje narodnih skupnosti, le-tega zagotovi Služba generalnega direktorja policije že v postopku priprave predloga sprememb akta.

V letu 2022 je bil akt, ki ureja notranjo organizacijo, sistemizacijo, delovna mesta in nazive v Policiji, spremenjen trikrat. V eni izmed sprememb so bila glede na delovne potrebe prilagojena oziroma spremenjena tudi delovna mesta z dodatkom za dvojezičnost. V skladu s prvim odstavkom 80. člena ZODPol je bilo za navedene spremembe pridobljeno soglasje narodnih skupnosti. V letu 2022 se je skupno število takih delovnih mest povečalo za 20 delovnih mest.

Popolnjevanje prostih delovnih mest, na katerih se kot pogoj zahteva znanje jezika narodne skupnosti, poteka preko notranjih seznanitev ter postopkov za zasedbo prostega delovnega mesta, kandidati za zasedbo pa morajo poleg drugih pogojev dokazati tudi znanje jezika narodne skupnosti. Izpolnjevanje pogoja (osnovne oziroma višje) ravni znanja jezika narodne skupnosti preverja strokovna služba MNZ.

Dodatek za dvojezičnost določa 28. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju⁹, v skladu s katerim ta dodatek pripada javnim uslužbencem, ki delajo na območjih občin, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, kjer je italijanski ali madžarski jezik tudi uradni jezik, če je znanje jezika narodne skupnosti pogoj za opravljanje dela oziroma funkcije. Višina tega dodatka za javne uslužbenca znaša od 3 % do 6 % osnovne plače, določi pa jo predstojnik (na osnovi zahtevane stopnje znanja jezika narodne skupnosti ter dejanske uporabe tega jezika pri opravljanju dela).

Z aktom, ki ureja notranjo organizacijo, sistemizacijo, delovna mesta in nazive v Policiji, je določeno, da dodatek za dvojezičnost pripada uslužbencem Policije, če je znanje jezika narodne skupnosti pogoj za izvajanje nalog in če z veljavno listino izkažejo znanje jezika narodne skupnosti. Uslužbenec Policije, ki z veljavno listino izkaže znanje jezika narodne skupnosti, je upravičen do dodatka za dvojezičnost v višini:

- 3 % osnovne plače uslužbenca Policije za osnovno raven znanja jezika narodne skupnosti,
- 6 % osnovne plače uslužbenca Policije za višjo raven znanja jezika narodne skupnosti;

pri čemer je v aktu določeno zapisano, kaj se šteje za osnovno ravne znanja jezika narodne skupnosti in kaj za višjo raven znanja jezika narodne skupnosti.

Iz navedenega torej izhaja, da se v sistemizaciji Policije za vsako posamezno delovno mesto določi, ali je potrebno znanje jezika narodne skupnosti in na kateri ravni ter ali se uslužbencu Policije, ki to delovno mesto zaseda, prizna dodatek za dvojezičnost. Le-te uslužbencu pripada in se mu tudi izplača, če so za to (kumulativno) izpolnjeni vsi pogoji, to je da gre za območje, kjer živi narodna skupnost, da je uslužbenec Policije razporejen na delovno mesto, za zasedbo katerega se zahteva bodisi osnovna bodisi višja raven znanja jezika narodne skupnosti ter da uslužbenec Policije dejansko izkaže zahtevano raven znanja jezika narodne skupnosti.

MNZ glede sistemizacije za leto 2022 izpostavlja naslednje:

- v aktu o sistemizaciji je bilo v PU Koper sistemiziranih 366 delovnih mest (DM) s pogojem znanja italijanskega jezika (145 DM osnovna raven in 221 DM višja raven), 256 je bilo zasedenih (80 osnovna raven in 176 višja raven);
- v PU Murska Sobota je bilo sistemiziranih 56 delovnih mest s pogojem znanja madžarskega jezika (22 DM osnovna raven in 34 DM višja raven), 39 je bilo zasedenih (12 osnovna raven in 27 višja raven);
- akt o sistemizaciji je bil glede dvojezičnih delovnih mest dopolnjen enkrat, nanašal se je na naslednje policijske enote v PU Koper: Sektor uniformirane policije, Sektor kriminalistične policije, Postajo prometne policije Koper, Policijsko postajo vodnikov službenih psov Koper, Postajo pomorske policije Koper, Policijsko postajo Izola in Policijsko postajo Koper;
- sprememba akta o sistemizaciji je bila izvedena skladno s predpisi; na t. i. »dvojezična« delovna mesta so bili razporejeni policisti in administrativni delavci, ki so izpolnjevali pogoje osnovne ali višje ravni znanja italijanskega jezika.

MO pojasnjuje, da javnim uslužbencem, ki delajo na območjih, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, kjer je italijanski ali madžarski jezik tudi uradni jezik in če je znanje jezika narodne skupnosti pogoj za opravljanje dela, izplačujejo dodatek na dvojezičnost, skladno z drugo alinejo drugega in tretjega odstavka 28. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, s spremembami in dopolnitvami) in imajo opravljen ustrezen izpit iz madžarskega ali italijanskega jezika ter ustrezno potrdilo o preverjanju znanja, ki se hrani v personalni mapi javnega uslužbenca. V okviru Direktorata za obrambo sta v Upravi za obrambo Maribor sistemizirani 2 DM s pogojem višje ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatkom v višini 6 % za višjo raven znanja jezika, ki nista popolnjeni ter 2 DM s pogojem osnovne ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatkom 3 % za osnovno raven znanja jezika, ki sta zasedeni. V Upravi za obrambo Postojna sta sistemizirani 2 DM s pogojem višje ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatkom v višini 6 % za višjo raven znanja jezika, ki sta tudi popolnjeni.

⁹ Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22.

V okviru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje so v Izpostavi URSZR Koper sistemizirani 2 DM s pogojem višje ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatkom v višini 6 % za višjo raven znanja jezika, od katerih je 1 zasedeno. Prav tako je sistemizirano 1 DM s pogojem osnovne ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatkom 3 %, ki ni popolnjen. V okviru te izpostave deluje tudi regijski center za obveščanje, v katerem ima vseh 11 DM, ki so tudi popolnjeni, določen pogoj osnovne ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatek v višini 3 % za osnovno raven znanja jezika. V Izpostavi URSZR Murska Sobota je sistemizirano 1 DM s pogojem višje ravni znanja jezika narodne skupnosti in ustreznim 6 % dodatkom ter 1 DM s pogojem osnovne ravni znanja jezika narodne skupnosti in ustreznim 3 % dodatkom. Obe DM sta tudi popolnjeni. V podrejenem regijskem centru sta sistemizirani in popolnjeni dve DM s pogojem osnovne ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatkom na dvojezičnost v višini 3 %. V Inšpektoratu Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je v Izpostavi IRSVNDN Maribor in Izpostavi IRSVNDN Koper sistemizirano po 1 DM s pogojem osnovne ravni znanja jezika narodne skupnosti in dodatkom 3 %. Obe DM sta tudi popolnjeni.

MNVP pojasnjuje, da za izvedbo tega ukrepa ni namenil sredstev. Tudi Direkcija Republike Slovenije za vode (organ v sestavi MNVP) za izvedbo tega ukrepa ni namenila sredstev. Geodetska uprava Republike Slovenije (organ v sestavi MNVP) prav tako v letu 2022 za izvedbo tega ukrepa ni namenila dodatnih sredstev. Redno zagotavlja zadostno število uslužbencev z znanjem italijanskega in madžarskega jezika.

Na Inšpektoratu Republike Slovenije za naravne vire in prostor (organ v sestavi MNVP) je sistemiziranih 12 DM, s pogojem znanja jezika narodne skupnosti. Na 10 DM je pogoj za zasedbo določeno znanje jezika narodne skupnosti, in sicer italijanski jezik, na dveh DM pa je pogoj za zasedbo določeno znanje jezika narodne skupnosti, in sicer madžarski jezik. Dodatek za dvojezičnost za višjo raven znanja jezika narodne skupnosti prejema šest javnih uslužbencev, prav tako tudi dodatek za dvojezičnost za osnovno raven znanja jezika narodne skupnosti prejema šest javnih uslužbencev. Eno DM, na katerem je bila kot pogoj za zasedbo določena višja raven znanja jezika narodne skupnosti, ni več nezasedeno, ker je bilo z eno od sprememb in dopolnitev akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Inšpektoratu Republike Slovenije za naravne vire in prostor ukinjeno. Znesek sredstev, potrebnih za izplačilo dodatka za dvojezičnost, je vključen v sredstva za izplačilo plač. Inšpektorat je namenil sredstva za dodatek za dvojezičnost, ki so vključena v sredstva za izplačilo plač.

MP pojasnjuje, da ima Uprava za probacijo 5 probacijskih enot, in sicer v Ljubljani, Maribor, Kopru, Celju in Novem mestu. Na dveh DM je določen dodatek za dvojezičnost, in sicer;

- v Probacijski enoti Koper - DM 113 – vodja sektorja – dodatek za osnovno raven znanja italijanskega jezika – DM je zasedeno, dodatek za leto 2022 je bil izplačan v bruto znesku 854,65 evra.
- v Probacijski enoti Maribor - DM 57 – svetovalec v PE MB - dodatek za osnovno raven znanja madžarskega jezika – DM ni zasedeno.

Glede na to, da se v okviru Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij izvajajo naloge tudi na območjih občin, v katerih živi italijanska narodna skupnost (in kjer je italijanski jezik tudi uradni jezik), so v Zavodu za prestajanje kazni zapora Koper (ZPKZ Koper) sistemizirana delovna mesta, na katerih je kot pogoj za zasedbo delovnega mesta določena osnovna oziroma višja raven znanja jezika narodne skupnosti (italijanskega jezika).

V 17. členu Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij so določeni pogoji pri ugotavljanju izpolnjevanja pogoja predpisanega znanja italijanskega jezika, in sicer:

za ugotavljanje pogoja za osnovno raven znanja jezika narodne skupnosti (italijanskega jezika) se kot dokazilo upoštevajo:

- zaključena osnovnošolska obveznost na dvojezični osnovni šoli;
- končana srednja šola, kjer je bil eden od jezikov tudi italijanski, pri čemer oseba predhodno ni končala dvojezične osnovne šole;
- opravljen izpit iz italijanskega jezika na dodiplomskem ali podiplomskem študiju;
- potrdilo o jezikovnem usposabljanju pri ustrezni organizaciji v trajanju najmanj 300 ur;
- potrdilo o uspešno opravljenem izpitu na osnovni ravni znanja italijanskega jezika;

za ugotavljanje pogoja za višjo raven znanja jezika narodne skupnosti (italijanskega jezika) se kot dokazilo upoštevajo:

- zaključena osnovnošolska obveznost na dvojezični osnovni šoli in končana srednja šola, kjer je bil eden od jezikov tudi italijanski;
- končana srednja šola, kjer je bil eden od jezikov tudi italijanski, pri čemer oseba predhodno ni končala dvojezične osnovne šole in izpit na dodiplomskem ali podiplomskem študiju iz italijanskega jezika;
- zaključen dodiplomski študij italijanskega jezika;
- šolanje v drugi državi, kjer je italijanski jezik materin jezik;
- certifikat oziroma potrdilo o višji ravni znanja italijanskega jezika.

V skladu z 28. členom Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDODv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22) pripada dodatek za dvojezičnost javnim uslužbencem, ki delajo na območjih občin, v katerih živi italijanska ali madžarska narodna skupnost, kjer je italijanski ali madžarski jezik tudi uradni jezik, če je znanje jezika narodne skupnosti pogoj za opravljanje dela. Pripada jim dodatek od 3 % do 6 % osnovne plače.

Zaradi kadrovskega primanjkljaja in težav pri zaposlovanju javnih uslužbencev pogoj znanja italijanskega jezika ni določen na vseh delovnih mestih v ZPKZ Koper. Ne glede na to pa pri določanju pogoja znanja italijanskega jezika v sistemizaciji delovnih mest v ZPKZ Koper upoštevajo osnovne normative in dejanske delovne potrebe. V ZPKZ Koper je tako od 132 sistemiziranih delovnih mest 99 takšnih, na katerih je določen pogoj znanje italijanskega jezika (osnovna ali višja raven znanja).

Javni uslužbenci prejemajo dodatek za dvojezičnost, in sicer 3 % osnovne plače na delovnih mestih, kjer je določena osnovna raven znanja italijanskega jezika in 6 % osnovne plače na delovnih mestih, kjer je določena višja raven znanja italijanskega jezika.

Na dan 17. 3. 2023 je v ZPKZ Koper zaposlenih 99 javnih uslužbencev, od tega jih 75 (skladno s sistemizacijo delovnih mest v ZPKZ Koper) prejema dodatek za dvojezičnost.

MDDSZ pojasnjuje, da je imel ZPIZ že od leta 2018 v Pravilniku o sistemizaciji dodatno urejeno področje dvojezičnosti, in sicer je bilo opredeljeno, na katerih dveh območnih enotah zavoda pripada zaposlenim dodatek ter višina dodatka (3 % ali 6 %), ki je odvisna od znanja jezika (izkazano z ustreznimi potrdili). Vse navedeno je bilo, poleg sklepa generalnega direktorja iz leta 2009, podlaga pri določanju upravičenosti in priznavanju tega dodatka v posamezni pogodbi o zaposlitvi.

Na podlagi ugotovitev pristojnega nadzornega organa zavoda, je zavod v letu 2022 v Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest pri 19 opisih delovnih mest dodal kot zahtevano dodatno znanje tujega jezika – italijanščine in dodal še 2 delovni mesti z zahtevo po dodatnem znanju tujega jezika – italijanščine oziroma madžarščine.

Na delovnih mestih, na katerih javni uslužbenci pri opravljanju dela uporabljajo jezik narodne skupnosti občasno, se je določila osnovna raven znanja tega jezika in dodatek za dvojezičnost v višini 3 % osnovne plače; na delovnih mestih, na katerih javni uslužbenci pri opravljanju dela uporabljajo jezik narodne skupnosti pretežno del delovnega časa, pa višja raven znanja tega jezika in dodatek za dvojezičnost v višini 6 % osnovne plače. Na podlagi navedenega je zavod nadomestil že izdani Sklep o dodatku za dvojezičnost, s katerim so bila določena delovna mesta v območnih enotah Koper in Murska Sobota, na katerih se zahteva znanje italijanskega oziroma madžarskega jezika, in višina dodatka za dvojezičnost.

Pri zaposlovanju novih sodelavcev na delovna mesta, kjer se zahteva znanje italijanščine, oziroma madžarščine zavod zahteva dokazila o izpolnjevanju pogojev za znanje tujega jezika ter tudi ustno preverja izpolnjevanje le-tega znanja.

Ukrep: -3

Strokovni nadzor skladnosti občinskih splošnih aktov s področno zakonodajo sistema lokalne samouprave

MJU, Sektor za lokalno samoupravo, v letu 2022 ni izvajalo strokovnih nadzorov skladnosti občinskih splošnih aktov s področno zakonodajo sistema lokalne samouprave, ker se v letu rednih lokalnih volitev ne izvaja strokovnih nadzorov skladnosti občinskih splošnih aktov s področno zakonodajo sistema lokalne samouprave.

V letu 2022 pa je MJU dne 1. 6. 2022 izvedlo že sedmi posvet o uveljavljanju dvojezičnosti v občinah, in sicer na teme povezane z volitvami svetov samoupravnih narodnih skupnosti.

Dodatna finančna sredstva za izvedbo ukrepa niso bila potrebna. Sredstva so bila zagotovljena v okviru sredstev finančnega načrta za izvajanje rednega dela.

Ukrep: -4

Izvedba tečajev jezikov narodnih skupnosti

Po podatkih MJU je Upravna akademija v sodelovanju z OSSIN in PMSNS v letu 2022 pripravila vsebino jezikovnih izobraževanj, ki se bodo začela izvajati v letu 2023. Obsegajo specializirani jezikovni tečaj madžarščine in italijanščine za javne uslužbence na dvojezičnem območju ter usposabljanje Upravna terminologija v italijanskem jeziku za javne uslužbence na dvojezičnem območju. Upravna akademija je pripravila specifikacijo in dokumentacijo za povabilo izvajalcem.

Dodatna finančna sredstva za izvedbo ukrepa niso bila potrebna. Sredstva so bila zagotovljena v okviru sredstev finančnega načrta za izvajanje rednega dela.

Po podatkih MK je OSSIN v okviru kulturnega programa v letu 2022 izvajala delavnice ob tednu italijanskega jezika ter izvajala tečaj.

Po podatkih MF v letu 2022 teh tečajev niso izvajali, so pa v okviru projekta Davčno opismenjevanje mladih pričeli z izvajanjem predavanj v osnovnih in srednjih šolah z italijanskim jezikom za šole, ki so se prijavile v projekt. Predavanja izvaja uslužbenka FU Koper. Učenci in dijaki prejmejo tudi zloženko Mladi in davki v italijanskem jeziku. Enako zloženko v madžarskem jeziku ponudijo tudi v primerih predavanj na šolah, kjer živi madžarska narodna skupnost. Predavatelja, ki bi predaval v madžarščini, pa zaenkrat (še) nimajo.

Po podatkih MGTS TIRS v letu 2022 na tečaj jezika narodnih skupnosti ni napotil nobenega zaposlenega, niti se za to ni pokazala potreba. Zaposleni, ki jezik narodnih skupnosti na območnih enotah, kjer s temi skupnostmi prihajajo v stik, obvladajo, pokrijejo vse potrebe, ki jih ima organ na tem področju. Glede na to, da ti zaposleni jezik narodnih skupnosti uporabljajo tudi v svojem zasebnem življenju, se že dosežen nivo znanja stalno vzdržuje.

Po podatkih Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (organ v sestavi MKGP) inšpektorat v letu 2022 ni izvedel oziroma se javni uslužbenci niso udeležili nobenega tečaja italijanskega ali madžarskega jezika. Javni uslužbenci, ki izvajajo dejanja v okviru svojih pristojnosti na območju občin, v katerih živi italijanska ali madžarska narodna skupnost, so uradne osebe, ki to funkcijo opravljajo že dalj časa in so se tečajev že udeležili v predhodnih letih. Javni uslužbenci poleg navedenega prav tako živijo na teh območjih, pri čemer dosegajo ustrezno raven italijanskega ali madžarskega jezika že zaradi vsakdanje uporabe jezika v zasebnem življenju. V letu 2023 se zaradi povečanega števila postopkov, v katerih so bili zavezanci pripadniki italijanske narodne skupnosti, predvideva tečaj italijanskega jezika za kmetijskega inšpektorja, ki opravlja nadzor na območju občin, v katerih živi italijanska narodna skupnost. Sredstva so zagotovljena v okviru proračunskih sredstev za leto 2023.

MZI poroča, da URSP v letu 2022 ni organizirala oziroma izvedla nobenega tečaja italijanskega jezika. Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo za 5 zaposlenih javnih uslužbencev ni izvedel tečajev jezikov narodnih skupnosti. MNZ poroča, da skladno z 80. in 110. členom Zakona o organiziranosti in delu v policiji ter Načrtom izpopolnjevanj in usposabljanj v Policiji za posamezno leto Policijska akademija v sodelovanju s PU Murska Sobota in PU Koper organizira 80-urne tečaje madžarskega oziroma italijanskega jezika za javne uslužbence, ki zasedajo delovna mesta, kjer potrebujejo znanje jezika narodne skupnosti.

Italijanski jezik: v letu 2022 je bil izveden 80-urni tečaj za 13 zaposlenih v PU Koper. Za izvajanje tečaja italijanskega jezika za policiste uporablja MNZ notranje izvajalce, ki za MNZ ne predstavljajo dodatnega stroška. Tečaj izvaja prevajalka, zaposlena v Policijski akademiji.

Madžarski jezik: tečaj madžarskega jezika v letu 2022 ni bil izveden, in sicer zaradi premajhnega interesa zaposlenih v PU Murska Sobota (prijavila sta se samo dva kandidata, ki pa sta imela zelo različno predznanje). Tečaj madžarskega jezika izvaja zunanji izvajalec. Ocenili so, da izvedba tečaja madžarskega jezika za le dva kandidata, ki sta na različnih nivojih znanja, ni smiselna.

MO poroča, da se v Direktoratu za obrambne zadeve tečaja italijanskega jezika in madžarskega jezika v letu 2022 ni udeležil nihče od zaposlenih, je pa načrtovano spomladi 2023 in so pravkar v fazi iskanju ponudb za italijanski jezik, glede na to, da so odvisni od zunanjih izvajalcev. Iščejo tečaj s specializirano upravno-pravno terminologijo. Trenutno stroškov še ni bilo. V Inšpektoratu Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se tečajev jezika narodnih skupnosti v letu 2022 ni udeležil nihče od zaposlenih, ker je bilo ocenjeno, da je znanje delavcev ustrezno za opravljanje njihovih nalog. V Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje se tečajev jezika narodnih skupnosti v letu 2022 ni udeležil nihče od zaposlenih.

MNVP za izvedbo tega ukrepa ni namenil sredstev. Tudi Direkcija RS za vode (organ v sestavi MNVP) za izvedbo tega ukrepa ni namenila sredstev. Geodetska uprava RS v letu 2022 za izvedbo ukrepa ni namenila sredstev, prav tako ni izvedla aktivnosti. IRSNVP (tudi organ v sestavi) za izvedbo ukrepa ni namenil sredstev.

MP poroča, da so v letu 2022 v Programu dela Centra za izobraževanje v pravosodju načrtovali tri izvedbe izobraževalnih delavnic za pravosodne funkcionarje in tri za pravosodno osebje, ki so zaposleni na sodiščih, državnih tožilstvih in državnem odvetništvu, in sicer:

- Pravna terminologija jezikovnih manjšin – madžarski jezik in
- Pravna terminologija jezikovnih manjšin – italijanski jezik.

Izvedli so eno delavnico Pravne terminologije jezikovnih manjšin - madžarski jezik za pravosodno osebje. Delavnica, ki je bila predvidena za pravosodne funkcionarje, ni bila izvedena, ker se ni nihče prijavil na dogodek. V okviru Pravne terminologije jezikovnih manjšin – italijanski jezik so izvedli eno delavnico za pravosodne funkcionarje in drugo za pravosodno osebje.

Ukrep: -5

Prevajanje obrazcev v jezik narodne skupnosti

MJU pojasnjuje, da je prevajanje oziroma zagotavljanje obrazcev (predpisani – priloga predpisom, nepredpisani – pomoč uporabnikom upravnih storitev) v slovensko-italijanski in slovensko-madžarski različici naloga posameznega resornega ministrstva.

Upravne enote, ki delujejo na dvojezičnem območju, aktivno spremljajo seznam obrazcev in opozarjajo na še neprevedene obrazce.

Upravna enota Izola:

V letu 2022 niso prevedli nobenega obrazca vloge.

Skupno število predpisanih obrazcev vlog je bilo 95, od tega 22 tudi v italijanščini. Skupno število nepredpisanih obrazcev vlog je bilo 81, od tega 57 tudi v italijanščini. Občasno je bilo v uporabi še 22 podpor volivcev, od teh so bile vse tudi v italijanščini.

Upravna enota Koper:

V letu 2022 so naročili prevod izhodnega dokumenta – upravnega dopisa iz slovenskega v italijanski jezik. Strošek prevoda je znašal 17,65 evra.

V letu 2022 niso naročali prevodov predpisanih oziroma nepredpisanih obrazcev. Podatki o številu prevedenih obrazcev, ki so na voljo v slovenskem in italijanskem jeziku, so nespremenjeni od predhodnega poročila.

V letu 2022 so zajeti obrazci objavljeni na eUpravi ter ostali obrazci, ki jih za poslovanje na dvojezičnem območju uporablja UE Koper. Število obrazcev, ki so prevedeni v italijanski jezik, je 54. Skupno število obrazcev, ki so na voljo v slovenskem jeziku, je 121.

Upravna enota Piran:

V letu 2022 je imela UE Piran 67 nepredpisanih obrazcev, od tega enega neprevedenega (Vloga za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije).

Upravna enota Lendava:

V letu 2022 ni bil preveden noben nepredpisani obrazec v madžarski jezik; večina obrazcev, ki se uporabljajo v upravnih postopkih, so strankam dostopni v jeziku narodne skupnosti. **le nekateri obrazci (na primer vloge za državljanstvo, tujece, prostovoljni prispevek društvom) niso prevedeni.**

Upravna enota Murska Sobota:

Prevode predpisanih obrazcev v jezik madžarske narodne skupnosti za UE Murska Sobota opravlja prevajalka iz UE Murska Sobota, vsi prevedeni obrazci, tako predpisani kot tudi nepredpisani, pa so objavljeni in dostopni na portalu eUprava.

V letu 2022 je bil v madžarski jezik preveden 1 nepredpisan obrazec kot pripomoček upravnemu poslovanju: to je izjava na podlagi druge alineje tretjega odstavka 86. člena Zakona o ohranjanju narave.

Na UE Murska Sobota so imeli na dan 31. 12. 2022 skupaj 58 nepredpisanih obrazcev, od teh je 49 prevedenih v jezik narodne skupnosti.

Sredstev za omenjeni ukrep v letu 2022 niso potrebovali.

MP poroča, da je Uprava za probacijo v letu 2022 iz proračunskih sredstev za prevode za potrebe italijanske narodne skupnosti porabila za prevod obrazcev v italijanski jezik 381,36 evra.

Po poročanju MF FURS zagotavlja prevode obrazcev, ki so namenjeni fizičnim osebam, v jezika narodnih skupnosti. Prevodi obrazcev so objavljeni na spletnem portalu FURS eDavki poleg obrazcev v slovenščini.

Vsebina in oblika obrazcev se občasno spreminjata. Zlasti obliki daje FURS veliko pozornost, ker želi, da bi bilo izpolnjevanje obrazcev kar najbolj razumljivo in enostavno. Prenovljeni obrazci se v slovenščini takoj objavijo na spletu, dvojezični obrazci pa so zaradi zagotavljanja prevodov objavljeni s časovnim zamikom. V slovenskem jeziku je fizičnim osebam na voljo 155 obrazcev. V italijanskem in madžarskem jeziku je trenutno na voljo 114 obrazcev.

Ostali obrazci narodnih skupnosti so v postopku prevajanja ali oblikovanja. Objavljeni bodo takoj, ko bo to mogoče.

V letu 2022 so za izvedbo aktivnosti prevajanja obrazcev v italijanski jezik porabili 164,47 evra, za prevajanje obrazcev v madžarski jezik pa 155,68 evra.

FURS je, tako na FU Murska Sobota kot FU Koper, vzpostavila dobro sodelovanje z madžarsko in italijansko narodno skupnostjo in morebitna vprašanja pri poslovanju sproti obravnavajo. Izvedena so tudi redna letna srečanja s predstavniki OSSIN. Navedenemu področju je pozornost namenil tudi Varuh človekovih pravic, ki je v sklopu svojega delovnega obiska v Občini Ankaran januarja 2023 obiskal FU Koper ter se seznanil s problematiko dvojezičnega poslovanja in rabe jezika narodnosti v postopkih FURS ter podal pozitivno oceno delovanja na tem področju ter pohvalil delovanje FURS.

Po podatkih MGTS je na spletni strani TIRS za prijavitelje, poleg obrazca v slovenskem jeziku, dostopen tudi obrazec v italijanskem in madžarskem jeziku. Drugih obrazcev TIRS nima objavljenih.

Po podatkih MVI na področju osnovnega šolstva v letu 2022 ni bilo novih prevodov obrazcev, saj se le-ti prevajajo ob njihovem sprejemu oziroma morebitnih spremembah.

Za področje osnovnega šolstva so na voljo predpisani obrazci v treh jezikovnih različicah (slovenska, slovensko - italijanska in slovensko – madžarska), in sicer:

- obrazci javnih listin: 7 v slovenskem jeziku, 7 v slovensko – italijanski različici, 7 v slovensko - madžarski različici.
- obrazec Prijava na šolsko prehrano: 1 v slovenskem jeziku, 1 v slovensko – italijanski različici in 1 v slovensko - madžarski različici.
- obrazec Soglasje v procesu svetovanja oziroma nudenja pomoči: 1 v slovenskem jeziku, 1 v slovensko – italijanski različici in 1 v slovensko - madžarski različici.

Druga šolska dokumentacija, ki je v pomoč šolam, pa obsega 18 dokumentov v slovenskem jeziku, 13 dokumentov v slovensko – italijanski različici, 13 dokumentov v slovensko - madžarski različici.

Na področju srednjega šolstva so v italijanščini in madžarščini dostopna:

- vsa spričevala, in sicer: letno spričevalo, spričevala o zaključnem izpitu (ZI), poklicni (PM) in splošni maturi (SM), spričevalo o ZI s pohvalo, spričevali o PM in SM s pohvalo – skupno sedem (7) spričeval
- obvestilo o uspehu, obvestilo o uspehu pri izpitu v izrednem izobraževanju, obvestilo o uspehu pri ZI, obvestilo o uspehu pri PM in SM – skupno pet (5) obvestil
- prilogi k spričevalu ZI in PM – skupno dve (2) prilogi
- izpisi iz evidenc za letno spričevalo ali obvestilo o uspehu, izpisi iz evidenc za obvestilo o uspehu o zaključku izobraževanja, izpisi iz evidenc za spričevalo o zaključku izobraževanja – skupno trije (3) izpisi.

Prav tako so v italijanščini in madžarščini dostopni obrazci za prijavo k izpitu (2 obrazca), opravljanje splošne mature (9 obrazcev) in opravljanje poklicne mature (4 obrazci).

V letu 2022 ni bil preveden noben obrazec oz listina, ker se le-ti prevajajo takoj po sprejemu ali spremembi.

MDDSZ za področje uveljavljanja pravic iz javnih sredstev pojasnjuje, da v letu 2022 ni bilo obrazcev, ki bi bili prevedeni v italijanski oziroma madžarski jezik. Glede skupnega števila vseh prevedenih obrazcev, ki so na voljo v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, ministrstvo pojasnjuje, da so v italijanski oziroma madžarski jezik prevedeni naslednji obrazci, in sicer: osnovna, enotna vloga za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, obrazec za sporočanje sprememb, obrazec za državno štipendijo, obrazec za subvencijo malice oziroma kosila, vloga za izredno denarno socialno pomoč in vloga za pogrebno in posmrtnino, skupaj torej 6 obrazcev. Enako število obrazcev je na voljo tudi v slovenskem jeziku. Obrazci so dostopni na spletni strani ministrstva.

MZI pojasnjuje, da so predpisani obrazci, ki so priloga predpisom, prevedeni in objavljeni na spletnem portalu eUprava. Prevedenih in objavljenih je 6 predpisanih obrazcev, ki so priloga Pravilnika o upravljanju s čolni (Uradni list RS, št. 42/05, 103/05, 104/09 in 39/18), in sicer:

- Vloga za pristop k preizkusu znanja za upravljanje čolna
- Zapisnik o preizkusu znanja za upravljanje čolna
- Vloga za pristop k izpitu za voditelja čolna
- Zapisnik o izpitu za voditelja čolna
- Vloga za pristop k izpitu VHF GMDSS
- Zapisnik o VHF GMDSS izpitu

V jezik narodne skupnosti (italijanščina) je prevedenih tudi 11 obrazcev vlog, ki so v pomoč uporabnikom upravnih storitev:

- Vloga za izdajo pooblastila o nazivu v krovni službi (STCW)
- Vloga za izdajo pooblastila o nazivu v strojni službi (STCW)
- Vloga za izdajo potrdila (STCW)
- Vloga za izdajo posebnega pooblastila (STCW)
- Vloga za zamenjavo potrdila o usposobljenosti za upravljanje s čolnom
- Vloga za izdajo potrdila o usposobljenosti za voditelja čolna na podlagi priznanja
- Vloga za izdajo potrdila VHF GMDSS na podlagi priznanja
- Vloga za naznanitev pogrešitve in izdaja dvojnika
- Vloga za izdajo pomorske knjižice
- Vloga za naznanitev pogrešitve pomorske knjižice
- Vloga za izpit mornar motorist.

V letu 2022 ni bilo prevajanih obrazcev v jezik narodne skupnosti.

MZI nadalje poroča, da Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo v letu 2022 ni naročal prevodov obrazcev v jezik narodne skupnosti.

MKGP poroča, da je k prevajanju obrazcev pristopilo v letu 2017 in se tako odzvalo na poziv Komisije Državnega zbora za narodni skupnosti, o čemer je ministrstvo že poročalo.

UVHVVR (organi v sestavi MKGP):

V italijanski oziroma madžarski jezik je bil preveden 1 obrazec, ki je predpisan. Skupno število vseh prevedenih obrazcev, ki so na voljo, in sicer za vsak jezik posebej: 25 obrazcev v italijanskem in 25 obrazcev v madžarskem jeziku, vsi so predpisani. Skupno število obrazcev, ki so na voljo v slovenskem jeziku, je 65.

Na območju delovanja Območnega urada Murska Sobota so oznake in žigi v dvojezičnem besedilu (slovensko in madžarsko), na območju delovanja Območnega urada Koper, Mejne veterinarske postaje Koper in Kontrolnega središča Luka Koper so oznake in žigi v dvojezičnem besedilu (slovensko in italijansko).

Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (organ v sestavi MGKP) ocenjuje, da je na območju občin, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, zagotovljena ustrezna raven manjšinske zaščite. Delo je utečeno. Nazivne table organa, žigi, glave dokumentov ter inšpekcijske izkaznice so v območnih enotah na območju teh občin dvojezični.

Inšpektorat je v letu 2022 v italijanski jezik prevedel oziroma zagotovil prevod pri ustrezni prevajalski organizaciji 4 upravnih dokumentov, ki so bili naknadno vročeni zavezancem v upravno inšpekcijskih postopkih. Sredstva so bila zagotovljena v okviru proračunskih sredstev za leto 2022. Znesek sredstev, ki jih je inšpektorat v letu 2022 porabil za izvedbo aktivnosti v okviru tega ukrepa, je znašal 215,96 evra.

MNZ poroča, da je število prevedenih obrazcev v oba jezika narodnih skupnosti, ki jih policisti uporabljajo pri svojem delu, ostalo nespremenjeno (32).

Z delovnega področja upravnih notranjih zadev so v letu 2022 s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvrševanju zakona o matičnem registru (Uradni list RS, št. 108/2022) uvedli nove različice listin o sklenitvi zakonske zveze in izpiskov iz matičnega registra o sklenjeni zakonski zvezi. Uvedba je posledica implementacije odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, št. I-U-486/20-14, Up-572/18-36 z dne 16. 6. 2022, ki izenačuje zakonsko zvezo istospolnih partnerjev z zakonsko zvezo raznospolnih partnerjev v vseh pravnih posledicah. Uvedli so po tri nove različice vsake listine in izpiska, vse pa so prevedene tudi v italijanski in madžarski jezik.

Tako je v obeh jezikih narodnih skupnosti na voljo 57 različnih obrazcev, od tega je 41 obrazcev predpisanih. Skupno število vseh obrazcev, ki so na voljo v slovenskem jeziku, pa je 97.

V letu 2022 so na področju prevajanja začeli z izvajanjem še nekaterih projektov, ki pa bodo realizirani v letu 2023:

- Ker občani prihajajo v stik s policijo predvsem v konkretnih policijskih postopkih, na katere lahko (v skladu z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije) vložijo tudi pritožbo zoper delo policista, so na spletni strani MNZ oziroma enotnem državnem portalu eUprava objavili oblikovan obrazec pritožbe v slovenskem jeziku. Pristopili so tudi k ureditvi dvojezičnih obrazcev za območji italijanske in madžarske narodne skupnosti, vendar sta obrazca še v fazi izdelave.
- Zagotovili so tudi prevod zloženke "Pritožbe zoper delo policistov" v jezika obeh narodnih skupnosti. Zloženke so še v fazi izdelave.
- V letu 2022 je Služba generalnega direktorja policije organizirala sestanek s predstavniki italijanske narodne skupnosti in predstavniki PU Koper, na katerem so bili predstavljeni trije preventivni projekti, in sicer:
 - Ne pozabite na varnost (brošura),
 - Varno na poti v šolo in domov (pobarvanka),
 - Policist Leon – svetuje (delovni zvezek).

Prevodi preventivnih projektov v italijanski jezik so trenutno še v fazi izdelave, saj so s ciljem zagotovitve čim boljših prevodov za popravke zaprosili italijansko narodno skupnost. Manjše popravke so prejeli v februarju 2023. Sestanek z madžarsko narodno skupnostjo v zvezi s prevodi omenjenih treh projektov v madžarski jezik je načrtovan v marcu 2023.

MO poroča, da je bil Direktorat za obrambne zadeve v letu 2022 za potrebe skupnega javnega naročila za storitve pisnega prevajanja, jezikovne redakcije mednarodnih sporazumov in pogodb, lektoriranja ter prevajanja s sodno overitvijo pozvan k oddaji predlogov za naročilo za načrtovane storitve prevajanja, jezikovne redakcije mednarodnih sporazumov in pogodb, lektoriranja ter prevajanja s sodno overitvijo v predvidenem obdobju od 1. 1. 2023 do 22. 11. 2024. S strani Direktorata za obrambne zadeve je bil predlagan prevod za 12 obrazcev (vloga za potrdilo o služenju vojaškega roka, vloga za potrdilo za opravljanje dolžnosti pri obrambi Republike Slovenije leta 1991 ter kompleta vloga in obrazci s pogodbo za prostovoljno služenje vojaškega roka). Obrazci v italijanski in madžarski jezik niso prevedeni, niti niso imeli v letu 2022 s tem stroškov. Skupno število obrazcev je 12. Od uradnih obrazcev, ki so prevedeni, so dvojezične edino vojaške knjižice, ki so bile nazadnje natisnjene v obeh jezikih za vojaške obveznike, ki živijo na

dvojezičnem območju. Zagotovljene imajo dvojezične žige in table organa pri vходу v stavbe ter dvojezična obvestila za stranke (delovni čas, uradne ure, omejitve glede upravnega območja, knjiga 3/3 pritožb). V pripravi so tudi prevodi spletnih strani na portalu gov.si za odstrani MO in obrazcev v italijanski in madžarski jezik. V Inšpektoratu Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami obrazci niso prevedeni, ker se jih v okviru svojih pristojnosti pri vodenju inšpekcijskih postopkov ne uporablja. V Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje ostaja še vedno nerealiziran nameravan prevod obrazcev s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v madžarski kot tudi v italijanski jezik, ki jih določa Pravilnik o evidenci, razporejanju in pozivanju pripadnikov Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 40/09). V postopku je namreč priprava novega Pravilnika o evidenci, razporejanju in pozivanju pripadnikov Civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki bo določal tudi nove obrazce. Zato je bilo odločeno, da se s prevodom počaka do sprejetja novega Pravilnika in bodo takrat prevedeni novi obrazci.

MNVP navaja, da v letu 2022 ni bilo v italijanski oziroma madžarski jezik prevedenih nič obrazcev, ki so predpisani in nič obrazcev, ki so v pomoč uporabnikom upravnih storitev. Skupno število vseh prevedenih obrazcev, ki so na voljo, in sicer za vsak jezik posebej: 0 v italijanski jezik in 0 v madžarski jezik. Po navedbah Direkcije Republike Slovenije za ceste (organ v sestavi MNVP) v letu 2022 v italijanski oziroma madžarski jezik ni bilo prevedenih nič obrazcev, ki so predpisani in nič obrazcev, ki so v pomoč uporabnikom upravnih storitev. Skupno število vseh prevedenih obrazcev, ki so na voljo, in sicer za vsak jezik posebej: 0 v italijanski jezik in 0 v madžarski jezik. Skupno število obrazcev, ki so na voljo v slovenskem jeziku, je 41.

Po podatkih Geodetske uprave Republike Slovenije (organ v sestavi MNVP) v letu 2022 ni bilo prevedenih obrazcev (tako predpisanih kot obrazcev v pomoč uporabnikom storitev) v italijanski oziroma madžarski jezik. Skupno število vseh prevedenih obrazcev, ki so na voljo: 1 v italijanskem jeziku, 1 v madžarskem jeziku. Skupno število obrazcev, ki so na voljo v slovenskem jeziku: 8.

V letu 2022 se je začel uporabljati nov zakon na področju evidentiranja nepremičnin (Zakon o katastru nepremičnin), ki je v okviru postopkov, ki se vodijo na Geodetski upravi Republike Slovenije, uvedel elektronsko vlaganje vlog za večino storitev, ki jih po novem vložijo neposredno pooblaščen izvajalci geodetskih storitev. Samo še nekaj postopkov je ostalo takih, ki se začnejo s klasično vlogo. Prevod slednjih obrazcev je v teku in bodo v kratkem objavljeni.

Po navedbah IRSNP (organi v sestavi MNVP) v letu 2022 ni bilo prevedenih obrazcev (predpisani; obrazci, ki so v pomoč uporabnikom upravnih storitev) v italijanski oziroma madžarski jezik. Skupno število vseh prevedenih obrazcev, ki so na voljo v italijanskem oziroma madžarskem jeziku: 0. V letu 2022 pa je bil opravljen prevod obvestila o prekršku, in zanj so plačali 58,05 evra.

Ukrep: -6

Zagotavljanje e-storitev na portalu eUprava

MJU poroča, da so bile v okviru tekočega projekta Vzdrževanje in nadgradnja portala eUprava vzpostavljene odstrani za obe avtohtoni narodni skupnosti. Prevedene so statične vsebine ter nekatere skupne funkcionalnosti.

Priprava več-jezičnih storitev je v domeni lastnikov storitev, torej institucij.

Dne 20. 12. 2022 je bila opravljena predstavitev delovanja portala eUprava predstavnikom italijanske in madžarske narodne skupnosti. Dogovor je bil, da portal pregledajo in podajo eventuelne pripombe oziroma predloge za izboljšave in nadgradnje.

V letu 2022 je bil v italijanski in madžarski jezik preveden celoten zaprt sklop Moja eUprava. Sicer pa je bilo na področju dvojezičnosti nekaj občasnih vlog in nekaj ukinjenih.

Italijanščina – 21 vlog

- med njimi prevladujejo vloge, ki so objavljene določen čas (npr. vloga za zbiranje podpor za referendum, vloga za dig-ibon 2022).

Madžarščina – 22 vlog

- med njimi prevladujejo vloge, ki so objavljene določen čas (npr. vloga za zbiranje podpor za referendum, vloga za dig-ibon 2022).

Poleg samih obrazcev vlog MJU prevaja tudi statične dele strani eUprava in sistemska obvestila.

Prevajanje vlog oziroma obrazcev organov je še vedno največkrat strošek MJU, ki to plačuje iz svojih materialnih stroškov. V letu 2022 je bil strošek prevajanja 600 evrov za italijanski jezik, v madžarski jezik pa prevode zagotavlja prevajalka, zaposlena v Upravni enoti Murska Sobota.

Po poročanju MGTS na portalu eUprava še ni vzpostavljenega področja inšpekcij v italijanskem in madžarskem jeziku, zato njihovi uredniki obrazcev v teh jezikih še ne morejo umestiti na ta portal. Vezano na informacijo glede števila obrazcev, ki jih imajo prevedene v jezik narodne skupnosti, MGTS obvešča, da imajo preveden en (1) obrazec v italijanski jezik in en (1) obrazec v madžarski jezik. Skupno število obrazcev, ki so na voljo v slovenskem jeziku, je dva

(2), pri čemer je obrazec, ki ni preveden v italijanski in madžarski jezik, na voljo zgolj za omejen krog gospodarskih subjektov, ki poročajo o nevarnih proizvodih. V letu 2022 sicer TIRS v prevajanje ni dal nobenega novega obrazca. MDDSZ za področje uveljavljanja pravic iz javnih sredstev pojasnjuje, da v letu 2022 niso bile pripravljene ažurne vsebine in storitve s pripadajočimi obrazci, prevod in objava na portalu eUprava tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku.

MZI pojasnjuje, da ima URSP na portalu eUprava iz svojega področja delovanja objavljene informacije o najpogostejših storitvah URSP v italijanskem jeziku in obrazce v italijanskem jeziku. V letu 2022 ni bil izveden noben ukrep v zvezi z e-storitvami na portalu eUprava. URSP zagotavlja na dvojezičnem območju, kjer živi italijanska narodna skupnost, izvajanje izpitov za upravljanje s čolni ter strokovnih izpitov pomorščakov tudi v jeziku narodne skupnosti - italijanskem jeziku.

MZI nadalje pojasnjuje, da lahko v zvezi z zagotavljanjem e-storitev na portalu eUprava prijavitelji prijavljajo kršitve (tudi anonimno) v jeziku narodne skupnosti. V ta namen Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo v letu 2022 ni izvajal konkretnih aktivnosti.

MKGP poroča, da se zagotavljajo vse e-storitve na portalu eUprave. UVHVVR (organ v sestavi MKGP) na portalu eUprava nima vsebin in obrazcev v jezikih narodnih skupnosti. Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (organ v sestavi MKGP) pojasnjuje, da upravljavci portala eUprava zagotavljajo zanesljivo in varno delovanje portala in prevod osnovnih statičnih vsebin o portalu ter skupnih funkcionalnosti (kot na primer oglasna deska, javni vpogledi, osebni vpogled ...). Pristojni organi (njihovi uredniki) pripravijo ažurne vsebine in storitve s pripadajočimi obrazci, poskrbijo za prevod in jih objavijo na portalu eUprava. Inšpektorat v letu 2022 navedenega ukrepa ni izvajal.

MNVP poroča, da vsebine s področja njegovega delovanja v letu 2022 niso bile prevedene ne v italijanski, ne v madžarski jezik. Tudi vsebine Direkcije Republike Slovenije za ceste (organ v sestavi MNVP) v letu 2022 niso bile prevedene ne v italijanski, ne v madžarski jezik. Po navedbah Geodetske uprave Republike Slovenije (organ v sestavi MNVP) v letu 2022 ni bilo namenjenih sredstev niti izvedenih aktivnosti. Vsebine s področja delovanja IRSNVP (organ v sestavi MNVP) v letu 2022 niso bile prevedene ne v italijanski, ne v madžarski jezik.

MP poroča, da v letu 2022 ni bilo nobenega primera, so pa v Upravi za probacijo na poslovno stavbo Probacijske enote Koper namestili dvojezično tablo, strošek namestitve je bil 313,54 evra.

Ukrep: -7

Zagotavljanje e-storitev na portalu SPOT

MJU poroča, da se je prenova postopkovnega dela portala SPOT, ki bo zagotovila tehnično osnovo za podporo večjezičnosti, izvajala v letu 2022 in se bo nadaljevala do konca leta 2023.

Upravljavci portala SPOT zagotavljajo zanesljivo in varno delovanje portala. Ob prenovi portala, ki bo potekala do konca leta 2023, se bo zagotovila možnost večjezičnosti na postopkovnem delu portala. Podpora večjezičnosti je že omogočena na informativnem delu portala. Pristojni organi (njihovi uredniki) pripravijo vsebine in storitve s pripadajočimi e-vlogami, poskrbijo za prevod in jih posredujejo urednikom na MJU, ki jih objavijo na portalu SPOT.

Dodatna finančna sredstva za izvedbo ukrepa v letu 2022 niso bila potrebna, saj so bila sredstva zagotovljena v okviru sredstev finančnega načrta za izvajanje rednega dela.

UVHVVR (organ v sestavi MKGP) poroča, da na portalu SPOT nima vsebin in obrazcev v jezikih narodnih skupnosti.

Ukrep: -8

Zagotavljanje storitve SI-PASS za spletno prijavo in e-podpis

Po podatkih MJU so bili v letu 2022 v okviru projekta izdajanja elektronske osebne izkaznice v storitvi SI-PASS vpeljani postopki, vezani na prijavo z elektronsko osebno izkaznico prek sistema SI-PASS z uporabo mobilne aplikacije eOsebna. Zanje je bila zagotovljena večjezična podpora, tako da so dostopni tudi v italijanskem in madžarskem jeziku. Upravljavci storitve SI-PASS zagotavljajo zanesljivo in varno delovanje storitve. Ob njeni prenovi, ki se je zaradi vpeljave elektronske osebne izkaznice zamaknila v leto 2023 in bo potekala do konca leta, se bo zagotovila možnost večjezičnosti tako na področju spletne prijave kot na področju e-podpisa. Postopki, ki so bili vpeljani v letu 2022, vezani na prijavo z elektronsko osebno izkaznico prek sistema SI-PASS z uporabo mobilne aplikacije eOsebna, so prevedeni v italijansk in madžarski jezik.

Dodatna finančna sredstva za izvedbo ukrepa v letu 2022 niso bila potrebna, saj so bila sredstva zagotovljena v okviru sredstev finančnega načrta za izvajanje rednega dela.

Ukrep: -9

Proučitev možnosti umestitve funkcionarjev samoupravnih narodnih skupnosti v plačni sistem (ZSPJS)

MJU poroča, da v letu 2022 dodatne aktivnosti v zvezi z navedenim ukrepom glede na podano poročilo za leto 2021, niso bile izvedene.

Vlada in večina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja pa so oktobra 2022 sklenili Dogovor o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 136/22; v nadaljevanju: dogovor). V 6. točki dogovora so se vlada in reprezentativni sindikati dogovorili, da bodo pričeli s pogajanjem oziroma usklajevanjem o prenovi plačnega sistema javnega sektorja ter vzporedno s tem tudi s pogajanjem o odpravi nesorazmerij v osnovnih plačah, kar se nanaša na zaposlene v celotnem javnem sektorju. V isti točki dogovora je določen tudi rok za pripravo rešitev v tej zvezi, in sicer 30. junij 2023. Ob pripravi navedenega predloga novega zakona bo ponovno preučena tudi možnost umestitve funkcionarjev samoupravnih narodnih skupnosti v plačni sistem javnega sektorja.

Aktivnosti MJU v zvezi z ukrepom »Proučitev možnosti umestitve funkcionarjev samoupravnih narodnih skupnosti v plačni sistem (ZSPJS)« so bile izvedene v okviru sredstev finančnega načrta za izvajanje rednega dela.

Ukrep: -10

Priprava sprememb ZS

MP poroča, da v letu 2022 ukrep ni bil realiziran, a se aktivnosti v smeri priprave novega ZS, ki bo vključeval tudi navedeno spremembo, nadaljujejo. MP je pripravilo odziv na pripombe, ki so bile prejete s strani sodišč v okviru predhodnega strokovnega usklajevanja. Ker gre za zelo obsežne spremembe, ki so povezane tudi s spremembo procesne zakonodaje, ministrstvo predlaga podaljšanje roka za izvedbo na 1. 9. 2024 in nato trajna naloga.

Ukrep: -11

Priprava sprememb Sodnega reda

MP poroča, da je ukrep realiziran.

Ukrep: -12

Izvedba delavnic pravne terminologije za madžarski in italijanski jezik

MP poroča, da sta bili v Programu dela Centra za izobraževanje v pravosodju – izvedba delavnice Pravne terminologije manjšin v letu 2022, predvideni dve izvedbi delavnic Pravne terminologije jezikovnih manjšin – madžarski jezik, in sicer ena izvedba za pravosodne funkcionarje in druga za pravosodno osebje na sodiščih, državnih tožilstvih in državnem odvetništvu, ki sodeluje pri dvojezičnih postopkih. Na podlagi podatkov, ki so jih prejeli s strani Okrajnega sodišča v Lendavi, je Center za izobraževanje v pravosodju v letu 2022, izvedlo eno delavnico Pravne terminologije jezikovnih manjšin - madžarski jezik za pravosodno osebje. Delavnica je bila izvedena oktobra na Okrajnem sodišču v Lendavi, kjer so udeleženci prevajali pravne pojme iz madžarskega jezika v slovenski jezik. Predavatelj se je osredotočil na izraze pravne terminologije in razložil značilnosti oziroma razlike pravnih sistemov med državama. Strošek izvedbe delavnice je bil 921,52 evra. Predvidena je bila tudi delavnica za pravosodne funkcionarje, ki pa ni bila izvedena, ker se ni nihče prijavil.

Prav tako so bile v Programu dela Centra za izobraževanje v pravosodju – izvedba delavnice Pravne terminologije manjšin v letu 2022, predvidene štiri izvedbe delavnic Pravne terminologije jezikovnih manjšin – italijanski jezik, in sicer dve izvedbi za pravosodne funkcionarje in dve za pravosodno osebje na sodiščih, državnih tožilstvih in državnem odvetništvu, ki sodeluje pri dvojezičnih postopkih. Na podlagi podatkov, ki so jih prejeli s strani Okrožnega sodišča v Kopru, je Center za izobraževanje v pravosodju na sodišču, oktobra izvedlo dve delavnici Pravne terminologije jezikovnih manjšin - italijanski jezik. Prva delavnica je bila namenjena pravosodnemu osebju, druga pravosodnim funkcionarjem. Pri pravosodnem osebju se je predavatelj osredotočil na italijansko pravno terminologijo v kazenskem postopku, splošno sestavljanje dopisov in odgovorov v italijanskem jeziku ter pravno terminologijo v civilnem, nepravdnem in gospodarskem postopku, s krajšo predstavitevjo pravosodnega sistema v Italiji. Medtem ko se je pri pravosodnih funkcionarjih osredotočil na italijansko pravno terminologijo v kazenskem in civilnem postopku. Opravljen je bil pregled pravnega reda v Italiji in posameznih primerov. Skupni strošek izvedbe obeh delavnic je bil 1.769 evrov. Na podlagi anket, ki so jih izpolnili udeleženci, so ugotovili, da so delavnice koristne in zanimive. Prav tako je udeležencem pomembno, da se na delavnicah obravnavajo praktični primeri in da je poudarek na učenju madžarske oziroma italijanske pravne terminologije.

Ukrep: -13

Spremembe ZDT-1

Po podatkih MP ukrep še ni izveden. Ministrstvo predlaga spremembo roka za izvedbo na leto 2024 in nato trajna naloga.

Ukrep: -14

Razširitev nabora vsebin v imeniku poravnalcev s podatki o znanju jezika narodne skupnosti

Ker se ukrep nanaša na spremembe in dopolnitve ZDT-1, ki še niso bile sprejete, njegova realizacija še ni izvedena. MP zato predlaga spremembo roka za izvedbo na leto 2024 in nato trajna naloga.

Ukrep: -15

Spremembe ZDOdv

Ukrep ni bil realiziran, aktivnosti v smeri priprave sprememb ZDOdv, ki bo vključeval tudi navedeno spremembo, pa se nadaljujejo, zato MP predlaga spremembo roka za izvedbo na leto 2024 in nato trajna naloga.

Ukrep: -16

Posodobitev spletnih strani Državnega odvetništva Republike Slovenije

V letu 2022 ukrep ni bil realiziran, MP predlaga spremembo roka za izvedbo na leto 2024 in nato trajna naloga.

Ukrep: -17

Spremembe Pravilnika o službeni izkaznici državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika

Priprava sprememb pravilnika, ki bodo vključevale tudi navedeno nadgradnjo, je povezana s pripravo sprememb ZDOdv, in ker ta še ni bil spremenjen, ukrep ni realiziran. Zaradi izdaje novih izkaznic bodo imele spremembe pravilnika manjše finančne posledice, ki trenutno še niso ocenjene. MP predlaga podaljšanje roka za izvedbo na leto 2024 in nato trajna naloga.

Ukrep: -18

Prevod dokumentov probacijskih zadev v jezik narodne skupnosti

MP poroča, da v letu 2022 ni bilo nobenega primera.

Ukrep: -19

Prevajanje razgovorov med osebo, vključeno v probacijo, in svetovalcem probacijske enote

MP poroča, da v letu 2022 ni bilo nobenega primera.

Ukrep: -20

Prevod dokumentov, vezanih na izvrševanje pripora in izvrševanje kazenskih sankcij, v jezik italijanske narodne skupnosti

MP poroča, da v letu 2022 ni bilo nobenega primera.

Ukrep: -21

Prevajanje razgovorov med zaprto osebo italijanske narodne skupnosti in delavci Zavoda za prestajanje kazni zapora Koper potekajo v jeziku narodne skupnosti

MP poroča, da v letu 2022 ni bilo nobenega primera.

Ukrep: -22

Zagotavljanje prevoda zdravstveno vzgojnih vsebin

MZ poroča, da skladno z Načrtom ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025, zdravstvenim ustanovam na dvojezičnih območjih zagotavlja prevode zdravstveno vzgojnih vsebin. V letu 2022 takšnih pobud ni bilo in posledično tudi ne porabe denarja. Bolj kot obrazci so znotraj zdravstvenih ustanov prisotna obvestila o delu, nadomeščanjih, odsotnostih, dopustih, delovnem času ipd., ki so vedno prevedena za pripadnike italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji. Ker se ta obvestila menjajo praktično dnevno ali tedensko, števila ni mogoče predstaviti.

Ukrep: -23

Nadaljevanje financiranja kulturnih programov narodnih skupnosti

MK poroča, da je oktobra 2021 posredovalo neposredni poziv osrednjima organizacijama italijanske in madžarske narodne skupnosti, da pripravita kulturne programe za leto 2022. OSSIN in PMSNS sta posredovali vloge za kulturni program posamezne narodne skupnosti, ki je vključeval program dela kulturnih zavodov, ki sta ju ustanovili italijanska

in madžarska narodna skupnost, ter dejavnosti drugih izvajalcev, ki jih osrednji organizaciji izbereta na podlagi javnih razpisov/pozivov in s tem zadovoljujejo svoje kulturne potrebe ter uresničujejo svoje posebne kulturne pravice.

Program posameznih skupnosti je vključeval:

Kulturni program italijanske narodne skupnosti

Predlagatelj: OSSIN

Vrste dejavnosti zavoda:

Vrsta dejavnosti	Odobrena sredstva (v EUR)
Dejavnosti zavoda: sredstva za plače, prispevke in druge izdatke zaposlenim v javnem zavodu	100.578,00
sredstva za splošne stroške delovanja v javnem zavodu	14.800,00
*sredstva za programsko materialne stroške v javnem zavodu	32.587,00
Knjižnična dejavnost	13.236,00
Založniška dejavnost	37.921,00
Dejavnosti kulturnih skupin	34.636,00
Stiki z matičnim narodom	54.154,50
Prireditve	56.866,50
Sodelovanje z manjšinskimi skupnostmi	5.000,00
Dejavnosti za ohranjanje jezika	9.483,00
Tečaji in predavanja	1.500,00
Drugo (razstavna dejavnost)	15.429,00
SKUPAJ	376.191,00

Dejavnosti zavoda – programsko materialni stroški:

*Dejavnosti zavoda-programsko materialni stroški	Odobrena sredstva (v EUR)
Izdajateljska in založniška dejavnost	12.042,00
Stiki z matičnim narodom	650,00
prireditve	19.895,00
skupaj	32.587,00

Izvajalci Kulturnega programa:

Izvajalci Kulturnega programa	Sredstva v EUR
Promocijsko, kulturno, izobraževalno in raziskovalno italijansko središče Carlo Combi	147.965,00
Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper	72.557,00
Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Izola	60.240,00
Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Piran	57.496,00
Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Ankaran	6.431,00
Obalna samoupravna skupnosti italijanske narodnosti- Comunità autogestita costiera della nazionalità italiana	31.502,00
Skupaj	376.191,00

Cilji zavoda:

- promocija italijanske kulture, ohranjanje in razvoj kulturne identitete italijanske narodne skupnosti širši javnosti;
- promocija in širjenje sodelovanja z novimi ustanovami območja;
- prispevek k spodbudi in krepitvi dejavnosti italijanske narodne skupnosti;
- promocija in spodbujanje kulturnih izmenjav in sodelovanje med ustanovami italijanske narodne skupnosti iz različnih področij delovanja;
- povečati sodelovanje z matičnim narodom, z namenom ohranjanja identitete in kulturne ravni narodne skupnosti;
- promocija italijanskega jezika in kulture širši javnosti;

- spodbujanje prepoznavnosti in vloge italijanske narodne skupnosti kot gonilnega subjekta kulturnega in družbenega razvoja območja, na katerem je prisotna;
- ohranjanje in razvoj kulturne identitete italijanske narodne skupnosti.

Dejavnosti zavoda:

- izdajateljska in založniška dejavnost: sodelovanje z revijo Kulturni občasnik za mlade zanesenjake »Svetilnik« - vodenje rubrike Conosciamoci – Spoznajmo se;
- izdajateljska in založniška dejavnost: izdaja znanstvene publikacije za projekt: »L'età dei lumi. Giuseppe Tartini, Gian Rinaldo Carli e la cultura del Settecento./ Obdobje razsvetljenstva. Giuseppe Tartini, Gian Rinaldo Carli in kultura 18. stoletja«;
- izdajateljska in založniška dejavnost: izdaja tematske brošure za šole: »Dante Alighieri visto dalla sponda dell'Adriatico Orientale/Dante Alighieri - pogled na pesnika z vzhodne strani Jadrana«;
- stiki z matičnim narodom: koordinacija predstav reškega gledališča »Dramma Italiano« iz Reke v Sloveniji;
- prireditve: dokumentarna razstava Tartini 330 (ob 250. obletnici smrti Giuseppe Tartinija);
- prireditve: slovesnost ob 300-letnici smrti skladatelja Antonia Tarsia in ohranjanje starega glasbenega izročila;
- prireditve: sodelovanje pri izvedbi različnih prireditev (predstavitve in publikacije knjig, znanstveni simpoziji, razstave, razne kulturne prireditve ipd.).

Cilji drugih izvajalcev:

- knjižnična dejavnost:
 - nakup knjižničnega gradiva v italijanskem jeziku za potrebe internih društvenih knjižnic pri skupnostih v Ankaranu, Kopru, Izoli in Piranu, in sicer nakup knjig in periodike s področij: leposlovja, esejistike, kritični prispevki, jezikoslovja, umetnosti, zgodovine in kulture matičnega naroda in italijanske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter nakup drugega knjižničnega gradiva, pomembnega za ohranjanje in razvoj kulturne in jezikovne identitete italijanske narodne skupnosti;
 - organizacija knjižnih predstavitev in tematskih literarnih večerov z avtorji in na tematiko, vezano na kulturno problematiko italijanske narodne skupnosti (jezik, leposlovje, kultura, umetnost in zgodovina matičnega naroda), ter drugo problematiko posebnega interesa in pomena za italijansko narodno skupnost;
- založniška dejavnost:
 - zagotavljanje kontinuitete pri tistih izdajah, ki so tradicionalne, preverjeno kakovostne in predstavljajo pomemben vidik ustvarjalnosti italijanske narodne skupnosti (kulturni list La Purissima, list Il Trillo in Il Trillo appuntamenti, list Il Mandracchio in internetna stran Il Mandracchio Online);
 - izdaja tistih novih predlogov, ki se odlikujejo s kakovostjo in pomenijo pomembno pridobitev za italijansko narodno skupnost;
 - izvedba posebnih prireditev: Mesec kulture-Mese della cultura, teden knjige-Settimana del libro, teden italijanskega jezika-Settimana della lingua italiana, II. mednarodni festival/natečaj poezije Festival della poesia del mare, ciklus projekcij italijanskega filma Cineforum ter delavnice in prireditve v sklopu projekta Tartini 330;
- dejavnosti kulturnih skupin:
 - delovanje vrste ljubiteljskih kulturnih skupin, ki si prizadevajo doseči kakovostno rast in vključujejo tudi veliko število mladih, in sicer: pevski zbori, dramske skupine, vokalne skupine, mini pevci, plesne skupine, likovne skupine, skupine za oblikovanje keramike, literarne skupine, skupina modnega oblikovanja in fotografske skupine;
 - sodelovanje s šolami z italijanskim učnim jezikom;
 - izvedba raznih gledaliških predstav dramskih skupin ter koncertov italijanske glasbe;
- stiki z matičnim narodom:
 - z gostovanjem kakovostnih kulturnih skupin italijanske narodne skupnosti iz Slovenije v Italiji in na Hrvaškem ter gostovanjem kakovostnih skupin iz Italije in Hrvaške pri italijanski narodni skupnosti v Republiki Sloveniji prispevati k obstoju narodne skupnosti, razvoju dejavnosti kulturnih skupin, druženju, ohranjanju narodne identitete ter zagotoviti potrebo po kakovostnejšem delu;
- predstavitve po Sloveniji:
 - s predstavitvijo najbolj kakovostnih skupin seznaniti širši kulturni prostor z dosežki na področju kulture in s tem prispevati k medsebojnemu spoznavanju, razumevanju in sodelovanju;
 - razvijati načelo multikulturnosti in večetničnosti v okviru slovenskega kulturnega prostora;
 - in razvijati načelo sožitja in s tem krepiti medetnične odnose in sodelovanje;
- prireditve - izvedba kakovostnih prireditev, pomembnih za italijansko narodno skupnost:
 - Folkest – mednarodni festival etno glasbe v Kopru;
 - EthnoInsula – ciklus koncertov skupin ljudske glasbe iz Italije, Hrvaške in Slovenije;

- Fons 2022 – prireditev, na kateri sodelujeta slovenska manjšina v Italiji in madžarska narodna skupnost v Sloveniji;
- XXIX. Pomladni koncert in XXXIII. Mednarodni shod pevskih zborov – tradicionalni prireditvi, na katerih sodelujejo kakovostne skupine in zbori iz Italije, Avstrije, Hrvaške in Slovenije;
- Spettacoli a Isola, - vrsta glasbenih in gledaliških prireditev v Izoli;
- projekt Tartini330 – posvečeno 330. obletnici rojstva Tartinija v Piranu;
- projekti Tradizioni marinare in Mare tra turismo in navigazione – posvečeno morju in tradiciji morske obale;
- La cucina nella saline – ciklus dogodkov, vezanih na kulinariko in dediščino solin;
- koncert IMFA - International Music festival of the Adriatic;
- razne glasbene prireditve klasične glasbe in razne gledališke prireditve;
- dejavnosti za ohranjanje jezika:
 - izvedba 21. edicije literarnega natečaja za dijake šol z italijanskim učnim jezikom ter s tem spodbujanje mladih k pisanju in razvijanju njihovih jezikovnih sposobnosti;
 - izvedba likovnega tečaja za vrtčevske otroke;
 - organizacija tečaja italijanskega jezika za začetnike;
 - organizacija poletnega ustvarjalnega laboratorija za otroke;
- Tečaji in predavanja:
 - izvajanje ciklusa tematskih predavanj Laboratorio di storia isolana;
 - izvedba delavnice Masterclass klavirja;
 - izvedba delavnice, posvečene klasični glasbi;
 - izvedba delavnic ob tednu italijanskega jezika;
- drugo:
 - izvedba razstav na področju likovne ustvarjalnosti, fotografije in keramike, na katerih se posamezno ali skupinsko predstavijo avtorji iz Italije, Hrvaške in Slovenije ter avtorji, pripadniki italijanske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji.

Kulturni program madžarske narodne skupnosti

Predlagatelj: PMSN

Vrste dejavnosti zavoda:

Vrsta dejavnosti	Odobrena sredstva (v EUR)
Dejavnosti zavoda: sredstva za plače, prispevke in druge izdatke zaposlenim v javnem zavodu	257.000,00
sredstva za splošne stroške delovanja v javnem zavodu	52.040,00
stroške investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme	12.000,00
*sredstva za programsko materialne stroške v javnem zavodu	252.590,00
Dejavnosti drugega izvajalca: založniška in izdajateljska dejavnost (Izdaja otroškega časopisa Kelepelő)	12.000,00
Skupaj	585.630,00

Dejavnosti zavoda-programsko materialni stroški:

*Dejavnosti zavoda-programsko materialni stroški	Odobrena sredstva (v EUR)
Založniška dejavnost	12.000,00
Dejavnosti kulturnih skupin	43.314,00
Stiki z matičnim narodom	30.500,00
Predstavitve po Sloveniji	3.300,00
Prireditve	48.400,00
Dejavnosti za ohranjanje jezika	53.700,00
Mednarodno sodelovanje	8.600,00

Medsebojno kulturno sodelovanje različnih manjšinskih etničnih skupnosti	4.600,00
Predavanja, seminarji, tečaji ipd.	800,00
Digitalizacija	700,00
Rokodelska dejavnost	44.500,00
Drugo-etnološka dejavnost	2.176,00
skupaj	252.590,00

Izvajalci kulturnega programa:

Izvajalci kulturnega programa	Sredstva v EUR
Zavod za kulturo madžarske narodnosti	573.630,00
Zavod za informativno dejavnost madžarske narodnosti/ Magyar Nemzetiségi Tájékoztató Intézet	12.000,00
Skupaj	585.630,00

Letni cilji zavoda:

a) Izdajateljska in založniška dejavnost:

- izdaja stalnih pomurskih madžarskih publikacij: almanah Naptár, strokovna publikacija Muratáj;
- izdaja rokopisov;
- izdaja literarnih, lokalno-zgodovinskih oziroma etnografskih študij in drugih vsebin.

b) Dejavnost kulturnih skupin:

- podpora strokovni dejavnosti približno šestdesetih (društvenih in šolskih) skupin na temelju konkretnega pravilnika, ki se usklajuje in sprejme v začetku leta (honorar mentorjem, sofinanciranje potnih stroškov: kulturna društva in skupine naselij Hodoš, Domanjševci, Središče, Prosenjakovci, Motvarjevci, Dobrovnik, Žitkovci, Banuta – Mostje, Genterovci, Radmožanci, Dolga vas, Lendava, Čentiba, Dolina, Pince, Petišovci, Trimlini, Dolnji Lakoš, Gornji Lakoš, Gaberje in Kapca, Kot, DOŠ Prosenjakovci, DOŠ Dobrovnik, DOŠ Genterovci, DOŠ 1. in 2. Lendava, DSŠ Lendava, Vrtec Lendava, Murska Sobota, društvo v Ljubljani itd.);
- na temelju pobude zavoda oziroma dogovora s skupinami, organizacija in sofinanciranje gostovanj, katerih namen je spodbujanje kulturnega razvoja in predstavitve madžarske skupnosti Pomurja oziroma Slovenije;
- strokovna podpora sodelovanja in izmenjave ljubiteljskih skupin oziroma kulturnih društev;
- skupne predstavitve skupin za vezenje (ročna dela), folklornih skupin itd.;
- organizacija programov, prireditev za eno ali več naselij: Deákov dan (Žitkovci), Madžarski večer (Murska Sobota), Spominski dan Janija Fehérja (Dolga vas), Srečanje na Krplivniku (Krplivnik), Srečanje ob dnevu sv. Štefana (Lendava), Srečanje v Őrségu (Hodoš), Kardošev večer (Dobrovnik) itd.;
- sistematično poučevanje prekmurske madžarske ljudske glasbe, folklore, rokodelstev in dramsko-gledaliških osnov;
- izdelava video gradiv za poučevanje in promocijo ljudske glasbe, folklore, petja, vezilstva ipd.

c) Stiki z matičnim narodom:

- organizacija in izvedba sklopa madžarskih abonmajev in drugih visokokvalitetnih madžarskih gledaliških predstav v lendavski gledališki in koncertni dvorani;
- vsestranska podpora dejavnosti posebno kakovostnih ljubiteljskih skupin (Dobronaki Nótázók, Folklorna skupina Muravidék, gledališka skupina, skupine za vezenje, recitatorji, citrarska skupina Új Muravidék, Plesna skupina Ividő);
- skupne predstavitve skupin za vezenje (ročna dela), folklornih skupin itd.

d) Dejavnosti za ohranjanje maternega jezika:

- organizacija študijskih tekmovanj, kvizov znanja, študijskega tekmovanja Petőfi Sándor, zgodovinskega kviza;
- organizacija recitacijskega tekmovanja in literarnega natečaja Szúnyogh Sándor;
- organizacija umetniških (gledaliških, lutkovnih, glasbenih) programov na temelju konkretnih programov oziroma sporazumov za vrtce ter za učence in dijake osnovnih in srednjih šol;

- organizacija raznih etnoloških in rokodelskih delavnic za izobraževalne ustanove in mlade na osnovi konkretnega usklajevanja (ob madžarskem nacionalnem prazniku, ob tednu otroka ipd.);
- organizacija poletnih taborov maternega jezika in drugih taborov, pomembnih za skupnost;
- organizacija rokodelskega poletnega tabora za učence od 1. do 3. razreda osnovne šole;
- izvedba poučnih predavanj;
- izdelava poučnih video vsebin za vrtčevske in osnovnošolske otroke;
- organizacija študijske ekskurzije za najboljše tekmovalce in nagrajence;
- organizacija priložnostnih gledaliških, glasbenih in folklornih programov za širše občinstvo v Lendavi oziroma v Dobrovniku ter na temelju konkretnih dogovorov organizacija gledaliških, glasbenih in folklornih predstav na manjših odrih;
- organizacija in pomoč pri izvedbi gledaliških predstav ljubiteljskih skupin (organizacija pomurskih predstav in gostovanj: Slovenija, Madžarska, zamejske skupnosti ipd.);
- podpora delovanju gledališke skupine, ki je dosegla neprecenljive rezultate in je v svoji kvaliteti in kvantiteti polprofesionalna gledališka skupina;
- strokovna pomoč otroškim gledališkim skupinam, ki delujejo na narodnostno mešanem območju;
- strokovna pomoč gledališkim skupinam iz Gornjega Lakoša, Dolnjega Lakoša in Dobrovnika;
- posebna skrb in strokovno vodenje pomladka pri gledališki dejavnosti.

e) Mednarodno sodelovanje:

- sodelovanje z različnimi zavodi v Karpatskem bazenu;
- sodelovanje s kulturnimi ustanovami v Karpatskem bazenu pod imenom "Kárpát-medencei Kerekasztal ali KKKK";
- organizacija predstavitev literarnih del in piscev, pesnikov iz karpatskega bazena v Sloveniji in predstavitev prekmurskih madžarskih pisateljev, pesnikov v drugih predelih karpatskega bazena;
- organizacija umetniških predstavitev umetnikov iz karpatskega bazena v Sloveniji in predstavitev prekmurskih madžarskih umetnikov v karpatskem bazenu;
- organizacija in sodelovanje na mladinskem večdnevnom mednarodnem festivalu Kultivál v Prekmurju (Lendava, Domanjševci, Hodoš);
- začetek priprav tekmovanja za višje razrede OŠ – 5 határon át/ preko petih meja.

f) Medsebojno kulturno sodelovanje različnih manjšinskih etničnih skupnosti:

- organizacija folklornih revij tako za mladino kot odrasle v sodelovanju z JSKD, kjer sodelujejo madžarske, slovenske, hrvaške in romske folklorne skupine;
- organizacija srečanj otroških gledališnikov, kjer so zastopane tako slovenske kot madžarske skupine;
- organizacija srečanja dvojezičnih vrtcev s programom, kjer sodelujejo otroci iz različnih etničnih skupin;
- organizacija srečanja različnih etničnih skupin, ki živijo v Sloveniji (HU, IT, SLO, HR, SRB itd.).

g) Predstavitve kulturnih dejavnosti in problematike manjšinskih etničnih skupnosti po Sloveniji:

- predstavitev madžarske kulture v Ljubljani znotraj prireditve Prekmurje se predstavi, ki se organizira dvakrat letno;
- sodelovanje z Lisztovim inštitutom v Ljubljani za predstavitev raznih publikacij, glasbenih produkcij v njihovi hiši;
- predstavitev madžarske kulture v Mariboru znotraj študentskih prireditev Kluba študentov Lendava;
- predstavitev madžarske kulture pri italijanski narodni skupnosti;
- sodelovanje na razstavi vezenin v Velenju;
- udeležba na raznih prireditvah širom Slovenije na podlagi povabil.

h) Prireditve:

- organizacija različnih prireditev in ostalih programov v sodelovanju z drugimi institucijami;
- organizacija prireditve Dan Madžarske kulture in podelitev najvišjih nagrad na področju narodnostne kulture;
- organizacija prireditev ob madžarskih nacionalnih in kulturnih praznikih (osrednje pomurske oziroma občinske prireditve ob Dnevu madžarske kulture, 15. marcu, ob dnevu madžarske poezije, 4. juniju, 20. avgustu, 6. oktobru, 23. oktobru, ob dnevu madžarskega jezika ipd.);
- organizacija prireditev za predstavitev pomurske madžarske kulturne ustvarjalnosti zunaj Pomurja, s posebnim poudarkom na Madžarskem in drugih delih Slovenije ter programih za zamejske madžarske skupnosti (različni literarni, umetniški, gledališki programi, programi ljudske glasbe in poljudno-znanstvena predavanja v sodelovanju s partnerskimi ustanovami);

- organizacija srečanj, predstavitev in osrednjih prireditev, katerih namen je domača predstavitev ljubiteljskih skupin in skupin za negovanje izročila (srečanje ljudskih glasbenikov, mednarodno srečanje folklornih skupin, organizacija razstav, kjer se predstavi več skupin za ročna dela, srečanje citrarjev, tekmovanje v ljudski pesmi in glasbi za otroke ipd.);
- izvedba ročnodelskih delavnic in hiše plesov (delavnice za otroke in odrasle v raznih tehnikah in ob različnih priložnostih ter učenje ljudskih plesov pod strokovnim vodstvom);
- organizacija in izvedba več otroških predstav na velikem gledališkem odru;
- organizacija in pomoč pri izvedbi Katarininega sejma;
- organizacija večjih koncertov;
- organizacija likovnih, fotografskih, etnografskih in drugih razstav v Galeriji Bánffy;
- organizacija priložnostnih literarnih in glasbenih programov ter predstavitev knjig pomurskih in drugih avtorjev.

i) Predavanja, seminarji, tečaji:

- sodelovanje na seminarjih, povezanih s področjem kulture in drugih, ki so pomembni za pravilno delovanje javnega zavoda.

j) Digitalizacija:

- znotraj danih možnosti zavoda zbiranje fotografij, starih tekstov, izročila v vseh pogledih ter dejavnosti zavoda, strokovna obdelava ter izoblikovanje baze podatkov;
- nadgradnja izdelave video vsebin na vseh ljubiteljskih področjih.

k) Drugo – etnološka dejavnost:

- v okviru danih možnosti sodelovanje pri vzpostavljanju, širitvi in ohranjanju pomembnejših lokalno-zgodovinskih in domoznanskih zbirk (lendavske zbirke, etnografska zbirka na Krplivniku, etnografska zbirka György Dobronoki, Deákova spominska soba v Žitkovcih, zbirka v Domanjševcih ipd.);
- pomoč pri promociji pomurskih madžarskih znanstvenih rezultatov in raziskav;
- sodelovanje pri raziskovanju posebnosti zgodovine, etnologije, umetnostne in literarne zgodovine ter drugih socioloških posebnosti Prekmurja in madžarske narodne skupnosti;
- pomoč pri prijavi na razpise, pri organizaciji postavitve stalne lokalno-zgodovinske in etnološke zbirke v Dolini, Domanjševcih itd.;
- začetek dejavnosti za postavitve kipa Sándra Petőfija v Mariboru ob Dravi.

Letni cilji drugega izvajalca:

- ohranjanje in krepitev identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti, predvsem mladih,
- izoblikovanje spoštovanja maternega jezika in jezika nasploh,
- ohranjanje, spoštovanje in razvoj madžarskega jezika,
- razvijanje pisnega in ustnega izražanja
- in razvijanje bralne kulture.

Znesek porabljenih sredstev MK v letu 2022: sredstva, ki so bila zagotovljena v proračunu 2022 na postavki Kulturna dejavnost italijanske in madžarske narodne skupnosti, so znašala za oba programa skupno 961.821 evrov, od tega za kulturni program italijanske narodne skupnosti 376.191 ter za kulturni program madžarske narodne skupnosti 585.630 evrov.

Ukrep: -24

Spodbujanje novih vsebin v zavodih narodnih skupnosti

MK poroča, da je bil v proračun 2022, na podlagi Dogovora med Vlado Republike Slovenije in poslancema narodnih skupnosti št. 001-52/2020/3, z dne 3. 7. 2020, vključen znesek, namenjen kulturnim programom italijanske in madžarske narodne skupnosti, in sicer za 13.333 evrov za namen novih vsebin v Zavodu za kulturo madžarske narodne skupnosti ter 20.000 evrov za razvoj kulturnih dejavnosti in znanstvenega raziskovanja v italijanskem centru Carlo Combi. Eden izmed ciljev kulturnih programov je tudi spodbujati kulturni razvoj narodnih skupnosti, ki ga pripadniki narodnih skupnosti uresničujejo s svojimi dejavnostmi ter s tem zadovoljujejo svoje kulturne potrebe in uresničujejo svoje posebne kulturne pravice.

Na podlagi Aneksa št. 1 z dne 15. 7. 2021 k Dogovoru o sodelovanju poslancev italijanske in madžarske narodne skupnosti z Vlado Republike Slovenije, se v vrednosti 100.000 evrov na letni ravni Zavodu za kulturo madžarske narodnosti Lendava sistemsko financirajo rokodelske dejavnosti (za dejavnosti ter plača za tri zaposlene).

Ta sredstva in aktivnosti so vključene tudi že v prejšnji ukrep (Nadaljevanje financiranja kulturnih programov narodnih skupnosti).

Znesek porabljenih sredstev MK v letu 2022: 113.333 evrov na postavki Kulturna dejavnost italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Ukrep: -25

Nadgradnja in aktualizacija spletnih jezikovnih portalov (Jezikovna Slovenija)

MK poroča, da portal [Jezikovna Slovenija](#) pregledno in jedrnatno predstavlja različne razpoložljive informacije o jezikovni politiki v Republiki Sloveniji in s tem povezuje ustanove in posameznike, za katere so obravnavana vprašanja relevantna.

MK projekta v letu 2022 ni sofinanciralo.

Ukrep: -26

Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jezikih manjšin v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih zavodih v Prekmurju in Porabju

Po navedbah MVI je navedeni ukrep ministrstvo realiziralo z izvedbo dvoletnega (v letih 2021 in 2022) projekta »Dvig kakovosti dvojezičnega šolstva z novimi pristopi poučevanja za madžarsko narodno skupnost v Sloveniji ter slovensko narodno skupnost na Madžarskem«. Namen projekta je omogočanje jezikovne podpore v materinščini in usposabljanje pedagoških delavcev z razvijanjem njihovih splošnih, jezikovnih in didaktičnih kompetenc ter novih oblik poučevanja (kombinacija digitalnega in klasičnega poučevanja, izobraževanja na daljavo (online) in kombiniranega izobraževanja (blended) ter hibridnega izobraževanja pri poučevanju na dvojezičnem območju, kot posledica epidemioloških razmer zaradi pandemije COVID-19.

Glavne aktivnosti projekta:

Nove oblike izvedbe glasbenih uric za otroke ter novi pristopi poučevanja glasbe za vzgojitelje in učitelje: Krepitev usvajanja madžarskega jezika z madžarskimi glasbenimi uricami od januarja 2021 v vseh dvojezičnih vrtcih.

Novi pristopi za izvedbo aktivnosti pravljic: Krepitev in obogatitev usvajanje madžarskega jezika s priredbami pravljic, ki so obogatena z rokodelstvom in glasbo. S to aktivnostjo se je želelo doseči razvoj zmožnosti sporazumevanja, poslušanja in branja pravljic, spodbujati otrokove sporazumevalne zmožnosti in spretnosti oziroma razvoj ustnega in pisnega izražanja v madžarskem (maternem) jeziku. Nadalje se je želelo na ta način popestriti ustvarjalno zmožnost za komunikacijsko in ustvarjalno književno in knjižno vzgojo v vrtcu in osnovni šoli.

Učitelj razrednega pouka v dvojezičnih šolah v Porabju uporablja nove oblike učenja in poučevanja: Učitelj razrednega pouka, ki je materni govorec slovenskega jezika, je v porabskih dvojezičnih osnovnih šolah potreben za izvajanje dvojezičnega poučevanja od 1. do 4. razreda, s čimer se bo okrepilo poučevanje v slovenskem jeziku že v nižjih razredih osnovne šole. S tem se lahko dvigne nivo znanja slovenskega jezika in posledično boljše možnosti za nadaljevanje izobraževanja na višjem nivoju in za vstopanje na trg dela. Ob poučevanju slovenskega jezika in ob poučevanju v slovenskem jeziku je pomembno razvijati tudi zunajšolske dejavnosti kot so ples, petje, dramski krožek ipd., saj te dejavnosti ob dvigu nivoja znanja jezika pripomorejo tudi k dvigu narodne zavesti, ohranjanju kulturne dediščine in ozaveščanju o pomenu manjšinskih jezikov in kulture.

Ukrep: -27

Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jezikih manjšin v šolah z italijanskim učnim jezikom v Sloveniji in šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji

Po navedbah MVI je za dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev ministrstvo pripravilo projekt Dvig kakovosti manjšinskega šolstva, ki bi se financiral tudi iz ESS sredstev. Na poziv ministrstva se upravičenec projekta ni odzval, zato se projekt v letih 2021 in 2022 ni izvajal.

Ukrep: -28

Pravilnik o preizkusu znanja jezika narodne skupnosti za področje vzgoje in izobraževanja na narodnostno mešanih območjih, Pravilnik o znanju italijanskega jezika v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom ter Pravilnik o znanju madžarskega jezika v dvojezičnih vrtcih in šolah

Po poročanju MVI so bili v letu 2021 vsi trije pravilniki poslani v postopek sprejemanja, ki v prvem koraku vključuje pridobitev soglasja narodnih skupnosti. Pridobljeno je bilo soglasje PMSNS, ne pa tudi soglasje OSSIN. Posledično noben od pravilnikov ni prejel vseh potrebnih soglasij. Prizadevanja in aktivnosti za njihov sprejem so se nadaljevala v letu 2022, tako da je minister za vzgojo in izobraževanje vse tri pravilnike sprejel in objavil v Uradnem listu Republike Slovenije v mesecu februarju 2023. Za izvajanje tega ukrepa v letu 2022 ni bilo porabljenih sredstev.

Ukrep: -29

Program Predšolska vzgoja na Dvojezični srednji šoli Lendava

Po podatkih MVI je v izogib pomanjkanja strokovnega kadra v dvojezičnih vrtcih Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPI), v sodelovanju z Dvojezično srednjo šolo Lendava, pripravil nov izobraževalni program srednjega strokovnega izobraževanja Predšolska vzgoja (DV), ki je prilagojen za dvojezično izvajanje v slovenskem in madžarskem učnem jeziku na narodnostno mešanem območju v Prekmurju. Program temelji na poklicnem standardu Pomočnik vzgojitelj predšolskih otrok/pomočnica vzgojiteljica predšolskih otrok. Pripravljen je na podlagi obstoječega izobraževalnega programa srednjega strokovnega izobraževanja Predšolska vzgoja in prilagojen tako, da so dopolnjeni cilji izobraževalnega programa, predmetnik (dodatno umeščene ure madžarščine kot materinščine oziroma madžarščine kot drugega jezika) in znanja izvajalcev.

Strokovni svet za splošno izobraževanje je program sprejel na svoji 183. seji dne 19. 2. 2021, ministrica ga je z odredbo objavila v Uradnem listu RS, št. 51/21 in program se je na DSŠ Lendava prvič začel izvajati v šolskem letu 2021/2022. Šola program izvaja tudi v šolskem letu 2022/2023.

Gred za tekočo nalogo MVI. Višina letno potrebnih sredstev je odvisna od števila v program vpisanih dijakov.

Ukrep: -30

Slovenščina in italijanščina kot drugi jezik na nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli

Po navedbah MVI so v letu 2022 na MVI začeli potekati procesi priprave sprememb Zakona o osnovni šoli. V kontekstu sprememb na področju nacionalnega preverjanja znanja je predvidena tudi vključitev predmeta slovenščina kot drugi jezik in italijanščina kot drugi jezik na narodno mešanem območju slovenske Istre v seznam predmetov za določitev tretjega predmeta na nacionalnem preverjanju znanja. Gre za tekočo nalogo MVI.

Ukrep: -31

Priprava izhodišč za merjenje jezikovnih kompetenc v madžarščini kot drugem jeziku v dvojezičnih šolah

V letih 2020–2022 je ZRSŠ izvajal strokovno nalogo z naslovom Priprava izhodišč za preverjanje znanja madžarščine kot drugega jezika v dvojezičnih šolah. Konec novembra 2022 je MVI prejelo njihovo zaključno poročilo. V poglavju Izhodišča za preverjanje znanja madžarščine kot drugega jezika v dvojezičnih šolah so opredeljeni možni načini zunanjega preverjanja znanja iz madžarščine kot drugega jezika v dvojezični osnovni šoli. Ministrstvo bo skupaj z Državno komisijo za nacionalno preverjanje znanje predloge proučilo z različnih vidikov ter sprejelo odločitve o načinu izvedbe ukrepa. Gre za tekočo nalogo MVI oziroma ZRSŠ.

Ukrep: -32

Načrt razvojnih programov 2020–2023, projekt 3330-20-0020 Subvencioniranje priprave učbenikov 2020–2021

Ukrep se nadaljuje v letu 2022 in 2023. Država zagotavlja sredstva iz državnega proračuna za subvencioniranje cene učbenikov in učnih gradiv za šolstvo narodnosti v skladu z 81. členom ZOFVI, 26. členom ZPIMVI, Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije ter letnim načrtom ministrstva za področje učbenikov in s proračunskimi zmoglostmi. Ministrstvo načrtuje za pripravo, prilagoditve, prevode in izdajanje dvojezičnih učbenikov, delovnih zvezkov in drugih učnih gradiv za učence v šolstvu narodnosti: za dvojezične šole na narodnostno mešanem območju v Prekmurju dvanajst (12) novih naslovov (šest (6) v letu 2022, šest (6) v letu 2023), za izdajanje italijanskih prevodov slovenskih učbenikov, recenzij in nakup italijanskih učbenikov za šole z italijanskim učnim jezikom v slovenski Istri deset (10) novih naslovov. Poleg novih naslovov je treba vsako leto zagotoviti tudi ponatise učbenikov in učnih gradiv.

Za izvedbo projekta je MVI v letu 2022 sklenilo pogodbe s posameznimi založniki v vrednosti 289.288,71 evra. Porabljen znesek za pogodbe z založniki je manjši od razpoložljivega (400.000 evrov), ker je bilo načrtovanih novih učbenikov samo toliko, kot jih je bilo ob omejenih kadrovskih zmogljivostih možno tudi zagotoviti, in ker so potrebe po ponatisih odvisne od različnih dejavnikov, ki se spreminjajo in je zato potrebno za vsak primer vedno planirati več sredstev.

V okviru projekta je bilo tako izdano in dano na voljo učencem dvojezičnih šol dvanajst (12) novih učbenikov ter ponatise učbenikov v skladu z izraženimi potrebami šol. Za šole z italijanskim učnim jezikom pa je bilo izdano sedem (7) novih učbenikov in ponatise učbenikov v skladu s potrebami šol.

Poleg tega je ministrstvo zagotovilo sredstva tudi ZRSS in to v obsegu 60.671,19 evra in to tako za nove učbenike kot tudi prevode učnih načrtov v jezike obeh narodnih skupnosti ter za potrebne ponatise. Za dvojezične šole je zavod, v okviru svojega letnega delovnega programa, izdal še pet (5) novih učbenikov in poskrbel za prevod še neprevedenih trinajst (13) učnih načrtov. Za šole z italijanskim učnim jezikom pa je izdal en (1) nov učbenik in zagotovil osem (8) prevodov učnih načrtov.

Ukrep: -33

Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice

MDDSZ poroča, da se v Javnem razpisu za dodelitev štipendij za deficitarne poklice ne zagotavljajo posebej sredstva samo za pripadnike madžarske in italijanske narodne skupnosti, ampak so zajeti v sredstva javnega razpisa, ki se ga objavi vsako leto (sredstva se dodelijo vlagatelju v obliki štipendije, če ta izpolnjuje pogoje javnega razpisa in je izbran v postopku).

Ukrep: -34

Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024

MGTS poroča, da je Vlada Republike Slovenije dne 7. 1. 2021 s sklepom sprejela Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024, dne 29. 9. 2021 1. spremembo programa in dne 3. 3. 2022 2. spremembo programa.

V letu 2022 so se izvajali naslednji ukrepi programa:

Ukrep 1 - Spodbujanje naložb v gospodarstvu na programskem območju

Izveden je bil javni razpis javnimi razpisi z osrednjim ciljem rasti in razvoja mikro, malih in srednje velikih podjetij (v nadaljevanju: MSP) prek novih naložb in zagotavljanja obratnega kapitala v povezavi z naložbami na območjih, kjer živijo pripadniki madžarske avtohtone narodne skupnosti.

Za izvedbo ukrepa je bilo v skladu s finančnim načrtom programa od planiranih 300.000 evrov porabljenih 268.004,49 evra. Ostanek sredstev v višini 31.995,51 evra bo ministrstvo ob naslednji spremembi programa načrtovalo za leto 2024.

Ukrep 2 - Spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov

V okviru ukrepa spodbujanje turističnih dejavnosti in produktov sta bila v letu 2022 obnovljena Etnografska hiša v Dolini pri Lendavi in Zavod za kulturo madžarske narodnosti v Lendavi. Za izvedbo ukrepa je bilo v skladu s finančnim načrtom programa porabljenih 180.000 evra.

Ukrep 3 - Promocija programskega območja in podpora pri izvajanju programa

V okviru ukrepa so bile skladno s sprejetim programom izvedene vse aktivnosti za promocijo programskega območja in strokovna-tehnična podpora za izvajanje programa.

Za izvedbo ukrepa je bilo v skladu s sprejetim finančnim načrtom programa v letu 2022 porabljenih 220.000 evrov.

MKGP poroča, da so bile v okviru ukrepa spodbujanje kmetijstva na programskem območju bile v letu 2022 izvedene aktivnosti za:

- Podukrep 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju, s strani PMSNS, kupljene nepremičnine za vzpostavitev 'vzorčne kmetije', strojna oprema, kmetijske mehanizacije. Za izvedbo podukrepa je bilo v skladu s finančnim načrtom programa porabljenih 1.914.918,15 evra. Ostanek sredstev se ne prenese.
- Podukrep 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja, s strani PMSNS izvedene animacijske delavnice in ogledi dobrih praks, izobraževanja, izvedba tržnice. Za izvedbo podukrepa je bilo v skladu s finančnim načrtom programa porabljenih 75.483,76 evra. Ostanek sredstev se ne prenese.

Ukrep: -35

Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2021–2024

MGTS poroča, da je Vlada Republike Slovenije sprejela Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2021–2024 s sklepom številka 09500-2/2021/2, dne 1. 3. 2021, prvo Spremembo programa spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2021–2024 s sklepom št. 09500-2/2021/5, dne 17. 6. 2021 in drugo Spremembo programa spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2021–2024 s sklepom št. 09500-2/2023/4, dne 9. 2. 2023.

V letu 2022 so se izvajali trije ukrepi, realiziranih je bilo 9 projektov ter promocija in podpora pri izvajanju programa, v skupni vrednosti financiranja 254.816,48 evra.

Ukrep 1 - **Spodbujanje novih gospodarskih projektov**

Ukrep izvaja italijanska narodna skupnost preko javnega razpisa. V letu 2022 je bilo za financiranje novih in nadgradnjo obstoječih zmogljivosti v mikro in malih podjetjih, ki spodbujajo gospodarski razvoj območij, kjer živijo pripadniki italijanske avtohtone narodne skupnosti, izbranih pet projektov gospodarskih subjektov (Mariella d.o.o. - Iz skupnosti v Vaš dom v živo, Valport d.o.o. - Prenova terase, Manzioli Wine Bar d.o.o.- Nakup vinske vitrine, Vober d.o.o. - Oprema za proizvodnjo sistemov transportnih trakov za prehrano, Medianet d.o.o. Prijetno shajališče). Za izvedbo ukrepa je bilo realizirano manj sredstev kot načrtovano, in sicer 43.789,56 evra.

Ukrep 2 - Spodbujanje turističnih in kulturnih dejavnosti ter produktov italijanske narodne skupnosti.

Ukrep izvaja italijanska narodna skupnost preko javnega razpisa. V letu 2022 je italijanska narodna skupnost skupaj z izvajalci preko javnega razpisa turistične in kulturne ponudbe v obalnih občinah ter izboljšanja prepoznavnosti, izvedla štiri projekte (Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper - Zunanja ureditev palače Gravisi - Buttorai, Društvo pripadnikov italijanske narodne skupnosti italijanska unija - Palača Gravisi - sistem razsvetljave Italijanskega multimedijskega središča, Društvo mladih italijanske narodne skupnosti - Virtualna Tartinijeva Hiša, Italijanska samoupravna narodna skupnost Izola - Tehnološka posodobitev Palače Manzioli za kulturne in turistične namene). Za izvedbo ukrepa je bilo realizirano manj sredstev kot načrtovano, in sicer 153.725,66 evra.

Ukrep 3 - Sofinanciranje projektov z odobrenimi evropskimi sredstvi

Aktivnosti v okviru ukrepa sofinanciranje projektov z odobrenimi evropskimi sredstvi v letu 2021 in 2022 niso bile realizirane, saj zaradi nesoglasja k uvrstitvi projekta v načrt razvojnih programov državnega proračuna, ni prišlo do sklenitve pogodbe o sofinanciranju. Dne 9. 2. 2023 je Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 09500-2/2023/4 sprejela drugo Spremembo programa spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2021–2024 in sredstva prerazporedila na druge ukrepe.

Ukrep 4 - Promocija regije in podpora pri izvajanju programa in projektov.

Izvajale so se aktivnosti v skladu s promocijo regije in podpore pri izvajanju programa in projektov, financirali so se splošni materialni in administrativni stroški ter stroški dela zaposlenim, ki so potrebni za izvajanje programa. Za izvedbo ukrepa je bilo realizirano manj sredstev kot načrtovano, in sicer 57.301,26 evra.

Ukrep: -36

Zagotavljanje delovanja PMSNS in OSSIN

S strani UN se je v letu 2022 zagotavljalo sofinanciranje delovanja oziroma programov krovnih organizacij italijanske (OSSIN) in madžarske narodne skupnosti (PMSNS). Po poročanju je OSSIN v letu 2022 med drugim izvajala mnogotere aktivnosti za varstvo posebnih pravic italijanske narodne skupnosti, ki jih zagotavljata URS in področna zakonodaja. Pristojni organi skupnosti so obravnavali in proučevali vprašanja, ki zadevajo položaj italijanske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, sprejemali stališča in dajali predloge ter pobude pristojnim organom. OSSIN je spodbujala razvoj kulturne, raziskovalne, informativne, založniške in gospodarske dejavnosti s ciljem ohranjanja narodne identitete skupnosti in njenih pripadnikov. Med drugim je v sodelovanju z MJU v Izoli organizirala delovno srečanje z naslovom »Priprave na volitve samoupravnih skupnosti italijanske narodnosti v letu 2022«. Med pomembnejšimi dogodki v letu 2022 gre izpostaviti niz prireditev pod imenom »Tartini 330«, ki so potekale skozi vse leto in so bile posvečene obletnici rojstva piranskega violinista Tartinija. Projektna pisarna OSSIN je v sodelovanju z MGRT izvajala dejavnosti, povezane s Programom razvoja gospodarske osnove INS za obdobje 2021–2024. Sodelovala je tudi pri dejavnostih dveh evropskih projektov (Interreg ITA – SLO PRIMIS – Večkulturno popotovanje med Slovenijo in Italijo skozi prizmo manjšin; Erasmus+ z naslovom MUSE). Pomembno je bilo tudi delovanje posebnega oddelka v sklopu OSSIN, in sicer Urada za dvojezičnost, katerega delovne naloge in cilji so bili usmerjeni k najbolj učinkovitemu in pravilnejšemu izvajanju dvojezičnosti. OSSIN poroča tudi, da so nadvse koristni in donosni sestanki Delovne skupine vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja, ki omogočajo konkretnjšo obravnavo dejanskih problematik.

Po poročanju PMSNS je bil cilj delovanja v letu 2022 identičen dolgoročnemu cilju njihove skupnosti, to je ohranitev madžarske narodne skupnosti, njenega maternega jezika, narodne zavesti, stvarne in duhovne dediščine ter izvajanja posebnih pravic, ki jih zagotavlja URS, zakonski in podzakonski akti. Še naprej so veliko pozornosti posvečali srečanjem z visokimi državnimi funkcionarji v Sloveniji in na Madžarskem, s čimer so želeli prispevati k boljši prepoznavnosti madžarske narodne skupnosti in k razvoju narodnostno mešanega območja. Po dveh specifičnih letih, ki jih je zaznamoval COVID, so v letu 2022 uspeli izvesti dve osrednji prireditvi, in sicer 15. marca in 20. avgusta. Poleg teh dveh prireditev je skupnost organizirala oziroma soorganizirala še razna obeležja (npr. ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta). V poletnih mesecih je izvedla oziroma soorganizirala različne taborne (nogometni, dramski,

plavalni, itd.). V začetku leta je v okviru PMSNS začel delovati tudi Urad za dvojezičnost, ki se je v prvem letu svojega delovanja osredinil predvsem na pripravo prevodov za dvojezične institucije. PMSNS je ogromno energije vložila v pogovore in izvedbo različnih večjih projektov (npr. ustanovitev razvojnega centra za otroke s težavami v zgodnjem razvoju, nakup in ureditev vzorčne kmetije na Banuti, izboljšanje infrastrukturnih in delovnih pogojev dvojezičnih vrtcev). Veliko pozornosti je posvetila izvajanju Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024. Prav tako je sofinancirala različne kulturne, raziskovalne, informacijske in gospodarske dejavnosti. PMSNS je tudi aktivno sodelovala pri spremljanju izvajanja Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025. UN je za izvedbo zagotavljanja delovanja OSSIN in PMSNS v letu 2022 zagotovil 572.000 evrov.

Ukrep: -37

Sofinanciranje dvojezičnosti in uresničevanje ustavnih pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti

Vlada Republike Slovenije je 3. 2. 2022 izdala odločbo, na podlagi katere so bila zagotovljena sredstva za sofinanciranje dvojezičnosti in uresničevanje pravic avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Zakon o financiranju občin v prvem odstavku 20. člena določa, da se občinam, v katerih živi italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, iz državnega proračuna zagotovijo sredstva za sofinanciranje dvojezičnosti in uresničevanje pravic avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Podrobnejše namene porabe in merila za izračun višine sredstev, ki pripada posameznim občinam oziroma občinskim samoupravnim narodnim skupnostim, je Vlada Republike Slovenije določila z Uredbo o določitvi podrobnejših namenov porabe in meril za izračun višine sredstev, ki pripadajo posameznim občinam oziroma občinskim samoupravnim narodnim skupnostim. Občinska uprava in organi občine v okviru izvedbe dvojezičnega poslovanja uporabljajo dodeljena sredstva za: stroške dodatka za dvojezičnost za zaposlene, stroške sejin članov občinske komisije za vprašanja italijanske oziroma madžarske samoupravne narodne skupnosti ter stroške priprave in objave dvojezičnega gradiva za seje občinskega sveta in njegovih delovnih teles ter prevodov, lektoriranja in objave občinskih predpisov, dvojezičnih obrazcev in drugega gradiva v jeziku italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Občinske samoupravne narodne skupnosti v okviru izvedbe dejavnosti in programov uporabljajo dodeljena sredstva za: stroške delovanja sveta samoupravne narodne skupnosti, njegovih organov in strokovnih služb, materialne stroške poslovanja in investicijsko vzdrževanje premičnega in nepremičnega premoženja, potrebnega za delovanje ali izvajanje njihovih programov, s tem da se za investicijsko vzdrževanje lahko namenijo največ 30 odstotkov dodeljenih sredstev, ter programske stroške, ki vključujejo lastne programe, stroške stikov z matičnim narodom in materialne stroške, v skladu z letnim programom sveta občinske samoupravne narodne skupnosti, če to ni v nasprotju z zakonom. Za leto 2022 je bilo na podlagi odločbe zagotovljenih 1.987.312 evrov.

Ukrep: -38

Sofinanciranje radijskih in televizijskih programov za italijansko in madžarsko narodno skupnost

UN je v letu 2022 zagotavljal sofinanciranje radijskih in televizijskih programov za italijansko in madžarsko narodno skupnost. V okviru Javnega zavoda RTV Slovenija se pri Regionalnem RTV-centru Koper - Capodistria ter pri Regionalnem RTV-centru Maribor - Studio madžarskih programov Lendava pripravljajo redni dnevni radijski in televizijski programi za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost. Po poročanju Javnega zavoda RTV Slovenija so v UPE radijski program za italijansko narodno skupnost realizirali vse cilje, ki so jih zastavili. Manjšinski problematiki so tradicionalno namenili kar nekaj aktualno-informativnih oddaj, prav tako so imeli na sporedu oddaje, namenjene kulturi, mladim, šolstvu in športu. Med drugim so nadaljevali s poglobljenimi analizami slovenske politike, sodelovanja Slovenije s sosednjimi državami in mednarodne politike, tematike čezmejnega sodelovanja, s posebnim poudarkom na bližnji deželi Furlaniji Julijski Krajini in hrvaški Istri. Med dnevno informativnimi dogodki in temami, ki so jim namenili posebno pozornost, so bile npr. politične volitve v Sloveniji, problematika dvojezičnosti, ekološka problematika, vojna v Ukrajini. Okrepili so tudi delo na njihovih spletnih straneh in družbenem omrežju FB, kjer so vsi novinarji polno angažirani. Realizirali so tudi posebne oddaje namenjene festivalu italijanske popevke Sanremo.

TV program za italijansko narodno skupnost je deloval v skladu in v okviru programske-produkcijskega načrta. Ponudili so, kolikor je mogoče raznoliko programsko shemo s poudarkom na oddajah lastne produkcije predvsem informativnih, aktualno informativnih, kulturnih in reportažno dokumentarnih. Programsko ponudbo uredništva informativnega programa je obogatila nova oddaja »Focus«. Informativno uredništvo je imelo volilni maraton, ki je sledil najprej predsedniškim volitvam, nato lokalnim in na koncu referendumu. Kvalitetna in raznolika je bila ponudba oddaj in vsebin uredništva kulturnih, umetniških, izobraževalnih, otroških in razvedrilnih oddaj. Med drugim so sodelovali tudi z italijanskim in slovenskim uredništvom sedeža Rai v Trstu, npr. pri pripravi skupne dvojezične magazinske oddaje Lynx Magazine.

V Studiu madžarskih programov RTV Slovenija so v letu 2022 izvajali programske-produkcijski načrt v skladu s potrjenim PPN. Med drugim so izvedli tudi načrtovane vsebinske spremembe za bogatitev, posodobitev programov. Z izkoriščanjem sinergij, ki so bile najmočnejše med radijskim in televizijskim programom Studia madžarskih programov v Lendavi, so bile udejanjene tako rekoč vse zastavljene oddaje. Pri udejanjanju slehernega segmenta njihovega

programa so imeli pred očmi njihovo najpomembnejše poslanstvo, utrditi vlogo enega od nepogrešljivih dejavnikov pri ohranjanju in krepitvi narodnostne pripadnosti ter negovanju jezika. Težili so k vsestranskemu, celovitemu in objektivnemu informiranju avtohtone madžarske narodne skupnosti v njenem maternem jeziku, k izpolnjevanju pričakovani najširšega kroga ciljne publike, hkrati pa k medkulturnemu dialogu ter povezovanju manjšine z večinskim in matičnim narodom. V UPE Radijski program za madžarsko narodno skupnost so v letu 2022 pripravljali 24-urni radijski program v madžarskem jeziku na FM, AM in DAB+ frekvencah ter preko spleta. V skladu s programskim načrtom so pripravili skupno 8760 ur programa. Tematske oddaje, kot so npr. Sporthétfő/Športni ponedeljek, Horizont/Horizont, Aktuális/Aktualno, Kisebbségben/V manjšini, Helyzetkép/Dejansko stanje, ... so v celoti realizirali.

V UPE TV program za madžarsko narodno skupnost so v letu 2022 realizirali obseg programa v skladu s programsko-produkcijskim načrtom za leto 2022, kar pomeni, da so njihovim gledalcem ponudili tedensko štiri 30-minutne oddaje v madžarskem jeziku. Vse televizijske oddaje v madžarskem jeziku, ki se pripravljajo v TV-studiu Lendava, so bile premierno predvajane na TV Slovenija 1. Ponovitve oddaj pa so bile (glede na žanr oddaje) predvajane na 2. ali 3. programu TV Slovenija in na frekvenci TV Maribor. Vse oddaje so bile podnaslovljene. Med posebnimi projekti so bile tudi volitve v Sloveniji kot tudi volitve na Madžarskem. V oddajah o volitvah so posvetili posebno pozornost tematikam, ki zadevajo v Sloveniji živečo madžarsko narodno skupnost. Za izvedbo sofinanciranja radijskih in televizijskih programov za italijansko narodno skupnost je UN v letu 2022 zagotovil 1.432.566 evrov in za izvedbo sofinanciranja radijskih in televizijskih programov za madžarsko narodno skupnost 489.504 evrov.

Ukrep: -39

Sofinanciranje delovanja Zavoda za informativno dejavnost madžarske narodnosti

UN je v letu 2022 zagotavljal delovanje Zavoda za informativno dejavnost madžarske narodnosti. Zavod z izdajanjem tednika Népuság kot edinega tiskanega medija v madžarskem jeziku v Republiki Sloveniji in drugih publikacij pomembno vpliva na ohranjanje identitete in razvoj madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. S svojim poslanstvom obveščanja pripadnikov madžarske narodne skupnosti v Sloveniji v njihovem maternem jeziku, ohranjanju in razvoju jezika in kulture, krepitve in razvoja stikov z matičnim narodom ter pripadniki madžarske narodne skupnosti, živečih v drugih državah, pomembno vpliva na počutje, obstoj in razvoj madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. Poleg tega skrbi za ohranjanje, razvoj in promocijo madžarskega jezika in kulture. Zavod je v letu 2022 svojo dejavnost uresničeval z:

- izdajanjem tednika Népuság z različnimi prilogami;
- z izdajanjem mesečnika Kelepelő (na osnovi razpisa);
- izdajanjem revije Kerek Perec;
- spletno izdajo Népuság in
- izdajanjem občasnih publikacij.

Vse svoje edicije oziroma vsebine vseh edicij je tudi promoviral v partnerskih manjšinskih in drugih medijih ter samostojnih prezentacijah. Poleg tega je za boljšo prepoznavnost in lastno promocijo prevzemal medijska sponzorstva narodnostnih kulturnih prireditev in madžarskega gledališkega abonmaja v Lendavi. Zavod je uspešno zaključil preteklo leto. Realiziral je načrtovane dejavnosti in publikacije ter z novimi vsebinami obogatil svojo ponudbo. Za izvedbo ukrepa je UN zagotovil 325.333 evrov.

Ukrep: -40

Sofinanciranje delovanja časopisno-založniške ustanove EDIT

UN je v letu 2022 zagotavljal sofinanciranje dejavnosti ustanov italijanske narodnosti, ki imajo sedež v Republiki Hrvaški in so skupnega pomena za italijansko narodno skupnost v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Založba EDIT deluje v cilju uresničevanja posebnih potreb pripadnikov italijanske narodne skupnosti na področju informiranja, javnega obveščanja in časopisno-založniške dejavnosti ter izdaje šolskih učbenikov in knjig ter ponujanja drugih informativnih, kulturnih in založniških storitev za italijansko skupnost. Deluje kot pomemben dejavnik pri ohranjanju kulturne in jezikovne identitete italijanske skupnosti v Republiki Hrvaški in Republiki Sloveniji. V letu 2022 je uresničila vse programe, in sicer:

- objavljeno je 302 števil dnevnika »La Voce del Popolo« s skupno naklado 429.480 izvodov,
- objavljeno je 24 števil dvotednika »Panorama« v skupno naklado 22.560 izvodov,
- objavljeno je 10 števil mesečnikov »Arcobaleno« s skupno naklado 9.360 izvodov,
- objavljene so 4 številke tromesečne knjižne revije »La Battana« s skupno naklado 4.400 izvodov,
- objavljeno je 20 šolskih učbenikov.

UN je za delovanje založbe EDIT zagotovil 161.500 evrov.

Ukrep: -41

Sofinanciranje delovanja A.I.A Jadranske informativne agencije

UN je v letu 2022 zagotavljal sofinanciranje delovanja A.I.A Jadranske informativne agencije, ki deluje tudi za potrebe časopisa italijanske narodne skupnosti (La Voce del Popolo), ki izhaja pri založbi EDIT. To nalogo opravlja v dogovoru z osrednjo redakcijo EDITa na Reki. Glavni cilj agencije je bil in ostal tudi v letu 2022 kot v preteklih letih celovito obveščanje pripadnikov italijanske narodne skupnosti v Sloveniji. V prvih mesecih leta 2022 so bili še vedno močno omejeni s COVIDom, zato so pandemiji namenili še nekaj prispevkov (analizirali posledice šolanja na daljavo za učence osnovnih šol). Večji dogodek je bil aprila, in sicer podelitev nagrade OSSIN za leto 2021. Poročali so o različnih projektih INS, o ponovnem odprtju skupnostih Italijanov, koncertih, razstavah in drugih kulturnih in športnih dogodkih manjšincev. Pisali so o razpisih za gospodarske dejavnosti, o aktivnostih Urada za dvojezičnost, o srečanjih, ki so jih imeli z različnimi ustanovami v Ljubljani in Kopru. Večkrat so pisali o stikih med Slovenijo, Hrvaško in Italijo, ter z deželama Furlanija Julijska Krajina, Veneto in drugimi. Od aprila naprej so bile v središču pozornosti volitve v Državni zbor, kasneje predsedniške volitve, jeseni pa še lokalne volitve. Na kulturnem področju je bil osrednji projekt zaključek Tartinijevega leta, ki je prinesel pomembne koncerte in predavanja o skladatelju. Za delovanje agencije je UN v letu 2022 zagotovil 127.500 evrov.

Ukrep: -42

Sofinanciranje dejavnosti Italijanske drame

UN je v letu 2022 zagotavljal delovanje Italijanske drame. Italijanska drama je stalni gledališki ansambel v italijanskem jeziku, ki deluje v okviru Hrvaškega narodnega gledališča Ivana pl. Zajca na Reki. Je edino profesionalno italijansko gledališče, ki deluje na Hrvaškem in zunaj meja Italijanske republike, in sicer od sezone 1946/47 naprej. Gre za manjšinsko gledališče z velikim potencialom in zavidljivo gledališko zgodovino. S svojo gledališko ponudbo je vedno širilo italijanski jezik in pomenilo oporo za celotno italijansko skupnost na Hrvaškem in v Sloveniji. Italijanska drama je v letu 2022 izvedla različne predstave (5 premier, 41 ponovitev) med drugim »Umjetne inteligencije u Wellnesu«, »I brod plovi«, »LockClown«, »Henrik IV«, »Alfa Romeo Jankovits«, »Pomrčina«, »Enigmatske varijacije«, »Adriatiko« idr. Gostovali so na Hrvaškem, v BIH (Sarajevo, Mostar), v Italiji (Trst in Rim) ter v Sloveniji (Ankaran in Koper). V sklopu dodatnega programa Italijanske drame se je na Reki odvila tudi produkcija kratkih filmov o zgodovini Reke z naslovom »FIUME, LA CITTÀ CHE...«. UN je za izvedbo dejavnosti Italijanske drame zagotovil 27.800 evrov.

Ukrep: -43

Sofinanciranje delovanja Središča za zgodovinska raziskovanja Rovinj

UN je v letu 2022 zagotavljal delovanje Središča za zgodovinska raziskovanja Rovinj. Po poročanju Središča za zgodovinska raziskovanja Rovinj so izvedli vse načrtovane aktivnosti, uspeli so realizirati tudi več stvari, kot so sprva načrtovali. Gostili so različne učence, študente in znanstvenike. Študentom so omogočili stažiranje (predvsem so sodelovali s študenti iz Benetk). V zvezi z znanstvenoraziskovalno dejavnostjo navajajo, da so izvedli vse predvidene projekte, med letom pa so dodali tudi nove aktivnosti. V poročilu navajajo številne raziskave, ki so bile zaključene. Sodelovali so s številnimi ustanovami, univerzami in društvi. V okviru založniške dejavnosti so objavili številna dela (časopis Atti, časopis Quaderni, časopis La Ricerca idr.). Na področju arhivske dejavnosti so nadaljevali z zbiranjem in odkupom različnih zemljevidov, grafik, fotografij in dokumentov. Med letom so zbrali nekaj zelo redkih predmetov, v nekaterih primerih zelo unikatne in predmete velike vrednosti, kar je še dodatno povečalo vrednost zbirke arhiva. Materiale so našli v raznih antikvariatih, pri zbirateljih, v knjigarnah na Hrvaškem in v Italiji, ali pa so bili pridobljeni na podlagi donacij. Nadaljevali so tudi z zbiranjem dnevnih zbirk člankov (press clipping) iz časopisov *La Voce del Popolo*, *Glas Istre* in drugih lokalnih časopisov v italijanskem in hrvaškem jeziku. Nadaljevali so tudi z digitalizacijo zemljepisnega in fotografskega materiala. Novost v njihovi zbirki je osnovanje fonda, posvečenega umetnosti. Na področju knjižnične dejavnosti so nadaljevali s pregledom celotne zbirke knjižnega gradiva (fizična kontrola vsake knjige, časopisa). Poleg novih publikacij so kupili tudi redke in veliko vredne knjige iz 16. do 19. stoletja. UN je za delovanje središča v letu 2022 zagotovil 54.000 evrov.

Ukrep: -44

Sofinanciranje delovanja Italijanske unije

UN je v letu 2022 zagotavljal delovanje Italijanske unije. Italijanska unija Reka, ki upravlja s prejetimi sredstvi, je Italijanski uniji s sedežem v Kopru za doseganje ciljev (ohranjanje kulture, identitete in jezika italijanske narodne skupnosti) dodelila sredstva. To ji je omogočilo izvajanje aktivnosti, za katere je bila ustanovljena, in sicer izvajanje institucionalnih dejavnosti, ki so v njeni pristojnosti in za dejavnosti v Pisarni »Europa«. Med drugim je skrbela za redno

delovanje skupne skupščine, kritje stroškov vezanih na izvajanje institucionalnih dejavnosti, kritje stroškov organizacije tečajev klavirja in flavte, v okviru dejavnosti Centra za študij klasične glasbe »Luigi Dallapiccola« - Sekcija Koper, kritje stroškov v zvezi z javnim naročilom za rekonstrukcijo Palače Gravis-Butorai idr.

V okviru Pisarne »Europa« sta se izvajala projekta: »Projektiramo Evropo«. Projekt je plod sodelovanja med Italijansko unijo in združenjem ARCI iz Trsta, prizadeva pa si za promocijo meddržavnega sodelovanja in izvajanje skupnih čezmejnih projektov na območju Jadrana. Projekt je še zlasti osredotočen na narodne manjšine, vrednote sobivanja, medkulturni dialog, mladinsko politiko, socialno pravičnost in solidarnost.

Predmet projekta »Kreativni inkubator Istre: razvijanje podjetniške kulture in kreativnosti od učilnice do ustanovitve lastnega podjetja« je vzpostavitev kreativnega inkubatorja v trgovsko-poslovnem centru TPC v Luciji in kreativne računalniške učilnice (laboratorija) v Srednji šoli Pietro Coppo Izola. Splošni cilj projekta »PRIMIS – Večkulturno popotovanje med Slovenijo in Italijo skozi prizmo manjšin« je krepitev vrednosti jezikovne, kulturne in naravne dediščine jezikovnih skupnosti za območju programa INTERREG V-A ITALIA-SLOVENIJA 2014–2020. Pisarna je uspešno prijavila specifičen projekt na Javni poziv OSSIN za so-financiranje projekta za obdobje 2020–2023 v sklopu Programa spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti za leto 2022. UN je za delovanje Italijanske unije zagotovil 60.400 evrov.

Ukrep: -45

Delovanje Komisije Vlade Republike Slovenije za narodni skupnosti

Pri Vladi Republike Slovenije deluje Komisija za narodni skupnosti, ki obravnava vsa pomembna vprašanja, ki se tičejo položaja italijanske in madžarske narodne skupnosti. Njeni člani so predstavniki pomembnejših ministrstev, samoupravnih lokalnih skupnosti ter obeh krovnih organizacij italijanske in madžarske narodne skupnosti. UN opravlja strokovne, organizacijske in administrativne naloge. V letu 2022 se Komisija Vlade Republike Slovenije za narodni skupnosti ni sestala.

Ukrep: -46

Delovanje Delovne skupine vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja

Vlada Republike Slovenije je na seji 14. 5. 2020 sprejela sklep o ustanovitvi Delovne skupine vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja. Naloga delovne skupine vlade je bila priprava predloga Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvajanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2021–2025. Med njene naloge sodi tudi spremljanje njegovega izvajanja (priprava letnih poročil). Administrativno-tehnično podporo za delo delovne skupine vlade zagotavlja UN. V letu 2022 se je delovna skupina vlade sestala dvakrat, in sicer 19. 9. 2022 in 20. 12. 2022. Na sestanku 19. 9. 2022 je delovna skupina vlade obravnavala predlog Poročila o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025 za leto 2021. Na sestanku 20. 12. 2022 se je seznanila s predstavitvijo delovanja portala eUprava in predstavitvijo delovanja Uradov za dvojezičnost OSSIN in PMSNS.

ZAKLJUČEK

Poročilo o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji 2021–2025 za leto 2022 je Delovna skupina vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja pripravila na podlagi poročil posameznih resorjev, zadolženih za izvedbo ukrepov.

Ugotavlja se, da je v okviru ukrepa »Izvedba nadzorov na podlagi prejetih pobud in prijav« bil med drugim opravljen inšpekcijski nadzor Samoupravne skupnosti italijanske narodnosti Koper na podlagi prejete pobude za uvedbo nadzora zaradi domnevnih nepravilnosti pri obravnavi zahtev za priznanje osebne volilne pravice.

V okviru ukrepa »Proučitev pravilnosti sistemizacij, zasedbe delovnih mest in izplačevanje dodatka za dvojezičnost« se med drugim ugotavlja, da MJU v okviru svojih pristojnosti (sistemsko urejanje oziroma zagotavljanje normativnih pogojev za ureditev poslovanja organov in javnih uslužbencev na dvojezičnem območju) ves čas izvaja ustrezne aktivnosti. V zvezi z izvedbo ukrepa so poročilo podali tudi MF, MGTS, MZI, MKGP, MOPE, MNZ, MO, MNVP, MP ter MDDSZ.

Glede ukrepa »Strokovni nadzor skladnosti občinskih splošnih aktov s področno zakonodajo sistema lokalne samouprave« se ugotavlja, da pristojni resor v letu 2022 ni izvajal strokovnih nadzorov skladnosti občinskih splošnih aktov s področno zakonodajo sistema lokalne samouprave, ker se v letu rednih lokalnih volitev to ne izvaja. Je pa izvedel že sedmi posvet o uveljavljanju dvojezičnosti v občinah.

V okviru ukrepa »Izvedba tečajev jezikov narodnih skupnosti« so poročilo podali MJU, MK, MF, MGTS, MKGP, MZI, MNZ, MO, MNVP in MP.

V okviru ukrepa »Prevajanje obrazcev v jezik narodne skupnosti« MJU pojasnjuje, da je prevajanje oziroma zagotavljanje obrazcev v slovensko-italijanski in slovensko-madžarski različici naloga posameznega resornega ministrstva. Poročilo o izvedbi ukrepa so posredovali poleg MJU še MP, MF, MGTS, MVI, MDDSZ, MZI, MKGP, MNZ, MO, MNVP.

V okviru ukrepa »Zagotavljanje e-storitev na portalu eUprava« je poročilo podal MJU. Med drugim je navedel, da je bilo delovanje portala eUprava predstavljeno predstavnikom italijanske in madžarske narodne skupnosti. Poročilo so posredovali tudi MGTS, MDDSZ, MZI, MKGP, MNVP in MP.

V okviru ukrepa »Zagotavljanje e-storitev na portalu SPOT« sta poročali MJU in MKGP.

V okviru ukrepa »Zagotavljanje storitve SI-PASS za spletno prijavo in e-podpis« je poročalo MJU. MJU je podalo poročilo tudi glede ukrepa »Proučitev možnosti umestitve funkcionarjev samoupravnih narodnih skupnosti v plačni sistem (ZSPJS)«.

MP je podalo poročilo k ukrepom »Priprava sprememb ZS«, »Priprava sprememb Sodnega reda«, »Izvedba delavnic pravne terminologije za madžarski in italijanski jezik«, »Spremembe ZDT-1«, »Razširitev nabora vsebin v imeniku poravnalcev s podatki o znanju jezika narodne skupnosti«, »Spremembe ZDOdv«, »Posodobitev spletnih strani Državnega odvetništva Republike Slovenije«, »Spremembe Pravilnika o službeni izkaznici državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika«, »Prevod dokumentov probacijskih zadev v jezik narodne skupnosti«, »Prevajanje razgovorov med osebo, vključeno v probacijo, in svetovalcem probacijske enote«, »Prevod dokumentov, vezanih na izvrševanje pripora in izvrševanje kazenskih sankcij, v jezik italijanske narodne skupnosti« ter »Prevajanje razgovorov med zaprto osebo italijanske narodne skupnosti in delavci Zavoda za prestajanje kazni zapora Koper potekajo v jeziku narodne skupnosti«.

MZ je podalo poročilo k ukrepu »Zagotavljanje prevoda zdravstveno vzgojnih vsebin«.

MK je poročalo k ukrepu »Nadaljevanje financiranja kulturnih programov narodnih skupnosti«, »Spodbujanje novih vsebin v zavodih narodnih skupnosti«, »Nadgradnja in aktualizacija spletnih jezikovnih portalov (Jezikovna Slovenija)«.

MVI je podalo poročilo k ukrepom »Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jezikih manjšin v dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih zavodih v Prekmurju in Porabju«, »Dvig jezikovnih kompetenc pedagoških delavcev v jezikih manjšin v šolah z italijanskim učnim jezikom v Sloveniji in šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji«, »Pravilnik o preizkusu znanja jezika narodne skupnosti za področje vzgoje in izobraževanja na narodnostno mešanih območjih, Pravilnik o znanju italijanskega jezika v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom ter Pravilnik o znanju madžarskega jezika v dvojezičnih vrtcih in šolah«, »Program Predšolska vzgoja na Dvojezični srednji šoli Lendava«, »Slovenščina in italijanščina kot drugi jezik na nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli«, »Priprava izhodišč za merjenje jezikovnih kompetenc v madžarščini kot drugem jeziku v dvojezičnih šolah« ter »Načrt razvojnih programov 2020-2023, projekt 3330-20-0020 Subvencioniranje priprave učbenikov 2020-2021«.

K ukrepu »Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice« je podalo poročilo MDDSZ.

MGTS in MKGP sta podala poročilo k ukrepu »Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024«, MGTS je poročalo o izvedbi ukrepa »Program spodbujanja gospodarske osnove italijanske narodne skupnosti 2021-2024«.

UN je poročalo o izvedbi ukrepov »Zagotavljanje delovanja PMSNS in OSSIN«, »Sofinanciranje dvojezičnosti in uresničevanje ustavnih pravic avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti«, »Sofinanciranje radijskih in televizijskih programov za italijansko in madžarsko narodno skupnost«, »Sofinanciranje delovanja Zavoda za informativno dejavnost madžarske narodnosti«, »Sofinanciranje delovanja časopisno-založniške ustanove EDIT«, »Sofinanciranje delovanja A.I.A. Jadranske informativne agencije«, »Sofinanciranje dejavnosti Italijanske drame«, »Sofinanciranje delovanja Središča za zgodovinska raziskovanja Rovinj«, »Sofinanciranje delovanja Italijanske unije«, »Delovanje Komisije Vlade Republike Slovenije za narodni skupnosti« ter »Delovanje Delovne skupine vlade za pripravo Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije o izvrševanju predpisov na področju uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in za spremljanje njegovega izvajanja«.

Ugotavlja se, da v letu 2022 niso bili vsi ukrepi izvedeni, predlagana je bila sprememba roka za njihovo izvedbo. Vse nosilce ukrepov se poziva, da še naprej skrbijo za uresničevanje ukrepov in v ta namen zagotovijo tudi zadostna finančna sredstva.

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC IN OKRAJŠAV

DM	Delovno mesto
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
IRSNVP	Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MF	Ministrstvo za finance
MGTS	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MO	Ministrstvo za obrambo
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
MP	Ministrstvo za pravosodje
MVI	Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
MZ	Ministrstvo za zdravje
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NPZ	nacionalno preverjanje znanja
OSSIN	Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti
PM	poklicna matura
PMSNS	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost
SM	splošna matura
SSIN	Samoupravna skupnost italijanske narodnosti
TIRS	Tržni inšpektorat Republike Slovenije
UN	Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti
URS	Ustava Republike Slovenije
URSP	Uprava Republike Slovenije za pomorstvo
UVHVVR	Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZDOdv	Zakon o državnem odvetništvu
ZDT	Zakon o državnem tožilstvu
ZDU	Zakon o državni upravi
ZEVP-2	Zakon o evidenci volilne pravice
ZFO	Zakon o financiranju občin
ZI	zaključni izpit
ZJRS	Zakon o javni rabi slovenščine
ZJU	Zakon o javnih uslužbencih
ZKP	Zakon o kazenskem postopku
ZLS	Zakon o lokalni samoupravi
ZODPol	Zakon o organiziranosti in delu v policiji
ZPIMVI	Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZPKZ	Zavod za prestajanje kazni zapora
ZRSŠ	Zavod Republike Slovenije za šolstvo
ZS	Zakon o sodiščih
ZSNS	Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih
ZSPJS	Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
ZUP	Zakon o splošnem upravnem postopku
ZVDZ	Zakon o volitvah v državni zbor